T. C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

www.balioglu.net

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

2018 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Kasım 2019

İÇERİK

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ 2018 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU **1**

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ 2018 YILI SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM RAPORU **115**

www.balioglu.net

www.balioglu.net

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
2018 YILI
SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 8
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 8
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 8
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 9
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 10
7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI 11
8. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER 17
9. EKLER 107

www.balioglu.net

TABLOLAR

Tablo 1: Gider Bütçesi 4
Tablo 2: Gelir Bütçesi 4
Tablo 3: Belediye Şirket ve İştirakleri..... 5
Tablo 4: Taşınmaz Toplam Değeri 15
Tablo 5: Geçiş Hakkı Ücreti İlçe Belediyelerine Aktarılması Gereken Tutarlar..... 20
Tablo 6: 294 Hesabının Yıllar İtibariyle Tutarları 23
Tablo 7: Zemin Tahrip Bedelleri İlçe Belediye Payları 63
Tablo 8: Eğlence Vergilerinden Aktarılması Gereken Tutarlar 69
Tablo 9: Alt Yükleniciye Devredilen İşler..... 73
Tablo 10: Mevzuata Aykırı Yapılan Atama Listesi 81
Tablo 11: 5393 sayılı Belediye Kanununun 49'uncu Maddesi Gereği Görevlendirmeler 83

www.balioglu.net

KISALTMALAR

ASKİ	Ankara Su ve Kanalizasyon İdaresi
AYKOME	Altyapı Koordinasyon Merkezi
BAKANLIK	Hazine ve Maliye Bakanlığı
İSKİ	İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi
KHK	Kanun Hükmünde Kararname
MKE	Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu
OHAL	Olağanüstü Hal
SGK	Sosyal Güvenlik Kurumu
TBS	Kamu Taşıtları Yönetim Bilgi Sistemi
TİGEM	Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. İdare Tarafından Tahsis Edilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi

2. Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının Gerçek Durumu Yansıtmaması ve Sermaye Taahhütleri Hesabının Kullanılmaması

3. Cins Tashihi Yapılmayan Taşınmazların Olması, Taşınmazın Değerini Etkileyen Harcamaların Envanterde Güncellenmemesi ve Taşınmaz Envanteri ile Muhasebe Kayıtları Arasında Uyumsuzluk Olması

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Vezneler Aracılığıyla Nakit Tahsilat Yapılmasına Rağmen Kasa Hesabının Kullanılmaması

2. Belediye Meclis Kararı ile İlçe Belediyelerinin Sorumluluğuna Bırakılan Yerlerdeki İlan ve Reklam Vergisi Tahakkuk ve Tahsilatlarının Büyükşehir Belediyesi Tarafından Yapılmaya Devam Edilmesi

www.balioglu.net

3. Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınan Geçiş Hakkı Bedellerinin İlçe Belediyelerine Aktarılmaması ve Muhasebe Kayıtlarında Hatalı İzlenmesi

4. Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabında Yer Alan Tutarların Yıllar İtibariyle Artması, Satışı ya da Farklı Suretle Çıkışı Yapılması Gereken Tutarların Hesapta İzlenmeye Devam Etmesi

5. Kalkınma Ajansı Payının Kamu İdareleri Payları Hesabında İzlenmemesi

6. Nakit Akış Tablosunun Doğru ve Tam Sunuş İlkesine Uygun Şekilde Hazırlanmaması ve Gerçekçi Olmayan Bilgiler İçermesi

7. Büyükşehir Belediyesine Bırakılan Yerlerdeki Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisinin Tahakkuk ve Tahsilatının Yapılmaması

8. Açık İhale Usulüyle Gerçekleştirilen Yem Alım İşinin Yaklaşık Maliyet Analizinin Sağlıklı Yapılmaması, Bu İhalenin Teklif Verilmeyen Kısımları İçin Yeniden İhaleye Çıkılması ve Yaklaşık Maliyet Analizinin İlk İhaledeki Yaklaşık Maliyet Cetvelleri Kullanılarak ve Güncellenme Yapılmaksızın Uygulanması

9. Mahiyeti İtibariyle Mal Alımı Olan İşin Hizmet Alım Suretiyle Yapılması

10. Ulaşım Hizmetlerine İlişkin Verilen Plakaların Süresiz Kullandırılması

11. Olağanüstü Hal Kapsamında Çıkarılan Kanun Hükmünde Kararname Gereğince Feshedilen İşlerde Fiilen Kullanılan Malzeme ve Ekipmanların Temininde Komisyon Kararı Bulunmaması

12. Taşınırlara Sicil Numarası Verilmemesi, Taşınır Zimmet İşlemlerinin Tamamlanmaması ve Bazı Birimlerde Kişisel Kullanım Ayrımı Yapılmaksızın Tüm Taşınırların Ortak Kullanım Alanı Sorumlusuna Verilmesi ile Taşınırların Özellik ve Niteliklerinin Sisteme Girilmemesi ya da Eksik Girilmesi

13. Gökkuşağı Tesislerinde Yer Alan Bazı İş Yerlerinin Bedelsiz Kullandırılması

14. Kamu Hizmetinde Kullanılmak Üzere İdareye Tahsis Edilen Bazı Taşınmazlardan Fiilen Kullanılmayan ve Üzerinden İşlem Tesis Edilmeyen Taşınmazların Olması, Tahsis Edilen Taşınmazlardan Bazılarının Takip ve Kontrolünün Sağlıklı Yapılmaması Sonucu İşgale Uğraması

www.balioglu.net

15. Altyapı Kazı Çalışmalarından Elde Edilen Zemin Tahrip Bedellerinin İlçe Belediyelerine Aktarılmaması ve Altyapı Yatırım Hesabına Alınması Gereken Tutarların Cari Banka Hesaplarında İşlem Görmesi

16. Büyükşehir Belediyesince İlçe Belediyelerine Aktarılması Gereken Eğlence Vergisi Paylarının Aktarılmaması ve İlçe Belediyelerden Alınacak Çevre Temizlik Vergisi ile Mahsup Edilmesi Sonucu Çevre Temizlik Vergisinin Amacına Uygun Harcandığının Tespit Edilememesi

17. Sözleşmede İşin Yalnızca Bir Kısmının Alt Yükleniciye Yaptırılacağına Dair Hüküm Olmasına Rağmen İşin Tamamının Alt Yükleniciye Yaptırılması

18. Avukatlık Vekâlet Ücretlerinin Ödenmesinde Mevzuatta Belirtilen Yönteme Uyulmaması

19. Personel Atama ve Görevlendirmelerinde Mevzuata Aykırı Hususların Bulunması

20. İdarenin Sorumluluğundaki Taşıtların Kullanımı ve Yönetimine İlişkin Usule Aykırı Hususların Bulunması

21. Bazı Derneklere Ayni Yardım Yapılması

22. İdarenin Bağlı Kuruluşundan Ticari Nitelik Taşımayan Taşınmaz Alımında Katma Değer Vergisi Hesaplanması

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1.Mevzuat ve Görevler

Belediyeler, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 'Mahalli idareler' başlıklı 127 nci maddesinde, belediye halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları seçimlerle oluşturulan kamu tüzelkişileri olarak tanımlanmıştır. Belediyelerin kuruluş, görev ve yetkilerinin ise yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenleneceği de yine Anayasada hüküm altına alınmıştır. Ayrıca, kanunla büyük yerleşim merkezleri için özel yönetim biçimleri getirilebileceği de Anayasada belirtilerek büyükşehir belediyelerinin ve onlara bağlı idarelerin kuruluşuna cevaz verilmiştir.

Bunların yanı sıra merkezi idarenin, mahalli idareler üzerinde, mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla idari vesayet yetkisine sahip olduğu da Anayasa'nın ilgili maddesinde hüküm altına alınmıştır. Bu idari vesayet yetkisi Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminden önceki dönemde İçişleri Bakanlığı eli ile kullanılmakta iken; sistem değişikliği sonrası denetim ve soruşturma konuları bağlamında İçişleri Bakanlığı tarafından, yönetsel konular bağlamında ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır.

www.balioglu.net

Kurumun temel mevzuatı 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunudur. Bu Kanunda kurumun görev, yetki, sorumlulukları ile organları, teşkilatı, bütçe ve denetimi gibi temel hususlar düzenlenmektedir. Bununla birlikte görev, yetki ve sorumlulukları 5393 sayılı Belediye Kanunu ile diğer ilgili Kanun ve Yönetmeliklerde düzenlenmiştir.

5393 sayılı Kanunun 'Belediyenin görev ve sorumlulukları' başlıklı 14 üncü maddesinde, belediyelerin mahallî müşterek nitelikte olmak şartıyla; kentsel altyapı, çevre sağlığı, temizlik, katı atık, zabıta, itfaiye, mezarlıklar, park ve yeşil alanlar, konut, kültür ve sanat, öğrenci yurtları, sosyal hizmetler, nikâh ve benzeri hizmetleri yapacağı veya yaptıracağı bunun yanı sıra devlet okullarının ve mabetlerin tüm ihtiyaçlarını karşılayabileceği, sağlıkla ilgili tesisler açabileceği, sporu teşvik amacıyla adımlar atabileceği ve gıda bankacılığı yapabileceği hüküm altına alınmıştır.

Yine 5216 sayılı Kanunun 'Büyükşehir ve ilçe belediyelerinin görev ve sorumlulukları' başlıklı 7 nci maddesinde, gerek büyükşehir belediyelerinin ve gerekse de büyükşehir ilçe belediyelerinin görev ve yetkileri ayrıntılı bir şekilde sayılmıştır. Söz konusu görev ve yetkiler

genel olarak 5393 sayılı Kanunda belirtilen görev ve yetkilerin paylaşımından ibarettir. Ayrıca büyükşehir belediyelerinin, kendi sınırları içerisinde yer alan ilçe belediyelerinin imar uygulamalarını denetleme yetkisi de vardır ve bu konu Kanun'da açıkça ifade edilmiştir. Bunun yanı sıra, büyükşehir ve büyükşehir ilçe belediyeleri hakkında 5393 sayılı Kanunda yer verilen yetki, imtiyaz ve muafiyetlerin geçerli olduğu da mezkûr Kanun'da belirtilmiştir.

6360 sayılı Kanun ile birlikte büyükşehir belediyelerinin yetki, görev ve sorumluluk alanları genişletilerek; büyükşehir kapsamındaki belediyeler arasındaki ilişkiler ve hizmetlerin yerine getirilmesi noktasında düzenleyici, bağlayıcı karar alma yetkisi verilmiştir.

1.2.Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Kurumun teşkilat yapısı aşağıdaki şekildedir;

Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı
- Teftiş Kurulu Başkanlığı
- Hukuk Müşavirliği
- İç Denetim Birimi Başkanlığı
- Özel Kalem Müdürlüğü

Genel Sekreter
- İnsan Kaynakları ve Eğitim Dairesi Başkanlığı
- Mali Hizmetler Dairesi Başkanlığı
- Yapı Kontrol Dairesi Başkanlığı
- Yazı İşleri ve Kararlar Dairesi Başkanlığı

Genel Sekreter Yardımcısı
- Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Dairesi Başkanlığı
- Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı
- İşletme ve İştirakler Dairesi Başkanlığı
- İtfaiye Dairesi Başkanlığı
- Ulaşım Dairesi Başkanlığı
- Zabıta Dairesi Başkanlığı

Genel Sekreter Yardımcısı
- Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı
- Kırsal Hizmetler ve Mezarlıklar Dairesi Başkanlığı
- Kültür ve Sosyal İşler Dairesi Başkanlığı
- Sağlık İşleri Dairesi Başkanlığı
- Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlığı

Genel Sekreter Yardımcısı
- Muhtarlıklar Dairesi Başkanlığı
- Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığı
- Fen İşleri Dairesi Başkanlığı
- Kent Estetiği Dairesi Başkanlığı
- Makine İkmal Bakım ve Onarım Dairesi Başkanlığı

Genel Sekreter Yardımcısı
- Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı

www.balioglu.net

- Emlak ve İstimlak Dairesi Başkanlığı
- İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığı
- Kültür ve Tabiat Varlıkları Dairesi Başkanlığı
- Özel Projeler ve Dönüşüm Dairesi Başkanlığı

Kurumun teşkilât yapısında doğrudan Başkana bağlı 4 birim belirlenmiştir. Bunlar; Özel Kalem Müdürlüğü, Teftiş Kurulu Başkanlığı, Hukuk Müşavirliği, İç Denetim Birimi Başkanlığı'dır. Doğrudan Başkana bağlı diğer birim olan Genel Sekreterlik idarenin en önemli icra organıdır. Mali Hizmetler Dairesi Başkanlığı, Yazı İşleri ve Kararlar Dairesi Başkanlığı, İnsan Kaynakları ve Eğitim Dairesi Başkanlığı ve Yapı Kontrol Dairesi Başkanlığı doğrudan Genel Sekretere bağlı olan birimlerdir. Genel Sekretere bağlı 4 adet Genel Sekreter Yardımcısı bulunmaktadır. Belediyenin 21 adet hizmet birimi de alan ve amaçlarına göre ilgili Genel Sekreter Yardımcılığına bağlıdır.

Kurumda personel istihdamı memur, işçi ve sözleşmeli olmak üzere 3 kategoriye ayrılmaktadır. 31.12.2018 tarihi itibariyle Ankara Büyükşehir Belediyesinde; 3.040'ı memur, 227'si sözleşmeli personel ve 426'sı işçi olmak üzere toplam 3.693 personel istihdam edilmektedir. Ayrıca 696 sayılı OHAL KHK'sı kapsamında işçi statüsüne geçirilen 3.508 personel bulunmaktadır.

www.balioglu.net

Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanlığının EGO Genel Müdürlüğü ve ASKİ Genel Müdürlüğü olmak üzere iki tane bağlı kuruluşu bulunmaktadır. EGO Genel Müdürlüğü 4325 ve 5393 sayılı Kanunlarla oluşmuş ve bu Kanunlardaki esaslara ve özel hukuk hükümlerine göre idare edilen özel bütçeli, tüzel kişiliği olan ve kamusal görev yapan bir Genel Müdürlüktür. EGO Genel Müdürlüğünün temel görevi, Ankara Büyükşehir Belediyesi mücavir alan sınırları içerisinde toplu taşıma ve ulaşım hizmetlerinin planlanarak yürütülmesi ve koordinasyonun sağlanmasıdır.

Diğer bağlı kuruluşu olan Ankara Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü, 20.11.1981 tarih ve 2560 sayılı Kanuna 3305 sayılı Kanunla eklenen Ek 4'üncü madde ve Bakanlar Kurulunun 11.03.1987 tarih ve 87/11594 sayılı Kararının 1'inci maddesi ile Ankara Büyükşehir Belediyesine bağlı olarak büyükşehir belediye sınırları içerisinde kanunla belirlenen su ve kanalizasyon işlerini yapmak üzere kurulmuştur.

1.3.Mali Yapı

Kurum, mali işlemlerinin muhasebeleştirilmesinde Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine tabidir.

Kurumun kullanmış olduğu muhasebe sistemi tahakkuk esaslı devlet muhasebesi sistemidir. Tahakkuk esaslı devlet muhasebesi kamu kaynaklı faaliyet gösteren, kamu kaynağını geliri olarak kaydeden, bu gelirden harcama yapan kurumların kullandığı muhasebe sistemidir. Tahakkuk esasında işlemler ve olaylar nakit akışlarının ne zaman olduğuna bakılmaksızın, ortaya çıktıklarında kaydedilir. Tahakkuk esaslı devlet muhasebe sistemi, genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri tarafından kullanılır.

Ankara Büyükşehir Belediyesinin, 2017 ve 2018 mali yılları gelir ve gider bütçe büyüklükleri aşağıdaki tablolarda yer almakta olup 31.12.2018 tarihi itibariyle bütçe gerçekleşme rakamları da yine aynı tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 1: Gider Bütçesi

	2017 Bütçesi (TL)	Gerçekleşme Miktarı (TL)	2018 Bütçesi (TL)	Gerçekleşme Miktarı (TL)
Personel Gideri	335.008.681,83	306.256.344,76	417.658.242,00	359.274.299,52
SGK Dev. Prim Giderleri	44.593.393,00	41.794.913,56	63.583.713,00	48.421.655,92
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	2.340.500.500,17	2.330.098.330,59	1.962.276.193,40	2.005.496.487,93
Faiz Giderleri	143.004.000,00	142.102.731,34	195.004.000,00	148.263.731,41
Cari Transferler	397.670.009,00	394.284.791,93	381.845.681,00	542.048.409,10
Sermaye Giderler	2.867.712.614,00	2.854.152.295,76	4.061.503.170,60	3.055.169.630,16
Sermaye Transferleri	23.350.000,00	23.248.990,44	20.050.000,00	102.518.421,56
Borç Verme	252.868.155,00	252.433.884,19	293.175.000,00	353.253.281,16
Yedek Ödenek	9.292.647,00	0,00	605.004.000,00	0,00
Toplam	**6.414.000.000,00**	**6.344.372.282,57**	**8.000.100.000,00**	**6.614.445.916,76**

Tablo 2: Gelir Bütçesi

	2017 Bütçesi (TL)	Gerçekleşme Miktarı (TL)	2018 Bütçesi (TL)	Gerçekleşme Miktarı (TL)
Vergi Gelirleri	170.234.809,80	121.057.364,10	219.795.141,79	92.548.415,89
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	142.776.828,20	143.559.469,75	167.867.742,95	308.044.452,58

www.balioglu.net

Alınan Bağış ve Yardımlar	512.933,43	16.794.774,22	564.221,27	79.656.909,79
Diğer Gelirler	3.720.120.248,67	4.686.013.798,17	4.855.579.636,20	4.961.050.098,85
Sermaye Gelirleri	2.380.254.174,90	1.008.534.762,69	2.716.293.251,79	363.368.997,45
Alacaklardan Tahsilat	101.000,00	29.593.076,74	40.000.001,00	239.054.937,63
Toplam (Net)	6.413.999.995,00	6.005.553.245,67	8.000.099.995,00	6.043.723.812,19
Tahsilattan Red ve İadeler	5,00	56.594.064,13	5,00	101.901.471,21
Toplam	**6.414.000.000,00**	**6.062.147.309,80**	**8.000.100.000,00**	**6.145.625.283,40**

Kurumun şirket ve iştirakleri aşağıdaki şekildedir;

Tablo 3: Belediye Şirket ve İştirakleri

Sıra No	Şirket Adı	Şirketin Sermayesi (TL)	Aidiyet	Ortaklık Türü
1	Anfa Güvenlik Ltd. Şti.	21.000.000,00	Anfa Ltd. Şti. (%99)	Şirket
2	Anfa Ltd. Şti.	95.000.000,00	Belko Ltd. Şti. (%93)	Şirket
3	Ankara Halk Ekmek A.Ş.	40.000.000,00	Ankara Büyükşehir Belediyesi (%97,01)	Şirket
4	Anket A.Ş.	120.000.000,00	Ankara Büyükşehir Belediyesi (%96,051)	Şirket
5	Belka A.Ş.	270.500.000,00	Aski Genel Müdürlüğü (%99,995)	Şirket
6	Belko Ltd. Şti.	141.000.000,00	Ankara Büyükşehir Belediyesi (%99,67)	Şirket

www.balioglu.net

7	Belpa A.Ş.	900.000,00	Belko Ltd. Şti. (%99,73)	Şirket
8	Belplas A.Ş.	9.500.000,00	Belko Ltd. Şti. (%99,74)	Şirket
9	Beltaş A.Ş.	10.000.000,00	Ankara Büyükşehir Belediyesi (%99,69)	Şirket
10	Beltema Ltd. Şti.	5.000.000,00	Anfa Ltd. Şti. (%99,80)	Şirket
11	Bugsaş A.Ş.	90.000.000,00	Ego Genel Müdürlüğü (%69,00)	Şirket
12	Metropol-İmar A.Ş.	10.000.000,00	Ankara Büyükşehir Belediyesi (%99,36)	Şirket
13	Portaş A.Ş.	130.000.000,00	Ankara Büyükşehir Belediyesi (%99,99)	Şirket
14	Seğmen Su A.Ş.	60.990.000,00	Belka A.Ş. (%100)	Şirket
15	Tobaş A.Ş.	21.000.000,00	Ankara Büyükşehir Belediyesi (%49,98)	Şirket
16	Ankara Fuarcılık A.Ş.	75.250.000,00	Ankara Büyükşehir Belediyesi (%24)	İştirak
17	Raysimaş A.Ş.	6.000.000,00	Ankara Büyükşehir Belediyesi (% 10)	İştirak
18	Çubuk Hayv. İhtisas Organize Bölgesi	10.000.000,00	Ankara Büyükşehir Belediyesi (% 10)	İştirak

www.balioglu.net

19	Sağlık Kaynak Su A.Ş.	1.000.000,00	Aski Genel Müdürlüğü (% 30)	İştirak

1.4.Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümlerine tabi olup mezkûr Kanunun 12'nci maddesi gereği mahalli idare bütçesi içinde yer almaktadır. Büyükşehir Belediyesinin, bütçe ve mali işlemlerin hangi esaslara göre yapılacağı 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununda ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinde belirtilmektedir. Kurumun muhasebe ve kayıt düzeni ile üretilen raporlar, defter ve cetveller yukarıda adı geçen Yönetmeliğe göre oluşturulmuştur. Kurumca üretilen mali tablolar, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinde belirlenen ilkelere ve standartlara uygun olarak hazırlanır ve belirlenen sürelerde ilgililerin bilgisine sunulur.

Ankara Büyükşehir Belediyesi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği gereği analitik bütçe ve tahakkuk esaslı muhasebe sistemi kullanmaktadır. Ankara Büyükşehir Belediyesi Bütçesi, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 25'inci maddesine istinaden Belediye Meclisi kararıyla yürürlüğe girer. Kurumun bütçe ve muhasebe işlemleri ise Mali Hizmetler Dairesi Başkanlığı bünyesinde yürütülmektedir. Mali işlemlerin muhasebeleştirilmesinde IND yazılımlı muhasebe programı kullanılmaktadır.

"Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar" ın 5 inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8 inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Kasa sayım tutanağı
- Banka mevcudu tespit tutanağı
- Alınan çekler sayım tutanağı
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı

www.balioglu.net

- Teminat mektupları sayım tutanağı
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu
- Faaliyet sonuçları tablosu
- Nakit akış tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

www.balioglu.net

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

www.balioglu.net

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İdarenin, 2018-2019 Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlanarak yürürlüğe girmiştir. İdarenin tüm birimlerinde (daire başkanlıkları ve altındaki şube müdürlükleri) yapılan işlerin iş tanımları yapılarak iş akış şemaları çıkartılmıştır. İdarenin organizasyon yapısında yer alan her birimin iş süreçlerinde yer alan risklerin belirlenmesi, analizinin yapılması ve kontrol faaliyetlerinin düzenlenmesi için odak grupları oluşturulmuştur. Kurum personelinin katılımı ile oluşturulan odak gruplarında yapılacak işler uzmanlığı olan şirketlere hizmet alımı yöntemi ile (eğitim danışmanlığı hariç) yaptırılmamıştır. Odak gruplarında risklerin gerçekleşme sıklığı (olasılık) eğer gerçekleşirse muhtemel sonuçlarının ne olacağı (etki) analizinin sonucunda risklerin önemi (değeri) belirlenip ve öncelik sıralaması yapılarak hassas görevler rehberi hazırlanmıştır.

İdare risklerini, kontrol faaliyetlerini, uygulayacak birimleri ve sorumluları gösteren "sorumlu birim/personel-risk ilişkisi" tablosu birimler itibariyle hazırlamıştır. İdare risklerini iç risk, dış risk veya stratejik risk, birim riski, faaliyet veya proje riski gibi bir sınıflandırmaya tabi tutmamıştır. İş süreçlerinde var olan risklerin belirlenme çalışmaları devam etmektedir. İç kontrol sisteminin değerlendirilmesine yönelik değerlendirme formları ve raporu

hazırlanmamıştır.

İdarenin tüm ilgili ve bağlı birimlerinde hedef ve amaçların gerçekleşmesine makul güvence sağlamak üzere sistem yapılandırılması devam etmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Ankara Büyükşehir Belediyesi 2018 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde belirtilen hesaplar hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

www.balioglu.net

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: İdare Tarafından Tahsis Edilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi

Ankara Büyükşehir Belediyesi muhasebe kayıtlarının incelenmesinde, diğer kamu kurum ve kuruluşlara tahsis edilen taşınmazlarının 500 Net Değer Hesabında takip edilmediği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 187'nci maddesine göre, Kamu idaresinin mülkiyetinde olan taşınmazlardan diğer kamu idarelerine tahsis edilenler ve kamu idarelerince tahsisli olarak kullanılanlar yardımcı hesaplar itibarıyla izlenecek ve taşınmazların tahsisinin kaldırılmasına karar verilmesi halinde taşınmazı tahsis eden idare ile taşınmazın tahsis edildiği idarenin muhasebe hizmetlerini yürüten muhasebe birimleri tarafından tahsise ilişkin muhasebe kayıtları kapatılacaktır.

Mezkur Yönetmeliğin 189'uncu maddesine göre, tahsise konu edilen arazi ve arsalar tahsis eden kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değer üzerinden 250 Arazi ve Arsalar Hesabına alacak, 500 Net Değer Hesabına borç; tahsise konu edilen yeraltı ve yerüstü düzenleri tahsis eden kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değer üzerinden 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabına alacak, 500 Net Değer Hesabına borç ayrıca, varlığa ilişkin ayrılmış amortisman tutarı 500 Net Değer Hesabına alacak, 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç; tahsise konu edilen binalar tahsis eden kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değer üzerinden 252 Binalar Hesabına alacak, 500 Net Değer Hesabına borç ve varlığa ilişkin ayrılmış amortisman tutarı 500 Net Değer Hesabına alacak, 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç kaydedileceği hüküm altına alınmıştır. Tahsisli kullanılan taşınmazların tahsis işlemleri kaldırıldığında ise maliki idare tarafından ters kayıt ile ilgili maddi duran varlık hesaplarına borç, 500 Net Değer Hesaplarına alacak kaydı yapılarak muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemelerde, İdare tarafından tahsis edilen taşınmazların 500 Net Değer Hesabıyla birlikte ilgili maddi duran varlık hesaplarında izlenmediği görülmüştür.

Sonuç olarak, İdare tarafından tahsis edilen taşınmazların kayıtlı değerleri üzerinden ilgili maddi duran varlık hesapları ile 500 Net Değer Hesabına, amortisman ayrılması gereken tahsisli taşınmazların da yine 500 Net Değer Hesabı ile 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabına kaydedilmesi gerekmektedir.

www.balioglu.net

Kamu idaresi cevabında; "Ankara Büyükşehir Belediyesi muhasebe ve hesaplarının incelenmesinde, diğer kamu kurum ve kuruluşlara tahsis edilen taşınmazlarının 500 Net Değer Hesabında takip edilmediği tespit edilmiştir, denilmektedir.

İdare tarafından tahsis edilen taşınmazların 500 Net Değer Hesabıyla birlikte ilgili maddi duran varlıklar hesabında izlenmesi ile ilgili Başkanlığımız tarafından gerekli çalışmalara başlanmıştır." demektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, bulguda açıkladığımız hususlar doğrultusunda gerekli çalışmaları yapacağını belirtmiştir. Konu, sonraki denetimlerde takip edilecektir.

BULGU 2: Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının Gerçek Durumu Yansıtmaması ve Sermaye Taahhütleri Hesabının Kullanılmaması

Ankara Büyükşehir Belediyesi muhasebe hesap ve kayıtlarının incelenmesi neticesinde, İdarenin ortağı olduğu şirketler nezdindeki sermaye paylarının ödenmiş ve ödenmemiş sermaye ayrımı yapılmaksızın 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında izlendiği, bundan dolayı ödenmemiş/taahhüt edilen sermaye tutarlarını gösteren 247 Sermaye Taahhütleri Hesabının kullanılmadığı tespit edilmiştir.

www.balioglu.net

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin, 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabını düzenleyen 181'inci ve 182'nci maddelerine göre, mal ve hizmet üreten kuruluşlara (şirketlere) nakden veya ayni olarak verilen sermaye tutarları ve bu sermaye tutarlarının işletilmesinden doğan kar ve zararların 241 hesabına; 247 Sermaye Taahhütleri Hesabını düzenleyen 184'üncü ve 185'inci maddelerinde de, şirketlere taahhüt edilen sermaye tutarlarının bu hesaba, kaydedileceği düzenleme altına alınmıştır. Yönetmelikte yer alan hükümler gereği şirketlere yatırılan sermaye tutarlarından ödenmiş sermaye tutarlarının 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında, taahhüt edilip de ödenmeyen sermaye tutarlarınınsa 247 Sermaye Taahhütleri Hesabında izlenmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemelerde, ödenmiş ve ödenmemiş sermaye ayrımı yapmaksızın şirketlerdeki sermaye tutarlarının 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında takip edildiği, ödenmeyen s1ermaye tutarlarınınsa 247 Sermaye Taahhütleri Hesabında izlenmediği görülmüştür. Ödenmediği halde 241 Hesabına kayıt edilen tutar toplam 132.630.529,99 TL'dir.

Sonuç olarak, bahsedilen tutar kadar 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına fazla kayıt yapılmasına, 247 Sermaye Taahhütleri Hesabına da kayıt yapılmamasına yol açılmıştır. Taahhüt edilen sermaye tutarlarından ödenen sermaye tutarlarının 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında, ödenmeyen tutarlarınsa 247 Sermaye Taahhütleri Hesabında izlenmesi ödenmeyen sermaye tutarlarının mali tablolara geçerli ve doğru bir şekilde yansıtılmasını sağlayacaktır.

Kamu idaresi cevabında; "Ankara Büyükşehir Belediyesi muhasebe hesap ve kayıtlarının incelenmesi neticesinde, İdarenin ortağı olduğu şirketler nezdindeki sermaye paylarının ödenmiş ve ödenmemiş sermaye ayrımı yapılmaksızın 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında izlendiği, bundan dolayı ödenmemiş/taahhüt edilen sermaye tutarlarını gösteren 247 Sermaye Taahhütleri Hesabının kullanılmadığı tespit edilmiştir, denilmektedir.

Şöyle ki;

09/05/2019 tarihinde 10626 yevmiye no ile 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında izlenen ödenmemiş sermaye olan toplam 132.630.529,99 TL 247 Sermaye Taahhütleri Hesabına alınarak düzeltilmiş olup, muhasebe işlem fişi yazımız ekindedir." demektedir.

www.balioglu.net

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, gerekli düzeltme kayıtlarının yapıldığı belirtilmiştir. Ancak düzeltme işlemi 2019 yılında yapıldığından bahsedilen hata 2018 mali tablolarını etkilemiş olup 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına fazla kayıt yapılmasına, 247 Sermaye Taahhütleri Hesabına da kayıt yapılmamasına yol açılmıştır.

BULGU 3: Cins Tashihi Yapılmayan Taşınmazların Olması, Taşınmazın Değerini Etkileyen Harcamaların Envanterde Güncellenmemesi ve Taşınmaz Envanteri ile Muhasebe Kayıtları Arasında Uyumsuzluk Olması

Ankara Büyükşehir Belediyesinde taşınmaz iş ve işlemleri ile envanterine yönelik yapılan inceleme neticesinde aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

a) Cins Tashihi Yapılmayan Taşınmazların Olması

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliğin 4'üncü maddesinde cins tashihi,

"Binalar, arazi ve arsalar ile yer altı ve yer üstü düzenlerinin mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının farklılık göstermesi durumunda tapu kayıtlarının mevcut kullanım şekli dikkate alınarak düzeltilmesi işlemi" şeklinde tanımlanmaktadır.

Aynı Yönetmeliğin 10'uncu maddesinde taşınmazların cins tashihlerinin yapılması gerektiğinden bahsedilmektedir.

"Kamu idareleri; mülkiyetlerinde, yönetimlerinde ve kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kaydının birbirine uygun olmaması durumunda, tapu kayıtlarında cins tashihinin yapılması için gerekli işlemleri yaparlar.

Tahsis edilen ve üzerinde irtifak hakkı tesis edilen taşınmazlar açısından bu yükümlülük kullanan idarenin veya gerçek veya tüzel kişilerin durumu tespit eden yazısı üzerine taşınmaz maliki idareye aittir. Ancak cins tashihine ilişkin gerekli belgeler ile buna ilişkin malî yükümlülükler kullanıcılar tarafından karşılanır."

Emlak ve İstimlak Dairesi Başkanlığından alınan taşınmaz envanterinde, 3552 adet taşınmazın, mevcut kullanım şekli ile tapuda yer alan bilgilerinin farklı olduğu tespit edilmiştir. Tapu kayıtlarında tarla, çeşme, bağ, çayır niteliğinde olan taşınmazların kullanım şekilleri arsadır. Ayrıca tapuda arsa niteliğinde bulunan bazı taşınmazlarının kullanım şekillerinin bina olduğu da görülmüştür.

www.balioglu.net

Mevzuat hükümleri uyarınca, tapuda kayıtlı olan taşınmazların kullanım şekilleri ile tapu bilgilerinin uyumlu hale getirilerek cins tashihlerinin yapılması uygun olacaktır.

b) Taşınmazın Değerini Etkileyen Harcamaların Envanterde Güncellenmemesi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 187'nci maddesine göre, maddi duran varlıklar için sonradan yapılan ve o varlığın değerini, kullanım süresini, ürün ve hizmet kalitesini, sağlanan faydayı artıran her türlü maliyet, ilgili maddi duran varlığın kayıtlı değerine ilave edilmesi ayrıca taşınmaz iş ve işlemlerini yürüten ilgili birim tarafından da taşınmaz envanterinde değerleme yapılması gerekmektedir.

Yapılan incelemelerde, ilgili birimlerce yapılan veya inşa edilen ya da değer artırıcı nitelikte harcama yapılan taşınmaz bilgilerinin, Emlak ve İstimlak Dairesi Başkanlığına bildirilmediği ya da eksik bildirildiği görülmüştür. Özellikle 251.01.07. Yollar, 251.01.20.02. Parklar ve Yeşil Alanlar ile 251.01.20.04. Rekreasyon Alanları ekonomik kodlarına sağlıklı veri girişi yapılamamış ve bu taşınmazların büyük kısmı iz bedeliyle kayıt altına alınmıştır. Bu

durum, idarenin uhdesinde bulunan yollar, park ve yeşil alanlara yapılan harcama tutarlarının taşınmazın kayıtlı değerinde gerçek değeri yansıtacak şekilde görülememesine yol açmıştır.

İdarenin mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazlara yönelik yapılan değer artırıcı her türlü harcamanın taşınmaz envanterinde izlenebilmesi için taşınmaz üzerinde harcama yapmak suretiyle işlem tesis eden harcama birimlerinin (Fen İşleri Dairesi Başkanlığı, Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığı, Kent Estetiği Dairesi Başkanlığı vs.) gerekli verileri taşınmaz birimine temin etmesi ve birimler arası koordinasyonun etkin bir şekilde sağlanması gerekmektedir.

c) Taşınmaz Envanteri ile Muhasebe Kayıtları Arasında Uyumsuzluk Olması

2018 yılı itibariyle, taşınmaz birimince hazırlanan taşınmaz mal envanteri ile mali tabloların taşınmaz hesabında yer alan taşınmaz toplam değeri arasında farklılık olduğu tespit edilmiştir.

www.balioglu.net

Tablo 4: Taşınmaz Toplam Değeri

	2018 Mali Yılı İtibariyle Taşınmaz Envanteri Toplam Taşınmaz Değeri (TL)	**2018 Mali Yılı Kesin Hesabında Yer Alan Toplam Taşınmaz Değeri (TL)**
250-Arazi ve Arsalar Hesabı	12.966.312.847,43	12.609.155.132,03
251-Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı	3.455.407.413,78	6.095.026.495,89
252- Binalar Hesabı	4.174.164.665,01	3.119.359.058,53

Buna göre, taşınmaz mal envanteri ile muhasebe kayıtları arasındaki taşınmaz toplam değerinin uyumlu olması gerekmektedir. Bu durum, taşınmaz hesabının, doğru, güvenilir ve gerçeğe uygun çıkarılması açısından önem taşımaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "Ankara Büyükşehir Belediyesinde taşınmaz iş ve işlemleri ile envanterine yönelik yapılan inceleme neticesinde aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

a) Cins Tashihi Yapılmayan Taşınmazların Olması

Kamu İdarelerine ait taşınmazların kaydına ilişkin Yönetmeliğin 4'üncü maddesinde cins tashihi ile ilgili bulguya istinaden Başkanlığımız tarafından 26.04.2019 tarih E.43925 sayılı

yazımızla İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığına bildirilmiş olup gerekli çalışmalara başlanılmıştır.

b) Taşınmazın Değerini Etkileyen Harcamaların Envanterde Güncellenmemesi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 187'nci maddesine göre, maddi duran varlıklar ile ilgili bulguya istinaden Başkanlığımız tarafından 26.04.2019 tarih E.43929 sayılı yazımızla Fen İşleri Dairesi Başkanlığına, Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığına ve Kent Estetiği Dairesi Başkanlığına bildirilmiş olup gerekli çalışmalara başlanmıştır.

c) Taşınmaz Envanteri ile Muhasebe Kayıtları Arasında Uyumsuzluk Olması

2018 yılı itibariyle, taşınmaz birimince hazırlanan taşınmaz mal envanteri ile mali tabloların taşınmaz hesabında yer alan taşınmaz toplam değeri arasında farklılık olduğu tespit edilmiştir.

Taşınmaz envanter ile muhasebe kayıtları arasında uyumsuzluk olması ile ilgili bulguya istinaden Başkanlığımız tarafından 26.04.2019 tarih E.43920 sayılı yazımızla İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığına, Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığına, Kent Estetiği Dairesi Başkanlığına, Fen İşleri Dairesi Başkanlığına, Özel Projeler ve Dönüşüm Dairesi Başkanlığına, Destek Hizmetler Dairesi Başkanlığına, Yeni Yerleşimler Şube Müdürlüğüne, ve Kamulaştırma Şube Müdürlüğüne bildirilmiş olup, gerekli çalışmalara başlanmıştır." demektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, gerekli çalışmalara başlanıldığını belirtmiştir. Bulguda ortaya koyduğumuz taşınmazın değerini etkileyen harcamaların envanterde güncellenmemesi ile mali tablolarda yer alan taşınmaz hesaplarının tutarları ile taşınmaz envanteri arasındaki farklılık, taşınmaz hesaplarının doğru ve güvenilir olmasını etkilemiştir.

www.balioglu.net

8. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Vezneler Aracılığıyla Nakit Tahsilat Yapılmasına Rağmen Kasa Hesabının Kullanılmaması

Ankara Büyükşehir Belediyesi muhasebe hesap ve kayıtlarının incelenmesi neticesinde, vezneler aracılığıyla tahsilat yapılmasına karşın 100 Kasa Hesabının kullanılmadığı, gün içinde gerçekleşen tahsilatların bankaya gönderilerek doğrudan 102 Banka Hesabına kayıt yapıldığı tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 49'uncu maddesi; 100 Kasa Hesabının niteliğini, 50'nci maddesi hesaba ilişkin işlemleri ve 51'inci maddesi de hesabın işleyişini düzenlemektedir. Mevzuat hükümlerine göre, vezneler aracılığıyla nakden veya çekle yapılan her türlü tahsilattan 'alındı belgesi' düzenlenmesi, daha sonra bunların muhasebe birimlerine gönderilmesi ve 100 Kasa Hesabında izlenmesi, kasaya yatırılan tutarların 100 Kasa Hesabına borç, ilgili hesaplara alacak kaydedilerek muhasebeleştirilmesi gerekmektedir. Ayrıca gün içerisinde tahsil edilen paralardan, ertesi gün kasadan yapılacak ödemeler için Bakanlıkça belirlenen limit alıkonularak fazlası, düzenlenecek teslimat müzekkeresi ile bankaya yatırılmalıdır.

www.balioglu.net

Bu doğrultuda yapılan incelemeler neticesinde, İdarenin 3 tane veznesi bulunmasına ve yoğun bir şekilde tahsilat yapılmasına rağmen 100 Kasa Hesabının kullanılmadığı, gün içinde yapılan tahsilatların teslimat müzekkere ile bankaya gönderildiği ve 102 Banka Hesabına kaydedildiği, bu şekilde gerçekleşen işlemlerin kasa hesabı kullanılmadan yürütüldüğü görülmüştür. Tahsilat makbuzları ve muhasebe programı üzerinden yapılan tespitte yıl içinde vezneler aracılığıyla yapılan tahsilat tutarı toplam 397.017.080,78 TL'dir. Fiilen vezne bulunması, vezneler aracılığıyla tahsilat yapılmasına rağmen 100 Kasa Hesabının kullanılmaması bu hesabın çalışmamasına ilaveten kasadaki tutarların bankaya gönderilmesinde kullanılan 108 Diğer Hazır Değerler Hesabının da eksik çalışmasına sebebiyet vermiştir.

Sonuç olarak vezneler tarafından yapılan tahsilat işlemlerinde 100 Kasa Hesabının kullanılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Ankara Büyükşehir Belediyesi muhasebe hesap ve kayıtlarının incelenmesi neticesinde, vezneler aracılığıyla tahsilat yapılmasına karşın 100 Kasa

Hesabının kullanılmadığı, gün içinde gerçekleşen tahsilatların bankaya gönderilerek doğrudan 102 Banka Hesabına kayıt yapıldığı tespit edilmiştir, denilmektedir.

Tespit ve öneriniz doğrultusunda gerekli olan çalışmalar yapılmış olup, 04/03/2019 tarihinde 4930 yevmiye no ile 100 Kasa Hesabı kayıtlarımıza alınmış olup, bu hesabı gösteren muhasebe işlem fişi ve Mizan yazımız ekindedir. "demektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, 04/03/2019 tarih 4930 yevmiye numaralı kayıtla 100 Kasa Hesabına gerekli kaydın yapıldığını belirtmiştir. Yapılan kayıt bulguda bahsedilen tutar kadar değil 34.469.806,59 TL'dir. Ayrıca, düzeltme işlemi 2019 yılında gerçekleştiğinden, 100 Kasa Hesabının kullanılmaması 2018 mali tablolarını etkilemiş ve bu hesabın çalışmamasına yol açmıştır.

BULGU 2: Belediye Meclis Kararı ile İlçe Belediyelerinin Sorumluluğuna Bırakılan Yerlerdeki İlan ve Reklam Vergisi Tahakkuk ve Tahsilatlarının Büyükşehir Belediyesi Tarafından Yapılmaya Devam Edilmesi

www.balioglu.net

Ankara Büyükşehir Belediyesi 2018 yılı denetimi kapsamında yapılan incelemelerde; Belediye Meclisi tarafından alınan karar ile 15 metrenin altındaki yolların sorumluluğu ilçe belediyelerine bırakılmıştır. Ancak ilçe belediyelerinin sorumluluğuna bırakılan yerlerdeki mükelleflere ait ilan ve reklam vergi tahakkuk ve tahsilatların idare tarafından yapılmaya devam edildiği tespit edilmiştir.

Belediye Meclisi, 15.12.2017 tarih ve 2445 sayılı kararıyla, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 27'nci maddesine istinaden büyükşehir belediye birimleri ile ilçe belediyeleri tarafından yürütülen hizmetlerin daha etkin ve verimli bir şekilde gerçekleştirilebilmesi amacıyla genişlikleri 15 metrenin altındaki yolların sorumluluğunu ilçe belediyelerine bırakmıştır.

Yapılan incelemede ilçe belediyesine bırakılan yerlerde faaliyet gösteren işletmelere ilişkin ilan ve reklam vergi mükelleflerinin birçoğunun halen İdare kayıtlarında yer aldığı, tahakkuk ve tahsilatlarının da İdare tarafından yapılmaya devam edildiği görülmüştür.

İlçe belediyelerine bırakılan yerlerdeki ilan ve reklam vergilerinden 2018 yılı içerisinde İdare tarafından 1.485.081,85 TL tahakkuk, 560.655,01 TL tahsilat gerçekleştirilmiştir.

Sonuç olarak Ankara Büyükşehir Belediye Meclis kararı ile 15 metrenin altındaki yollar ilçe belediyelerine bırakılmış olup yollara cephesi bulunan işletmelerden ilan ve reklam vergisi

tahakkuk ve tahsilatlarının ilçe belediyeleri tarafından yapılması gerekmektedir. Bu yerlerdeki ilan ve reklam vergisi tahakkuk ve tahsilatlarının İdare tarafından yapılması sonucu 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabının 1.485.081,85 TL, 600 Gelirlerden Alacaklar ve 800 Bütçe Gelirleri Hesaplarının 560.655,01 TL fazla gözükmesine sebebiyet verilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; "Ankara Büyükşehir Belediyesi 2018 yılı denetimi kapsamında yapılan incelemelerde; Belediye Meclisi tarafından alınan karar ile 15 metrenin altındaki yolların sorumluluğu ilçe belediyelerine bırakılmıştır. Ancak, İlçe belediyelerinin sorumluluğuna bırakılan yerlerdeki mükelleflere ait ilan ve reklam vergi tahakkuk ve tahsilâtların idare tarafından yapılmaya devam edildiği tespit edilmiştir, denilmektedir.

Belediye meclis kararı ile ilçe belediyelerinin sorumluluğuna bırakılan yerlerdeki ilan ve reklam vergisi tahakkuk ve tahsilâtlarının büyükşehir belediyesi tarafından yapılmaya devam edilmesinden bahsedilmiştir. Bu yerlerin ilan ve reklam vergisi kayıtlarının kapatılması için 29/04/2019 tarih 38123 sayılı yazımızda IND Yazılım firmasına gerekli yazılar yazılmış ve sonucu beklenmektedir." demektedir.

www.balioglu.net

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, bulgumuz doğrultusunda gerekli işlemlerinin yapılması için 29/04/2019 tarih ve 38123 sayılı yazısı ile IND Yazılım firması gerekli yazışmaların yapıldığı belirtilmiştir. Konu, sonraki denetimlerde takip edilecektir.

Öneri:

Bulgumuza konu olan Ankara Büyükşehir Belediyesi Meclis Kararı ile 15 metrenin altındaki caddelerin sorumluluğu ilçe belediyelerine bırakılmıştır. Mevzuat gereği caddelerin sorumluluğu büyükşehir belediyelerine sokakların sorumluluğu ise ilçe belediyelerindedir. 5216 sayılı Kanunun *"Büyükşehir belediyesinin görev, yetki ve sorumlulukları"* başlıklı 7'nci maddesinde*;"...meydan, bulvar, cadde, yol ve sokak ad ve numaraları ile bunlar üzerindeki binalara numara verilmesi işlerini gerçekleştirmek."* hükmü gereği cadde ve sokak ad ve numaralarını belirleme yetkisi büyükşehir belediyelerine verilmiştir. Bu hüküm kapsamında ilçe belediyelerine bırakılan caddelerin, sokak olarak değiştirilmesi, ilçe belediyeleri ve bahse konu yollara cephesi bulunan mükellefler ile doğabilecek sorunların önlenmesi açısından uygun olacaktır.

BULGU 3: Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınan Geçiş Hakkı Bedellerinin İlçe Belediyelerine Aktarılmaması ve Muhasebe Kayıtlarında Hatalı İzlenmesi

Ankara Büyükşehir Belediyesi 2018 yılı denetimi kapsamında yapılan incelemelerde, İdare tarafından, ilçe belediyelerinin sorumluluk alanlarındaki taşınmazlardan geçirilen kablo ve benzeri gereçlerden doğan geçiş hakkı ücretlerinin ilgili ilçe belediyelerine aktarılmadığı ve geçiş hakkı ücretlerinin tahakkuk kayıtları yapılmadan, tahsil edildiğinde muhasebeleştirildiği tespit edilmiştir.

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının (Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı) 27.12.2012 tarih ve 28510 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ve 01.01.2014 tarihinde yürürlüğe giren *"Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik*" uyarınca Belediye Meclisi tarafından 11.05.2016 tarih ve 880 sayılı kararıyla geçiş hakkı ücret tarifesi belirlenmiştir. Meclis kararında belirlenen tarife üzerine altyapı sağlayıcıları ile sözleşmeler yapılmış ve geçiş hakkı bedellerine ilişkin tahsilatlar gerçekleştirilmiştir. Ancak ilçe belediyelerinin sorumlu olduğu yerlerden elde edilen geçiş hakkı ücretlerinin ilgili ilçe belediyelerine aktarılmadığı görülmüştür.

www.balioglu.net

Tablo 5: Geçiş Hakkı Ücreti İlçe Belediyelerine Aktarılması Gereken Tutarlar

Şirketler	2013-2018 yılları arası Geçiş Hakkı Ücreti Toplam Tahakkuk (TL)	2013-2018 yılları arası Tahsil Edilen Toplam Geçiş Hakkı Ücreti (TL)	2013-2018 yılları arası İlçe belediyeleri adına tahakkuk eden Geçiş Hakkı Ücretleri (TL)	Tahsil edilen Geçiş Hakkı Ücretlerinden İlçe Belediyelerine Aktarılması Gereken Tutar (TL)
SUPERONLINE	3.992.190,07	2.336.654,65	1.812.351,90	1.079.308,42
VODAFONE	5.447.582,43	0,00	1.692.560,00	
TÜRKTELEKOM	3.479.380,07	0,00	1.649.624,45	
TÜRKNET	626,08	626,08	626,08	626,08
TÜRKSAT	2.856.489,94	1.727.550,64	964.759,84	677.451,88
TTNET	8.322,63	8.322,63	100,65	100,65
MTCRT MEMOREX	273,15	120,17	0,00	
GÜVENAY TELEKOMİNİKASYON	12.557,95		1.182,50	
TOPLAM	**15.797.422,32**	**4.073.274,17**	**6.121.205,42**	**1.757.487,03**

Yukarıdaki tabloda görüleceği üzere İdare, 2013-2018 yılları arası altyapı

sağlayıcılarından 15.797.422,32 TL' lik geçiş hakkı ücretini ilgili birimce tahakkuka bağlamıştır. İlçe belediyeleri adına 6.121.205,42 TL tahakkuk ve 1.757.487,03 TL tahsilat gerçekleştirilmiştir. Ancak bu zamana kadar tahakkuka bağlanarak tahsilatı gerçekleştirilen geçiş hakkı ücretlerinden ilçe belediyelerine herhangi bir aktarım yapılmamıştır.

Geçiş hakkı ücretleri ile ilgili bir diğer husus ise birimlerin tahakkuk kayıtlarının uyumlu olmadığı ve tahsil edildiğinde muhasebeleştirildiğidir. Geçiş hakkı ücretlerine ilişkin AYKOME şube müdürlüğünden alınan veriler ile gelir tahakkuk servisinden alınan veriler karşılaştırılmış olup gelir tahakkuk servisindeki kayıtların 3.207.514,40 TL eksik olduğu, geçiş hakkı ücretine ilişkin tahakkukların muhasebeleştirilmediği ve bu ücretlerin tahsil edildiğinde muhasebe kayıtlarına girdiği belirlenmiştir.

Sonuç olarak; İdare tarafından, ilçe belediyelerinin sorumluluk alanlarından elde edilen geçiş hakkı ücretlerinin ilgili ilçe belediyelerine aktarılması gerekmektedir. Ayrıca birimler arası koordinasyon sağlanarak eksik tahakkuk kayıtları düzeltilmeli ve geçiş hakkı ücretlerine ilişkin tahakkuk kayıtları ilgili hesaplara alınmalıdır. Geçiş hakkı ücretlerinin tahakkuk kayıtlarının yapılmaması sonucu 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabının 15.797.422,32 TL eksik çalışmasına sebebiyet verilmiştir.

www.balioglu.net

Kamu idaresi cevabında; "Ankara Büyükşehir Belediyesi 2018 yılı denetimi kapsamında yapılan incelemelerde, İdare tarafından, ilçe belediyelerinin sorumluluk alanlarındaki taşınmazlardan geçirilen kablo ve benzeri gereçlerden doğan geçiş hakkı ücretlerinin ilgili ilçe belediyelerine aktarılmadığı ve geçiş hakkı ücretlerinin tahakkuk kayıtları yapılmadan, tahsil edildiğinde muhasebeleştirildiği tespit edilmiştir, denilmektedir.

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının 27/12/2012 tarihli ve 28510 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik “de

Tanımlar ve kısıtlamalar

Madde 4- (1) Bu usul ve esaslarda geçen;

e) Geçiş hakkı sağlayıcısı(GHS) : Geçiş hakkına konu olan kamuya ait ya da kamunun ortak kullanımında olan taşınmazlar da dahil olmak üzere taşınmazın sahipleri ve/veya taşınmazın üzerindeki hak sahiplerini, Geçiş hakkı ve ücreti

Madde 5- (1) Geçiş hakkı ücreti, altyapıyı kuran ilk işletmeci tarafından GHS'ye ödenir. Kurulan bu altyapıdan tesis paylaşımı çerçevesinde faydalanan işletmeciler tarafından GHS'ye geçiş hakkı ücreti ödenmez. denilmektedir.

Ayrıca;

6/04/2019 tarihli ve E.43658 sayılı yazımızla Fen işleri Dairesi Başkanlığından, İl Belediyelerine aktarılacak olan payların detaylı listesi istenmiştir. Fen İşleri Dairesi Başkanlığının 09/05/2019 tarihli ve E.47831 sayılı yazısı ile ilçe paylarına aktarılacak olan miktarların detaylı listesi gönderilmiş olup, tahakkuk ve tahsilat işlemleri yapıldıktan sonra Başkanlık Makamının talimatıyla mahsup işlemleri yapılmaktadır. Ayrıca 600.03.06.01.99 muhasebe hesap kodunda takip edilen Geçiş Hakkı kira bedelinin 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabının. 03.06.01.99 yardımcı hesap koduna alınarak bu hesapta izlenmesi sağlanmıştır." demektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, bulgumuz doğrultusunda gerekli işlemlerinin yapılması için ilgili birimlerle yazışmaların yapıldığını ve ilçe paylarına aktarılacak olan geçiş hakkı ücretlerine ilişkin tahakkuk ve tahsilat işlemleri yapıldıktan sonra Başkanlık Makamının talimatıyla mahsup işlemlerinin yapılacağını belirtmiştir. Ayrıca, geçiş hakkı kira bedellerine ilişkin gerekli düzeltme işlemleri yapılarak ilgili muhasebe hesaplarına alındığı ifade edilmiştir. Konu, sonraki denetimlerde takip edilecektir.

www.balioglu.net

BULGU 4: Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabında Yer Alan Tutarların Yıllar İtibariyle Artması, Satışı ya da Farklı Suretle Çıkışı Yapılması Gereken Tutarların Hesapta İzlenmeye Devam Etmesi

Ankara Büyükşehir Belediyesi muhasebe hesap ve kayıtlarının incelenmesi neticesinde, 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesap bakiyesinin yıllar itibariyle artış gösterdiği ve 2018 yılında 499.379.294,06 TL bakiye verdiği, hurdaya ayrılan ya da kullanım olanağını yitiren varlıkların mevzuata uygun şekilde satış veya devir işlemlerinin yapılıp yapılmadığının kontrol edilmediği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabını düzenleyen maddelerinde; çeşitli nedenlerle kullanılma olanaklarını yitiren maddi duran varlıkların bu hesapta izleneceği, hesapta kayıtlı varlıklardan satılmak suretiyle elden çıkarılanların satış bedelinin 100 Kasa Hesabı, 102 Banka Hesabı veya ilgili diğer hesaplara, ayrılmış olan amortisman tutarının 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabına

borç, kayıtlı değeri bu hesaba alacak kaydedileceği ayrıca satış değerinin 800 Bütçe Gelirleri Hesabına alacak, 805 Gelir Yansıtma Hesabına borç kaydedileceği, bu hesapta kayıtlı varlıklardan diğer idare veya kuruluşlara bedelsiz olarak devredilenlerin kayıtlı değeri bu hesaba alacak, birikmiş amortisman tutarlarının 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabına, varsa kalanının 630 Giderler Hesabına borç kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

İdare tarafından, 2018 yılı ve önceki yıllarda harcama birimlerince hurdaya ayrılan ve kullanım olanağını yitiren varlıklar 294 hesabında kayıt altına alınmıştır. Hurdaya ayrılan ve mevzuatı gereği satışa konu edilen varlıklar Destek Hizmetleri Daire Başkanlığına bağlı hurda şefliği deposuna hurdalaştırma işlem belgeleriyle gönderilmekte ve peyderpey MKE Hurda İşletmesi Müdürlüğüne, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca her 6 ayda belirlenen birim fiyatlar üzerinden satılmaktadır. Ayrıca özel mevzuatı gereği farklı işleme tabi tutulması gereken bayraklarla diğer varlıklar da harcama birimlerince kayıtlardan çıkarılmaktadır.

Bu kapsamda, muhasebe kayıtları ve hesabın ayrıntılı dökümü, hurda şefliğine yıllar itibariyle satılmak üzere teslim edilen varlıklar, satışı yapılanların satış belgeleri ve birimlerce yapılan işlemler incelenmiştir. Yapılan tespitler şöyledir;

www.balioglu.net

- 294 hesabının yıllar itibariyle tutarı;

Tablo 6: 294 Hesabının Yıllar İtibariyle Tutarları

Yıl	Borç Tutarı (TL)	Alacak Tutarı (TL)	Borç Kalanı (TL)
2008	1.617.898,76	313,60	1.617.585,16
2009	407.437.135,80	17.199,35	407.419.936,45
2010	408.276.648,84	451.250,00	407.825.398,84
2011	408.301.643,26	-	408.301.643,26
2012	414.415.131,32	641.000,00	413.774.131,32
2013	421.752.392,20	1.561.560,59	420.190.831,61
2014	427.971.117,10	425.664,95	427.545.452,15
2015	432.994.399.43	1.111.802,74	431.882.596,69
2016	469.255.342,85	55.274,20	469.200.068,65
2017	487.142.314,36	2.013,00	487.140.301,36
2018	525.478.072,16	26.098.778,10	499.379.294,06

- Banka hesap ekstrelerinde ve tahsilat fişlerinde, 2010 yılında 451.250,00 TL, 2014 yılında 375.000,00 TL, 2015 yılında 1.012.505,25 TL ve 2018 yılında da 483.546,55 TL

olmak üzere toplam 2.322.301,80 TL satış tutarı bulunmaktadır. Bu tutarlar gerek MKE'ye gerek özel şirketlere satışı yapılan hurda tutarıdır.

- Bunun yanı sıra, 2008 yılında 313,60 TL, 2009 yılında 17.199,35 TL, 2010 yılında 451.250,00 TL, 2012 yılında 641.000,00 TL, 2013 yılında 1.561.560,59 TL, 2014 yılında 425.664,95 TL, 2015 yılında 1.111.802,74 TL, 2016 yılında 55.274,20 TL, 2017 yılında 2.013,00 TL ve 2018 yılında da 26.098.778,10 TL olmak üzere toplam 30.364.542,93 TL alacak kaydı yapılmıştır. Bu tutarlar gerek satış gerekse de muhtelif şekillerde devir ve teslime konu olan hurdaların kayıtlı değer çıkış tutarıdır.

- Hurda şefliği kayıtlarına göre, 2016 yılında birimler kanalıyla gönderilen hurdaların kayıtlı değeri 1.780.510,49 TL, 2017 yılında 9.068.146,60 TL ve 2018 yılında da 2.781.339,94 TL'dir. Bu tutarlar, yılı içinde satışı yapılmak üzere hurda şefliğine gönderilen varlıkların toplam kayıtlı değerini ifade etmektedir.

Açıklamalardan da anlaşılacağı üzere ortaya çıkan sorun ve uyumsuzluk, hurdaların satış dışında farklı suretle fiili olarak devir ve teslim edilip edilmediği, edilmişse kayıtlardan çıkarılması hususunun sağlıklı bir şekilde takip edilmemiş olmasından kaynaklanmaktadır. Hurda şefliğinden alınan bilgilerde, 2016-2018 yıllarında hurda şefliğine gönderilen varlıkların depolarda bekletilmediği, düzenli aralıklarla satışının yapıldığı anlaşılmıştır. Ancak 2015 ve öncesi yıllarına ait veriler temin edilememiştir. Yukarıda maddeler halinde ortaya koyduklarımız dışında tarafımıza belge ve doküman sunulamamıştır.

Sorunun başka bir boyutu da özellikle harcama birimlerinin depolarında hurdaya ayrılan taşınırların bulunması, dış birim sayısı fazla olan harcama birimlerinde bu durumun yoğun olmasıyla birlikte harcama birimlerince hurdaya ayrılan varlıkların, satış suretiyle mi yoksa bedelsiz devir, hibe veya farklı usullerle kayıtlardan çıkarılıp çıkarılmadığının takip ve kontrolünün yapılamamasıdır. 2008-2015 yıllarına ilişkin farklı zamanlarda farklı muhasebe programlarının kullanılması, 2016 yılından önce hurdaya ayrılan varlıkların tek bir birim değil her harcama biriminin uhdesinde satışının yapılması, geriye dönük bilgi erişimi ve belge sorgulamasının sağlıklı yapılamaması gibi sebepler de takip ve kontrol faaliyetlerinin etkin bir şekilde yürütülememesine yol açmıştır.

Sonuç olarak;

- 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabında 2009 yılında oluşan 407.419.936,45 TL'lik bakiyenin, sebebinin ve neden sonraki yıllarda satış ya da farklı

www.balioglu.net

şekillerde kayıtlardan çıkış işlemlerinin yapılmadığı/sağlıklı yapılmadığının araştırılması,

- Hurdaya ayrılan varlıkların düzenli aralıklarla görevli birimce MKE'ye satışının yapılması ve satışı yapılanların kayıtlı değerleri üzerinden kayıtlardan çıkarılması, satışı yapılan tutarların ilgili hesaplarda izlenmesi,

- Harcama birimlerince hurdaya ayrılıp bedelsiz devir, bağış ya da farklı yollarla fiilen çıkışı yapılanların mali hizmetler birimine bildirilerek kayıtlı değerler üzerinden muhasebe çıkışlarının yapılması, hurdaya ayrılan varlıklardan fiilen harcama birimlerinin depolarında/muhafaza alanlarında tutulanların satılması amacıyla ilgili birime gönderilmesi, satışa konu olmayacak olanların çıkış işlemlerinin gerçekleştirilmesi,

- Hesaba kaydedilen hurda ve kullanım ömrünü yitiren varlıkların uzun süre kayıtlarda tutulmaması ve tüm birimler itibariyle sürecin yönetim ve takibi açısından koordinasyonun sağlanması gerekmektedir.

2008-2018 yıllarında kümülatif toplamı 499.379.294,06 TL'ye ulaşan 294 hesabının, fiili durumla kaydi durum arasındaki gerçek durumu yansıtmaması, mali tabloların doğruluğunu ve güvenilirliğini etkileyecek; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 48'inci maddesinin kamu idarelerine ait malların edinme, kiralama, tahsis, yönetim, kullanma ve elden çıkarma işlemlerinin mevzuatında öngörülen kurallar dahilinde hizmetin amacına uygun olarak verimlilik ve tutumluluk ilkesine göre yapılacağı ve bu ilkeye aykırı eylem ve işlemlerden doğacak zararlardan, malların yönetimi veya kullanılması hususunda yetki verilenlerin sorumlu olacağı amir hükmü gereği mali ve hukuki sorumluluk doğacaktır.

Kamu idaresi cevabında; "Ankara Büyükşehir Belediyesi muhasebe hesap ve kayıtlarının incelenmesi neticesinde, 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesap bakiyesinin yıllar itibariyle artış gösterdiği ve 2018 yılında 499.379.294,06 TL bakiye verdiği, hurdaya ayrılan ya da kullanım olanağını yitiren varlıkların mevzuata uygun şekilde satış veya devir işlemlerinin yapılıp yapılmadığının kontrol edilmediği tespit edilmiştir, denilmektedir.

www.balioglu.net

Tüm harcama birimlerimize yazılar yazılmış olup, kırılma, bozulma, eskime, kullanım değeri kalmamış malzemeler hurdaya ayrılarak MKE satışı sağlanmıştır. Bu nedenle satışı yapılan taşınırların banka dekontları ve taşınır işlem fişleri bulunarak kayıtlı değerleri ile hurda satış değeri arasındaki oluşan fark 20/05/2019 tarihinde 11476 nolu ve 22/05/2019 tarihinde 11711 nolu yevmiyelerle kayıt altına alınmıştır. Ayrıca konu ile ilgili olarak tüm harcama birimlerimizin dikkatli ve özenli çalışması ve gerekli hassasiyetin gösterilmesi için uyarılmış olup, söz konusu hesaplarla ilgili çalışmalarımız bulgu önerileriniz doğrultusunda devam etmektedir.

Ayrıca bu madde de yer alan söz konusu ifade ve tespitlerle ilgili olarak Teftiş Kurulu Başkanlığınca araştırma yapılması sağlanacaktır." demektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, satışı yapılan taşınırların banka dekontları ve taşınır işlem fişleri bulunarak kayıtlı değerleri ile hurda satış değeri arasındaki oluşan farkın, 20/05/2019 tarih 11476 numaralı ve 22/05/2019 tarih 11711 numaralı yevmiyelerle kayıt altına alındığını, tüm harcama birimlerinin dikkatli ve özenli çalışması ve gerekli hassasiyetin gösterilmesi için uyarılarak söz konusu hesaplarla ilgili çalışmaların devam ettiğini belirtmiştir.

www.balioglu.net

Her ne kadar satış suretiyle kayıtlardan çıkarılan hurdalara ilişkin düzeltme işlemi yapılsa da yapılan düzeltme işlemi 2019 yılı içerisinde gerçekleştiğinden 2018 yılı mali tablolarını etkilemiştir. Düzeltilen tutar 22.947.765,57 TL 'dir. Ancak satış dışındaki işlemlere ilişkin düzeltme işlemi yapılmamış olup çalışmalar devam etmektedir. 294 hesabının gerçeğe uygun şekilde mali tablolarda izlenmesi, fiili-kaydi uyumun sağlanması için bulgumuzda bahsedilen süreçlerin izlenmesi ve yerine getirilmesi gerekmektedir.

BULGU 5: Kalkınma Ajansı Payının Kamu İdareleri Payları Hesabında İzlenmemesi

Ankara Büyükşehir Belediyesinin 2018 yılı mali tabloları ve eki belgelerinin incelenmesinde; Kalkınma Ajansına aktarılan katılım paylarının 363 Kamu İdareleri Payları Hesabında izlenmediği tespit edilmiştir.

27.05.2016 tarih ve 29724 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 363 Kamu İdareleri Payları Hesabının niteliğini düzenleyen 276'ncı maddesinde;

"Bu hesap, bütçe geliri olarak nakden veya mahsuben tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarların izlenmesi için kullanılır."

Hesabın işleyişini düzenleyen 277'nci maddesinde ise;

"(1) Kamu idareleri payları hesabına ilişkin alacak ve borç kayıtları aşağıda gösterilmiştir:

a) Alacak

1)Bütçe geliri olarak tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarlar bir taraftan bu hesaba alacak, 630-Giderler Hesabına borç; diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir.

b) Borç

1)Bu hesapta kayıtlı tutarlardan nakden veya mahsuben ödenen tutarlar bu hesaba borç, 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak kaydedilir." denilmektedir.

www.balioglu.net

5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanunun *"Gelirler ve yönetilecek fonlar"* başlıklı 19'uncu maddesinde;

"

...

d) Bir önceki yıl gerçekleşen bütçe gelirleri üzerinden, ... belediyeler için; borçlanma ve tahsisi mahiyetteki gelir kalemleri hariç tutulmak üzere yüzde bir oranında, cari yıl bütçesinden aktarılacak pay

...

"Birinci fıkranın (d) bendinde belirtilen paylar, ilgili idare ve kuruluşlar tarafından haziran ayının sonuna kadar ajans hesabına aktarılır. (d) bendinde belirtilen paylar, süresi içerisinde aktarılmadığı takdirde, bu idarelere genel bütçe vergi gelirleri tahsilat toplamı üzerinden ayrılan paydan ilgisine göre Maliye Bakanlığı ve/veya İller Bankasınca kesilerek ilgili ajans hesabına aktarılır. Diğer alacakların tahsilinde, genel hükümlere göre işlem yapılır." hükümleri yer almaktadır.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinde 363 Kamu İdareleri Payları Hesabının bütçe geliri olarak nakden veya mahsuben tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarların izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmektedir. Belediyeler tarafından ayrılması gereken kalkınma ajansı payı ise bir önceki yıl gerçekleşen bütçe gelirleri üzerinden, borçlanma ve tahsisi mahiyetteki gelir kalemleri hariç tutulmak üzere yüzde bir oranında, cari yıl bütçesinden aktarılacağı ifade edilmiştir.

Belirtilen mevzuat hükümlerine göre Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından 2018 yılında Ankara Kalkınma Ajansına yapılan toplam 36.000.000,00 TL ödemenin 363 Kamu İdareleri Payları Hesabına kaydedilmediği ve 630.07.01.09.12 ve 830.07.01.09.12 no.lu hesaplar yerine 630.05.03.01.01 ve 830.05.03.01.01 no.lu hesaplara kaydedildiği tespit edilmiştir.

Sonuç olarak, Kalkınma ajansı paylarının 363 Kamu İdareleri Payları Hesabında izlenmesi ve ilgili ekonomik kodda takip edilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Tespit ve öneriniz doğrultusunda söz konusu olan Kalkınma Ajansı payı ile ilgili olarak 07.01.2019 tarihinde 148 nolu yevmiye ile 363. Kamu İdareleri Payları Hesabının 99.10 Yardımcı Hesap Koduna ödememiz gereken 95.000.000.00 TL Alacak olarak kaydı yapılmış olup, buna bağlı olarak muhasebe işlem fişi yazımız ekindedir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, bulgumuz doğrultusunda gerekli düzeltme işlemlerinin yapıldığını belirtmiştir. İdarenin, bulgumuzda 36.000.000,00 TL olarak tespit ettiğimiz Kalkınma Ajans payının 95.000.000,00 TL olduğu cevap yazısından ve eki belgelerinden görülmüştür. Ancak, yapılan düzeltme işlemi 2019 yılında gerçekleştirildiğinden bahsedilen hata 2018 yılı mali tablolarını etkilemiş ve 363 Kamu İdareleri Payları Hesabının hata tutarı kadar eksik çalışmasına sebebiyet vermiştir.

BULGU 6: Nakit Akış Tablosunun Doğru ve Tam Sunuş İlkesine Uygun Şekilde Hazırlanmaması ve Gerçekçi Olmayan Bilgiler İçermesi

Ankara Büyükşehir Belediyesi 2018 yılı mali tabloları arasında yer alan Nakit Akış Tablosunun, nakit akış bilgisini içerecek şekilde hazırlanmadığı ve tablonun detaylarında gerçekçi olmayan bilgilerin olduğu tespit edilmiştir.

www.balioglu.net

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 484'üncü maddesinde mali raporlama kapsamında mali tabloların, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinde belirlenen ilke ve esaslara göre hazırlanacağı, 485'inci maddesinde de hazırlanacak temel ve diğer mali tablolar düzenlenmiştir. Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 313'üncü maddesinin 2'nci fıkrasında yer alan "*Kapsama dâhil kamu idareleri kendi ihtiyaçları için ayrıca mali tablolar hazırlayabilirler."* hükümden hareketle, idarenin mali durumu, performansı, varlık ve yükümlülükleri kapsamında ihtiyaç duyulan mali tablolar hazırlanabilecektir.

Nakit akış tablosu, belirli raporlama dönemi itibariyle nakit ve nakit benzeri varlıkların, esas faaliyetlerden sağlanan nakit akışları, yatırımlardan sağlanan nakit akışları ve finansman faaliyetlerinden sağlanan nakit akışları olarak sınıflandırıldığı ve dönem başı ve dönem sonu mevcudu ile dönem içi değişim tutarının gösterildiği temel mali tablodur. Bu tablonun sunulmasındaki temel amaç raporlama döneminde nakit giriş kaynakları ve nakit harcanan kalemler ile raporlama tarihindeki nakit tutarını, bir kamu idaresinin faaliyetlerinin finansmanı için gerekli olan nakdi nasıl karşıladığını ve bu nakdi ne şekilde kullandığının anlaşılmasını sağlamaktır. Nakit akış tablosunun oluşturulması şu şekildedir;

www.balioglu.net

Öncelikle nakit ve nakit kullanımı gerektirmeyen işlemler (trampa, takas, nakit dışı bağış ve yardımlar vs) kapsam dışı tutulduktan sonra,

- Esas faaliyetlerden sağlanan nakit akışları

Vergi, resim, harç ve cezalardan, mal ve hizmetlerden, çalışanlara, sosyal güvenlik kurumuna yönelik yükümlülükler gibi idarenin esas faaliyetleri ve faaliyetlerini yürütmek için gerçekleştirdiği işlemlerden kaynaklı, nakit giriş ve çıkışlarını,

- Yatırım faaliyetlerinden sağlanan nakit akışları

Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar ile diğer maddi duran varlıkların alım, satımına, üretim, inşa ve ön ödemeleri gibi nakit giriş ve çıkışlarını,

- Finansman faaliyetlerinden sağlanan nakit akışları

Borçlanma araçları ihracı ve diğer uzun ve kısa vadeli krediler, borç ödemeleri gibi nakit giriş ve çıkışlarını,

İçerecek şekilde 3 ayrı bölümde, son 3 hesap döneminin karşılaştırılmasına olanak tanıyacak ve Yönetmelik ekinde yer alan formata uygun şekilde hazırlanması gerekmektedir.

Nakit giriş ve çıkış işlemlerinde 800 Bütçe Gelirleri ve 830 Bütçe Giderleri Hesaplarıyla birlikte nakit giriş ve çıkışı yaratan diğer hesapların esas alınması önem taşımaktadır.

Yapılan incelemeler neticesinde aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir;

- Esas faaliyetlerden sağlanan nakit akışları oluşturulurken 600/630'lu hesaplar dikkate alınmıştır. Bu durum tablonun oluşturulma mantığına uygun olmadığı gibi doğru bir şekilde nakit akışlarının raporlanamamasına da yol açmıştır. Örneğin, 630.13. Amortisman Giderleri tutarı 1.089.118.972,48 TL, 630.14. İlk Madde ve Malzeme Giderleri tutarı 545.091.619,34 TL ve 630.25. Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devredilen Mali Olmayan Varlıklardan Kaynaklanan Giderleri tutarı 51.385.512,53 TL, nakit akışı doğurmadığından nakit akış tablosuna dahil edilmemelidir.

- Taşınmaz varlık alımlarının (250, 251 ve 252 hesapları) raporlandığı kısımda toplam 26.347.781.702,75 TL tutarında taşınmaz varlık alımından kaynaklı nakit çıkışı olduğu belirtilmektedir. Hâlbuki 250, 251 ve 252 hesaplarının kesin mizanda toplam borç tutarı 24.085.661.194,60 TL'dir. Kaldı ki bu tutar yıl içindeki bu hesaplara yapılan tüm kayıtları içermektedir. Taşınmaz varlık alımından kaynaklı nakit çıkışlarının 830 Bütçe Giderleri Hesabı ile 100, 102 vs. hesaplar da dikkate alınarak ayrıştırılması gerekmektedir.

www.balioglu.net

- Taşınır varlık alımlarının (253, 254 ve 255 hesaplar) raporlandığı kısımda toplam 903.399.975,41 TL tutarında taşınır mal alımından kaynaklı nakit çıkışı olduğu belirtilmektedir. Hâlbuki 253, 254 ve 255 hesaplarının kesin mizanda toplam borç tutarı 783.540.372,98 TL'dir ve yalnızca nakit çıkışı yaratan işlemleri değil birimler arası devir başta olmak üzere birçok işlemin kaydını ihtiva etmektedir. Taşınır varlık alımından kaynaklı nakit çıkışlarının 830 Bütçe Giderleri Hesabı ile 100, 102 vs. hesaplar da dikkate alınarak ayrıştırılması gerekmektedir.

- 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı nakit akış tablosunda 9.739.052.233,15 TL, kesin mizanda borç tutarı 7.447.072.029,99 TL'dir. 258 hesabının nakit akış tablosuna doğrudan değil 830 Bütçe Giderleri üzerinden nakit çıkışı doğuran işlemlerin ayrıştırılması suretiyle alınması gerekmektedir.

Sonuç olarak, idarenin tüm nakit ve nakit benzerlerinin giriş ve çıkışlarını içerecek şekilde nakit akış tablosunun sunulması, idarenin varlık ve yükümlülüklerindeki değişimin, mali performans ve yapısının, nakit akışlarının tutar ve zamanlamasının gerçeğe uygun,

güvenilir ve karşılaştırılabilir olmasına imkân sağlayacaktır. 2018 yılı kapsamında sunulan nakit akış tablosu doğru ve tam sunuş ilkesine uygun hazırlanmamış ve sunulmamıştır.

Kamu idaresi cevabında; "Ankara Büyükşehir Belediyesi 2018 yılı mali tabloları arasında yer alan Nakit Akış Tablosunun, nakit akış bilgisini içerecek şekilde hazırlanmadığı, muhtevası itibariyle hatalı hazırlandığı ve tablonun detaylarında gerçekçi olmayan bilgilerin olduğu tespit edilmiştir, denilmektedir.

Konu ile ilgili olarak kullanmış olduğumuz muhasebe yazılım programı olan IND Yazılım Bilişim Teknolojileri Firması bilgilendirilmiş ve uyarılmıştır." demektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, bulgumuzda açıkladığımız hususun muhasebe programından kaynaklandığını ve gerekli çalışmaların yapılacağını belirtmiştir.

Nakit akış tablosu, temel mali tablolar kapsamında yer alan ve hazırlanması zorunlu olan mali tablodur. İdarenin 2018 yılı mali tablo setinin bir parçası olan bu tablonun, tam ve gerçeğe uygun sunuş ilkesine göre hazırlanması ve sunulması mali raporlamanın bir gereğidir. Ayrıca malî tabloların amaçları arasında, nakit akışları hakkında bilgi sağlanması ve nakit akışlarının mali tablolar vasıtasıyla gerçeğe uygun şekilde sunulması yer aldığından; nakit akış tablosunun raporlama döneminde nakit giriş kaynakları ve nakit harcanan kalemler ile raporlama tarihindeki nakit tutarını, bir kamu idaresinin faaliyetlerinin finansmanı için gerekli olan nakdi nasıl karşıladığını ve bu nakdi ne şekilde kullandığının anlaşılmasını sağlayacak şekilde sunulması önem taşımaktadır.

www.balioglu.net

BULGU 7: Büyükşehir Belediyesine Bırakılan Yerlerdeki Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisinin Tahakkuk ve Tahsilatının Yapılmaması

Ankara Büyükşehir Belediyesi 2018 yılı denetimi kapsamında yapılan incelemelerde, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 23'üncü maddesi gereği büyükşehir belediyesine bırakılan sosyal ve kültürel tesisler, spor, eğlence ve dinlenme yerleri ile yeşil sahalar içindeki yerler için söz konusu olan elektrik ve havagazı tüketim vergisinin tahakkuk ve tahsilatının yapılmadığı tespit edilmiştir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 34'üncü maddesinde, belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde elektrik ve havagazı tüketiminin elektrik ve havagazı tüketim vergisine tabi olduğu; 35'inci maddesinde, elektrik ve havagazı tüketenlerin elektrik ve havagazı tüketim vergisini ödemekle mükellef oldukları, 20/2/2001 tarihli ve 4628 sayılı Enerji Piyasası

Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna (Elektrik Piyasası Kanunu) göre elektrik enerjisini tedarik eden ve havagazını dağıtan kuruluşların satış bedeli ile birlikte bu verginin tahsilinden ve ilgili belediyeye yatırılmasından sorumlu oldukları; 39'uncu maddesinde de elektrik enerjisini tedarik eden veya havagazını dağıtan kuruluşların tahsil ettikleri vergiyi, tahsil tarihini takip eden ayın 20'nci günü akşamına kadar belediyeye bir beyanname ile bildirmeye ve aynı sürede ödemeye mecbur oldukları hükme bağlanmıştır.

Öte yandan, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 23'üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde de; büyükşehir belediyesine bırakılan sosyal ve kültürel tesisler, spor, eğlence ve dinlenme yerleri ile yeşil sahalar içinde tahsil edilecek her türlü belediye vergi, resim ve harçlarının büyükşehir belediyesinin gelirleri arasında olduğu belirtilmiştir.

Buna göre, büyükşehir belediyesine bırakılan sosyal ve kültürel tesisler, spor, eğlence ve dinlenme yerleri ile yeşil sahalar içinde, elektrik enerjisini tedarik eden veya havagazını dağıtan kuruluşlarca tahsil edilen elektrik ve havagazı tüketim vergisinin, tahsil tarihini takip eden ayın 20'nci günü akşamına kadar bir beyanname ile büyükşehir belediyesine bildirmesi ve aynı sürede ödemesi gerekmektedir.

www.balioglu.net

Yapılan incelemede, bahse konu yerlere ilişkin elektrik enerjisini tedarik eden kuruluşlardan elektrik ve havagazı vergisi tahsilinin yapılmadığı belirlenmiştir.

Sonuç olarak, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 23'üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamında bulunan yerler için elektrik ve havagazı tüketim vergisi tahakkuk ve tahsil işlemlerinin yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Ankara Büyükşehir Belediyesi 2018 yılı denetimi kapsamında yapılan incelemelerde, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanun'un 23'üncü maddesi gereği büyükşehir belediyesine bırakılan sosyal ve kültürel tesisler, spor, eğlence ve dinlenme yerleri ile yeşil sahalar içindeki yerler için söz konusu olan elektrik ve havagazı tüketim vergisinin tahakkuk ve tahsilatının yapılmadığı tespit edilmiştir, denilmektedir.

Büyükşehir Belediyesine bırakılan yerlerdeki elektrik ve havagazı tüketim vergisinin tahakkuk ve tahsilatının yapılmadığından bahsedilmiştir. 26/04/2019 tarihli ve E.43653 sayılı yazımızla bahse konu madde hükmü gereği, ilgili Daire Başkanlıklarından taşınmaz kiracılarımızın abone oldukları enerji firması, sözleşme hesap numarası vb. bilgileri istenmiş olup, bulgu öneriler doğrultusunda işlemler yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, bulgumuz doğrultusunda gerekli işlemlerinin yapılması için 26/04/2019 tarihli ve E.43653 sayılı yazısı ile ilgili daire başkanlıklarından taşınmaz kiracıları ile ilgili gerekli bilgilerin istendiği ve bulgumuzdaki öneriler doğrultusunda işlemlerin yapılacağı belirtilmiştir. Konu, sonraki denetimlerde takip edilecektir.

BULGU 8: Açık İhale Usulüyle Gerçekleştirilen Yem Alım İşinin Yaklaşık Maliyet Analizinin Sağlıklı Yapılmaması, Bu İhalenin Teklif Verilmeyen Kısımları İçin Yeniden İhaleye Çıkılması ve Yaklaşık Maliyet Analizinin İlk İhaledeki Yaklaşık Maliyet Cetvelleri Kullanılarak ve Güncellenme Yapılmaksızın Uygulanması

Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından, 3 kısım olarak açık ihalesi yapılan *'Hayvanat bahçesi bünyesindeki hayvanların bakımı için yem alımı'* işinde yaklaşık maliyet analizinin sağlıklı yapılmadığı, bundan dolayı teklif verilmeyen 2 kısım için tekrar ihaleye çıkıldığı, bu ihalede de ilk ihaledeki yaklaşık maliyet cetvelinin olduğu gibi güncelleme veyahut yeni bir hesaplama yapılmadan kullanıldığı tespit edilmiştir.

İhalesi yapılacak işlere ilişkin oluşturulacak ihale işlem dosyasının eklerinden birisi yaklaşık maliyet cetvelidir. 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 9'uncu maddesinde, mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihalesi yapılmadan önce idarece, her türlü fiyat araştırması yapılarak katma değer vergisi hariç olmak üzere yaklaşık maliyetin belirleneceği ve dayanaklarıyla birlikte bir hesap cetvelinde gösterileceği belirtilmektedir.

Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği ile Kamu İhale Genel Tebliğinde yaklaşık maliyetin tespit ve analizine dair yönlendirici esaslar ortaya konulmuştur. Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin 7'inci maddesinde, idare tarafından, ihale onay belgesi düzenlenmeden önce bu Yönetmelikte belirlenen esas ve usullere göre ihale konusu malın KDV hariç olmak üzere yaklaşık maliyetinin hesaplanıp dayanaklarıyla birlikte bir hesap cetvelinde gösterileceği, ihale konusu alımın bir kısmına teklif verilmesinin mümkün olduğu hallerde, yaklaşık maliyet her bir kısım için ayrı ayrı olmak üzere işin tamamı dikkate alınarak hesaplanacağı; 8 'inci maddesinde, yaklaşık maliyetin hesaplanmasında kullanılan her tür bilgi ve belgeye hesap cetveli ekinde yer verileceği, değerlendirmeye alınmayan fiyat bildirimleri ile proforma faturaların değerlendirmeye alınmama gerekçelerinin de gösterileceği ve alımın niteliğini ve piyasa koşullarını göz önünde bulundurmak suretiyle, aşağıdaki (a), (b), (c), (ç) ve (d) bentleri çerçevesinde elde ettiği fiyatların birini, birkaçını veya tamamını kullanmak suretiyle yaklaşık maliyeti hesaplayacağı belirtilmektedir.

www.balioglu.net

a) İdare, alım konusu malın özelliğine göre kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarından fiyat isteyerek yaklaşık maliyeti hesaplayabilir.

b) İdare, piyasada alım konusu malı üreten veya pazarlayan gerçek veya tüzel kişilerden de fiyat bildirimi veya proforma fatura isteyerek yaklaşık maliyeti hesaplayabilir.

c) İdare, alım konusu mala ilişkin olarak Bütçe Uygulama Talimatlarında ve/veya Sağlık Uygulama Tebliğlerinde yer alan fiyatları kullanarak yaklaşık maliyeti hesaplayabilir. Bu fiyatlarda KDV veya farklı nitelikte giderler bulunması durumunda bu giderler fiyatlardan indirilerek yaklaşık maliyet hesaplanır.

ç) İdare, alım konusu mal ile ilgili daha önceki dönemlerde alım yapmış ise Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yayımlanan uygun endeksten yararlanmak suretiyle bu alımlara ilişkin fiyatları güncelleyerek yaklaşık maliyeti hesaplayabilir. Döviz ile yapılmış olan alımlarda ise Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz alış kuru veya çapraz kur üzerinden fiyatlar güncellenerek yaklaşık maliyet hesaplanabilir.

d) İdare, kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının internet sayfalarında yayımlanan fiyatları kullanarak yaklaşık maliyeti hesaplayabilir.

www.balioglu.net

İhalesi 10.04.2018 tarihinde yapılan *'Hayvanat bahçesi bünyesindeki hayvanların bakımı için yem alımı işi'* kapsamında 3 kısım 29 kalem malı ihtiva eden işin dokümanları incelendiğinde, 1. ve 2. kısım kalemler için tek bir firmadan, 2'nci kısım kalemler içinse 2 firmadan teklif alınmış ve yaklaşık maliyet belirlenmiştir. Kapsamlı bir fiyat araştırması, alıma konu yem, mama, sebze ve meyvelerin maliyetini etkileyecek ve piyasa rayiçlerini ortaya koyacak ayrıntılı çalışma ve belgelendirme yapılmamıştır. Kaldı ki idare mevzuat noktasında kısıtlanmamış, kamu kurumlarınca belirlenen fiyatlardan, kamu kurum ve kuruluşlarınca alımı yapılan benzer nitelikteki işlerden oluşan fiyatlardan, ilgili odalarca belirlenen fiyatlardan ve piyasadan yapılabilecek fiyat araştırmalarından yararlanılabilme imkânı da tanınmıştır. Örneğin, TİGEM, hal fiyatları ya da muhtelif meslek kuruluşları, kooperatifler kanalıyla analiz ve değerlendirme yapılması bir yöntem olabilir, buna dair tespitler, değerlendirmeye alınmayanlarınsa dayanakları yaklaşık maliyet cetveline eklenebilir.

Gerçekleştirilen ihale sonucu 1. ve 3. kısım kalemler için teklif verilmemiş, ihtiyaçların ivedi karşılanması, hayvan barınak ve bahçelerinde bulunan canlıların gıda ve beslenme sorununun aşılması amacıyla bu sefer pazarlık usulüyle (21/b) 11.05.2018 tarihinde ihaleye

çıkılmıştır. Bu işte ise yaklaşık maliyet tespitinin önceki ihaleden olduğu gibi alınarak yapıldığı, herhangi bir güncelleme ya da değerleme yapılmadığı saptanmıştır. İlk ihalede, yaklaşık maliyet yöntem ve analizlerinin yetersiz oluşu vurgulanmıştır. İkinci ihalenin de ilk ihaledeki yaklaşık maliyet tespiti üzerine inşa edilmesi, yeni bir analiz/ güncelleme yapılmaması doğru değildir. Nitekim Ankara 15. İdare Mahkemesince verilen 16.06.2011 tarih ve E:2011/826 sayılı karar ile Ankara 1. İdare Mahkemesince verilen 17.12.2009 tarih ve E:2009/1797 sayılı kararlarda, iptal edilmiş benzer bir ihaleye ilişkin yaklaşık maliyetin veya verilen tekliflerin kullanılması yerine piyasadan yeniden fiyat araştırması yaparak yaklaşık maliyetin belirlenmesi gerektiği, yaklaşık maliyetin herhangi bir güncelleme yapılmadan sonraki bir ihalede kullanılmasının uygun olmayacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak, mevzuata uygun şekilde yaklaşık maliyetin doğru, gerçekçi ve piyasa koşullarının gereklerini yansıtacak düzeyde tespit edilmesi, yaklaşık maliyetin tespitine dayanak teşkil eden belgelerin ortaya konulması, gerekli güncelleme ve değişikliklerin yapılması uygun olacaktır.

www.balioglu.net

Kamu idaresi cevabında; "Sağlık işleri Daire Başkanlığı, Hayvanat Bahçesi Şube Müdürlüğü bünyesinde faaliyet gösteren Sincan Evcil Hayvanlar Parkı ve Mesire Alanında bulunan hayvanların maddi açıdan kıymet taşımaları, bazı hayvan türlerinin nadir bulunan ve nesli tükenmekte olan hayvanlar olması nedeni ile yeterli ve düzenli düzeyde beslenmemeleri halinde metabolik hastalıklar başta olmak üzere beslenme eksikliğine bağlı olarak hayvan ölümlerine zemin hazırlamaması için alınan ürünlerin tazeliği ve hijyenik koşulları sağlayacak şekilde aylık periyotlarla temin edilebilmesi gerekliliği nedeni ile acil alıma çıkılması ihtiyacı duyulmuştur. Bu doğrultuda hazırlanan yaklaşık maliyet cetvelinde;

Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin 8'inci maddesinin 3'üncü fırkasının (a) bendinde göre;

a) *"İdare, alım konusu malın özelliğine göre kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarından fiyat isteyerek yaklaşık maliyeti hesaplayabilir."* denilmektedir.

Yukarıda belirtilen Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin ilgili maddesine göre Tarım Kredi Kooperatifi yetkilikleri ile de gerekli görüşmeler sağlanmış fakat yaklaşık maliyet oluşturulması için fiyat teklifi alınamamıştır. Konu ile ilgili e-mail çıktıları yazımız ekinde sunulmuştur.

Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin 8'inci maddesinin 3'üncü fırkasının (b) bendine göre;

b) *"İdare, piyasada alım konusu malı üreten veya pazarlayan gerçek veya tüzel kişilerden de fiyat bildirimi veya proforma fatura isteyerek yaklaşık maliyeti hesaplayabilir."* denilmektedir.

Yukarıda belirtilen Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin ilgili maddesine göre "Hayvanat Bahçesi Bünyesindeki Hayvanların Bakımı İçin Yem Alım İşi" ihalesinde öncelikli olarak 19'uncu maddeye (Açık İhale Usulü) bağlı şekilde açık ihaleye çıkılmış ve bu süreç içerisinde Ankara ve civar iller genelinden oluşan toplamda 17 (on yedi) firmadan yaklaşık maliyet oluşturulması için teklif istenmiş olup, ekte adı geçen firmalardan 2. kısım için 2 (iki) teklif sunulmuş olup, 3. kısma ise hiç bir firmadan teklif alınamamıştır. Konu ile ilgili e- mail çıktıları yazı eklerinde sunulmuştur.

3. kısımda bulunan yaş sebze ve meyve alımları için Ankara toptancı hal firmaları ile görüşmeler yapılmış olup yaklaşık maliyet cetveli hazırlanabilmesi için fiyat teklifi alınamamıştır.

www.balioglu.net

Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin 4'üncü maddesinin 1'inci fırkasına göre;

Madde 4 – (1) İdareler, yapacakları ihalelerde saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur. denilmektedir.

Yukarıda belirtilen Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin ilgili maddesine göre "Hayvanat Bahçesi Bünyesindeki Hayvanların Bakımı İçin Yem Alım İşi" ihalesinin ilan bilgileri 21 (yirmi bir) gün süre ile açık ihale sisteminde KİK , Yerel Gazete ve Ankara Büyükşehir Belediyesi Resmi Web sayfasında yayımlanarak, 10.04.2018 tarihinde açık ihaleye çıkılmıştır.

Yapılan ihaleye tek firma katılmış olup söz konusu iş 16.04.2018 tarih ve 2 sayılı Komisyon Kararı OLUR 'u ile yalnızca ikinci kısma teklif veren ...'e ihalesine karar verilmiştir. 1. ve 3. kısımlarda istekli firma olmadığından dolayı fiyat teklifi alınamadığı için ilgili kısımlardaki mal alımı ihale edilememiştir.

Belediyemiz bünyesindeki mal, hizmet ve yapım işleri alımlarda dosyaların ilana çıkmadan önceki son kontrol merci olan Yapı kontrol Dairesi Başkanlığı tarafından 20.04.2018-

30.04.2018 tarihleri arasında mevcut ihale dosyasının kontrol işlemleri ve tekrardan piyasa fiyat araştırmaları yapılması istenmiş olup, Yapı Kontrol Dairesi Başkanlığının da yapmış oldukları piyasa fiyat araştırmalarından sonra, Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin 8'inci maddesinin 3'üncü fıkrasına göre; (3) "İdare, alımın niteliğini ve piyasa koşullarını göz önünde bulundurmak suretiyle, (a), (b), (c), (ç) ve (d) bentleri çerçevesinde elde ettiği fiyatların birini, birkaçını veya tamamını kullanmak suretiyle yaklaşık maliyeti hesaplar**."** hükmü çerçevesinde gerçekleştirilmiştir.

Birlikte devam eden Mal ve Hizmet Alım İhalesi 696 sayılı KHK ile hizmet alım ihalesinin sona erdirilmesinden dolayı mal alım işi hizmet alım işinden ayrılarak bağımsız yapılması zorunluluğu doğmuştur.

Bu nedenle 3. kısım mal alımı KİK 19. madde (Açık İhale Usulü) esaslarına göre açık ihale usulü ile yapılmış olup 1. ve 3. kısma hiç bir istekli teklif vermemiştir.

Sincan Evcil Hayvanlar Parkı ve Mesire Alanı'nda bulunan hayvanların beslenmesinde kullanılan yemlerin azalması, ilk yaklaşık maliyet oluşturulurken yaşanan süre kaybı göz önüne alınarak; Hayvanat Bahçesinde bulunan hayvanlarımızın sağlıksal herhangi bir problem yaşanmamaları için periyodik olarak beslenmelerine ara verilme durumunun olmaması, ayrıca birimin Hayvanat Bahçesi olarak günlük binlerce vatandaş tarafından ziyaret edilmesi ve yerli, görsel basın tarafından göz önünde bulunması nedeni ile Ankara Büyükşehir Belediyesi 'nin de kurumsal itibarı düşünülerek 1. ve 3. kısım için 21/b maddesine bağlı olarak acil alım ihalesine aynı yaklaşık maliyet tablosu ile çıkılmıştır.

Bu sebeple; Daire başkanlığımızca yapılan mal alım işinde kamu yararı ve menfaati gözetilerek mevcut ihalenin alım bilgileri aşağıdaki tablolarda sunulmuştur.

4734 sayılı Kanunun 19'uncu maddesi (Açık İhale Usulü) ihale sonucu;

Kısımlar	**Yaklaşık Maliyet**	**İhale Bedeli**
1. kısım	589.150,00 TL	Teklif verilmedi
2. kısım	172.731,50 TL	115.579,00 TL
3. kısım	234.425,00 TL	Teklif verilmedi

4734 sayılı Kanunun 21/b maddesi (Acil Alım Davet Usulü) ihale sonucu;

Kısımlar	**Yaklaşık Maliyet**	**İhale Bedeli**
1. kısım	589.150,00 TL	564.707,50 TL

www.balioglu.net

3. kısım	234.425,00 TL	220.777,50 TL

Sincan Evcil Hayvanlar Parkı ve Mesire Alanı Hayvanat Bahçesi bölümünde bulunan değerli ırk ve cinsteki hayvanların beslenmelerini aksatmamak ve beslenme eksikliğine bağlı olarak her hangi bir hayvan kaybına sebebiyet vermemek için kamu yararı ve menfaati gözetilerek gerçekleştirilmiştir.

Bundan sonra yapılacak olan işlerde fizibilite, plan, program, ve ihale dosyası oluşturulurken yaklaşık maliyet oluşturma esnasında yine gerekli hassasiyet ve mal alımları ihaleleri uygulama yönetmeliği hükümleri ile gerçekleştirilecektir." demektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, ilgili mevzuat çerçevesinde yaklaşık maliyet tespiti için fiyat araştırması yaptığını ancak fiyat alınamadığını, ilk ihalede teklif verilmeyen kısımlar için acil ve zaruri durum oluşmasından dolayı pazarlık usulüyle ihale yapıldığını kalan kısmında bu ihalede verildiğini ve kamu yararı gözetildiği, bundan sonraki işlerde gerekli hassasiyetin gösterileceğini belirtmiştir.

www.balioglu.net

Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği ile Kamu İhale Genel Tebliğinde yaklaşık maliyet analizi ve tespiti ayrıntılı şekilde ortaya konulmuştur. Buna göre, tek başına gerçek ve tüzel kişilerden fiyat bildirimi istenilmesi yeterli olmazsa idare, alım konusu mal ile ilgili daha önceki dönemlerde alım yapmış ise Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yayımlanan uygun endeksten yararlanmak suretiyle bu alımlara ilişkin fiyatları güncelleyerek ya da kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının internet sayfalarında yayımlanan fiyatları kullanarak yaklaşık maliyeti hesaplayabilir. Gerek incelememizden gerekse de açıklamalardan bu yönde bir çalışma olmadığı yalnızca fiyat teklif istenildiği ve alınmadığı vurgulanmıştır.

Bundan dolayı mevzuata uygun şekilde yaklaşık maliyetin doğru, gerçekçi ve piyasa koşullarının gereklerini yansıtacak düzeyde tespit edilmesi önem taşımaktadır.

Yine tespite konu edilen, teklif verilmeyen kısımlar için başka bir ihaleye çıkılmasında (pazarlıkla yapılan ikinci ihale) yaklaşık maliyete analizinin ilk önceki ihaleden olduğu gibi alınarak yapıldığı, herhangi bir güncelleme ya da değerleme yapılmadığı hususuna ilişkin gerekçeli ve yeterli açıklama yapılmamış yalnızca ihtiyacın zaruri olduğu ve pazarlık usulüne başvurulduğu ifade edilmiştir. Konu incelendiğinde bu usulle yapılamayacağına dair bir tespit yapılmamış aksine hayvanların beslenmesinde ve hayatlarının idamesinde zorunlu görülmüş,

eleştiri ise ikinci ihalede yaklaşık maliyet analizinin güncellenmeden ve revize edilmeden yapılmasına olmuştur. Pazarlık usulüyle dahi ihale yapılırken yaklaşık maliyet analizinin yapılması, bu ihale eğer önceden yapılan ve kısmen gerçekleşmeyen kısımlara ilişkin olsa da yaklaşık maliyetin herhangi bir güncelleme yapılmadan sonraki bir ihalede kullanılması doğru değildir.

İdare tarafından hayvan barınaklarında ve tedavi merkezlerinde bulunan hayvanların korunması, gözetilmesi, bakımı ve kötü muamelelerden uzak tutulması, beslenme ve rahat yaşamalarının sağlanması ve gerekli önlemlerin alınması yasal bir sorumluluktur. Bunun gereği olarak hayvanların yem, besin ve ihtiyaçlarının düzenli şekilde sağlanması, sağlıklı ve hijyenik gıdaların temin edilmesi önem taşımaktadır. Bunun için gerekli programlama ve takibin hayvan türleri ve özellikleri yönünden yapılarak ihtiyaçların ivedilik ve zaruret kapsamında değil olağan ve yerine getirilmesi gereken bir durum olarak değerlendirilmesi doğru olacaktır.

İdare tarafından bulguda açıkladığımız hususlara riayet edilmesi uygun olacaktır.

www.balioglu.net

BULGU 9: Mahiyeti İtibariyle Mal Alımı Olan İşin Hizmet Alım Suretiyle Yapılması

Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından *'Tiyatro oyunları sergilenmesi ile ilgili hizmet alım işi'* kapsamında 2018-2019 sezonunda sergilenmek üzere tiyatro oyunu hizmeti alımı yapılmıştır. Mahiyeti itibariyle yapılması öngörülen işin zaten idarenin uhdesinde bulunan tiyatro ekibi, tiyatro salonu ve teşkilatı vasıtasıyla yürütüldüğü, yüklenicinin idareye ait personel ve sahne kullanılarak yaptığı işin aslında temsillerde kullanılan mal ve malzeme tedariki olduğu ve mal alımı yapılması gerekirken götürü bedel ihale edilen işin hizmet alımı şeklinde yapılarak idareye ek yük getirdiği tespit edilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanununun 14'üncü maddesine göre, kültür ve sanat hizmetlerini yapmak/yaptırmak belediyelerin görev ve sorumlulukları arasında yer almaktadır. Bu hizmetlerin bir ayağını da tiyatro faaliyetleri oluşturmaktadır. Bu kapsamda, idarenin uhdesinde Gençlik Parkı Kültür Merkezinde bulunan Necip Fazıl ve Gençlik Parkı Tiyatro sahnelerinde, 1994 yılından bu tarafa başkent tiyatroları, oyunlar ve temsiller sergilemektedir. Tiyatro faaliyetleri idarenin daha önce personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı ihalesiyle, 696 sayılı OHAL KHK'sı sonrasında da doğrudan hizmet alımı suretiyle istihdam edilen personel eliyle yürütülmektedir. (Bu kapsamda; genel sanat yönetmeni ve yardımcıları, oyuncular, dekor ekibi, ışık, görüntü, ses ve terzihane çalışanları ile diğer teknik/idari/gişe personeli istihdam

edilmektedir.) Sahnelenen oyunların kurgusu, reji ve yönetimi, ses, ışık, dekor ve kostüm tasarımı bu personel tarafından, temsillerin müzikleri ise gerek tiyatro ekibi gerekse de idarenin kültür ve sanat grubu olan kent orkestrasınca gerçekleştirilmektedir. Özetlemek gerekirse, tiyatro faaliyet ve etkinlikleri idarece istihdam edilen personel, sahip olunan tiyatro ve müştemilatı (sahne, tefrişat, ışık, ses ve görüntü sistemleri, çalışma odaları, idari ofisler vs.) vasıtasıyla yürütülmekte, faaliyetlere ilişkin harcamalarsa yine idarece üstlenilmektedir.

Bu bağlamda ihalesi 4734 sayılı Kanunun 21'inci maddesinin f) bendi yöntemiyle 28.09.2018 tarihinde yapılan, sözleşmesi de 04.10.2018 tarihinde imzalanan *'Tiyatro oyunları sergilenmesi ile ilgili hizmet alım işi'*, 2018-2019 sezonunda 9 tiyatro oyununun sergilenmesini, oyunlarda kullanılacak malzeme, kostüm ve sahne dekorları temin edilmesini ihtiva etmektedir. İşin teknik şartnamesi, uygulanması, bazı oyunların kayıtları ve Başkent Tiyatroları internet sitesi üzerinden oyunların bilgileri incelendiğinde; sahnelenmesi düşünülen oyunların geçmiş yıllarda da sergilendiği, işin bizzat idare personeli eliyle gerçekleştirildiği, işin ihale dokümanlarında *'başkent tiyatrolarınca tiyatro oyunu sergilenmesi için her türlü hizmet alımı işi'* olarak yer almasına karşın bilfiil tiyatro oyunlarının sergilenmesi hizmeti değil tiyatro oyunları için malzeme ve dekor ürünlerinin alımını içeren mal alımı olduğu tespit edilmiştir.

www.balioglu.net

Götürü bedel ihale edilen işin yaklaşık maliyeti ve isteklilerin teklifleri, bir hizmet sunumu ya da hizmet organizasyonu olmasına dayanılarak belirlenmiştir. Bundan dolayı hizmet sunumunu gerektiren işin maliyeti ve harcama boyutu, mal alımını içeren işten yüksek olacaktır. İlave olarak işin sözleşmesinde, iş süresinin 30 takvim günü olması yer almaktadır. Muayene kabul işlemleri de 31.10.2018 tarihinde yapılmıştır. Eğer iş hizmet alımı olsaydı ve devamlılık arz etseydi 2018-2019 sezonu boyunca sürmesi gerekirdi. Başkent Tiyatroları internet sitesinde yer alan 1 Ocak-31 Mart 2019 tarihleri arası oyun programlarının bahsedilen işe ilişkin oyunlar olması açıklamalarımızı desteklemektedir. Tüm bu açıklamalar ışığında, özü itibariyle mal alımına dayanan tiyatro oyunları sergilenmesi adı altında ayrı bir hizmet ihale yapılması ekonomik değildir. Sezon boyunca bilfiil idare personeli ve araçlarıyla gerçekleştirilen işin yalnızca malzeme, kostüm ve sahne dekorlarının alımının yapılması idare açısından daha az külfetli olacaktır.

Sonuç olarak, tiyatro faaliyetlerinin ağırlıkta idarenin uhdesinde bulunan tiyatro sahneleri ve müştemilatı ile bilfiil istihdam edilen idare personeli vasıtasıyla sunulması nedeniyle ayrı bir hizmet alımı yapılmaması, yalnızca tiyatro sezonu boyunca kullanılacak malzeme ve dekor ürünlerinin temin edilerek farklı ve rutin dışı organizasyonlar olması halinde

ihale yapılması uygun olacaktır. Bu durum idare kaynaklarının etkin kullanılmasını ve asgari düzeyde harcama yapılarak hizmetin sunulabilmesini sağlayacaktır.

Kamu idaresi cevabında; "Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından *'Tiyatro oyunları sergilenmesi ile ilgili hizmet alım işi'* kapsamında 2018-2019 sezonunda sergilenmek üzere tiyatro oyunu hizmeti alımı yapılmıştır. Mahiyeti itibariyle yapılması öngörülen işin zaten idarenin uhdesinde bulunan tiyatro ekibi, tiyatro salonu ve teşkilatı vasıtasıyla yürütüldüğü, yüklenicinin idareye ait personel ve sahne kullanılarak yaptığı işin aslında temsillerde kullanılan mal ve malzeme tedariki olduğu ve mal alımı yapılması gerekirken götürü bedel ihale edilen işin hizmet alımı şeklinde yapılarak idareye ek yük getirdiği tespit edilmiştir, denilmektedir.

Daire Başkanlığımızca Gençlik Parkı Kültür Merkezi içerisinde bulunan Necip Fazıl Tiyatro Salonu ile Büyükşehir Belediyesi Tiyatro Salonunun personele dayalı hizmet alımı yapılarak işletilmesi işi 696 sayılı KHK ile 375 sayılı KHK'ya eklenen Ek 20'inci madde hükümlerine göre "Doğrudan Hizmet Alımı" suretiyle gerçekleştirilmiştir. Yüklenici ANKET A.Ş firması ile 30/05/2018 tarihinde sözleşme imzalanarak 01.06.2018 tarihinden itibaren işe başlanılmış olup, hizmet süresi 30.09.2019 tarihinde sona erecektir.

www.balioglu.net

Söz konusu personelin geçiş işlemlerinin yapılmasında yaşanan bir takım aksaklıklar nedeniyle firmayla sadece personel alımı konusunda sözleşme imzalanmış olup, oyunların telif hakları, oyun müziklerinin profesyonel stüdyoda kaydının yapılması ve internet satısının yapılması gibi hizmetler yapılamamıştır. Bu nedenle böyle bir alım yapılmış olup, bundan sonraki yapılacak iş ve işlemlerde yukarıda belirtilmiş hizmetler personel alımına yönelik yapılacak sözleşmeye ilave edilecektir. Tiyatro sezonu boyunca kullanılacak malzeme ve dekor ürünleri ise ihtiyaç halinde mal alımı usulü ile ihalesi yapılacaktır." demektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, personel geçiş işlemlerinin yapılmasında yaşanan bir takım aksaklıklar nedeniyle oyunların telif hakları, oyun müziklerinin profesyonel stüdyoda kaydının yapılması ve internet satışının yapılması gibi hizmetlerin yapılamadığı, bundan sonraki yapılacak iş ve işlemlerde özellikle tiyatro sezonu boyunca kullanılacak malzeme ve dekor ürünlerinin hizmet alımı değil mal alımı kapsamında yapılacağı belirtilmiştir. Konu, sonraki denetimlerde takip edilecektir.

BULGU 10: Ulaşım Hizmetlerine İlişkin Verilen Plakaların Süresiz Kullandırılması

Ankara Büyükşehir Belediyesi sınırları içinde faaliyet gösteren servis araç plakalarının belirli bir süre sınırı olmadan 86/10553 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Ticari Plakaların Verilmesinde Uyulacak Usul ve Esaslar Hakkında Karar çerçevesinde kullanıcılara satış yöntemi ile yapıldığı tespit edilmiştir.

İdarenin görevleri arasında olan ulaşım hizmetleri; imtiyaz, ruhsat verme veya toplu taşıma hatlarının kiraya verme veya hizmet satın alma yolu ile yerine getirilebilir. Toplu taşıma hizmetlerinin imtiyaz yolu ile yerine getirilmesi Danıştayın görüşü ve İçişleri Bakanlığının kararıyla, kiraya verme yolu ise 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa göre mümkün olacaktır.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun *"Büyükşehir ve ilçe belediyelerinin görev ve sorumlulukları"* başlıklı 7'nci maddesinde;

"Büyükşehir belediyesinin görev, yetki ve sorumlulukları şunlardır:

...

f) Büyükşehir ulaşım ana plânını yapmak veya yaptırmak ve uygulamak; ulaşım ve toplu taşıma hizmetlerini plânlamak ve koordinasyonu sağlamak; kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işlettirmek veya kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek."

"Büyükşehir belediyesi ve ilçe belediyelerinin yetkileri ve imtiyazları" başlıklı 10'uncu maddesinde;

"*Büyükşehir ve ilçe belediyeleri; görevli oldukları konularda bu Kanunla birlikte Belediye Kanunu ve diğer mevzuat hükümleri ile ilgisine göre belediyelere tanınan yetki, imtiyaz ve muafiyetlere sahiptir."* denilmektedir.

Ayrıca 5393 sayılı Belediye Kanununun *"Belediyenin yetkileri ve imtiyazları"* başlıklı 15'inci maddesinin (p) fıkrasında ki, *"Kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve*

www.balioglu.net

güzergâhlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işlettirmek veya kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek."

Belediye, (e), (f) ve (g) bentlerinde belirtilen hizmetleri Danıştayın görüşü ve İçişleri Bakanlığının kararıyla süresi kırkdokuz yılı geçmemek üzere imtiyaz yoluyla devredebilir; toplu taşıma hizmetlerini imtiyaz veya tekel oluşturmayacak şekilde ruhsat vermek suretiyle yerine getirebileceği gibi toplu taşıma hatlarını kiraya verme veya 67 nci maddedeki esaslara göre hizmet satın alma yoluyla yerine getirebilir." hükümlerinden toplu taşıma hakkının belediyenin görev ve yetkisinde olduğu anlaşılmaktadır.

15.06.2006 tarih ve 26199 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliğinin *"Ulaşım hizmetlerine ilişkin işlemler"* başlıklı 28'inci maddesinde;

"... Taksi, dolmuş, minibüs ve umum servis araçları ile toplu taşım araçlarının tahsis süreleri, ticari plaka sayıları ile bu plakaların verilmesine ilişkin usul, esas ve devir ücretleri UKOME'ce tespit edilir." denilmektedir.

www.balioglu.net

Belediyeye ait olan bu hak 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu çerçevesinde ihale yoluyla rekabete uygun, saydamlığı sağlayarak sürenin belirli olması gibi hususları da içerecek şekilde verilmesi gerekir. Bu yetki belediye adına belediye meclisine aittir. Belediye meclisince bu yönde alınan karara uygun olarak ve bu kararda verilen yetkiye dayanılarak ihale işlemlerinin belediye encümenince yapılması gerekmektedir.

Danıştay 13. Dairesinin Esas No:2015 / 985, Karar No: 2015 / 3164 numaralı kararında; *"Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinin birlikte değerlendirilmesinden; belediyelerin yürütmekle görevli ve yetkili oldukları toplu taşıma hizmetini bizzat yapmak yerine imtiyaz suretiyle devrine karar verilmesi için Danıştayın görüşü ve İçişleri Bakanlığının onayının alınmasının ön koşul olduğu, kiralama yolunu seçmesi hâlinde ise hem taşınır hem taşınmazlar için kira süresinin 10 yılla sınırlı olduğu ve her iki durumunda Devlet İhale Kanunu hükümlerine tabi olduğu anlaşılmakta ve toplu taşıma hizmetlerinin ruhsat vermek suretiyle yerine getirilmesi usulünde ise ruhsat verilecek sürenin, tespit edilen muhammen bedelin yıllık mı yoksa ruhsat verilen süre için mi öngörüldüğünün, yıllık olarak tespit edilmiş ise her yıla ilişkin artış oranının nasıl belirleneceğinin vb. hususların açık bir şekilde ortaya konularak söz konusu ihalenin yine Devlet İhale Kanunu hükümlerine göre yapılması gerektiği, toplu taşıma*

hizmetlerinin gördürülmesinde ruhsat verme yönteminin seçilmesi hâlinde verilecek olan ruhsatın süresiz bir şekilde verilemeyeceği, belli bir süre dâhilinde ruhsat verilmesi gerektiği görülmektedir.

...

Bu durumda, ilgili mevzuat ve dosyadaki bilgi ve belgelerin incelenmesi sonucunda; toplu taşıma hizmetinin yerine getirilmesinde ruhsat verme yönteminin seçilmesi hâlinde, süresiz olarak ruhsat vermenin söz konusu olmadığı, belli bir süre dâhilinde ruhsatın verilmesi gerektiği, bu süreye göre muhammen bedelin belirlenmesinin şart olduğu, bu hususlar ortaya konulduktan sonra Devlet İhale Kanunu hükümlerine uygun bir şekilde ihalenin yapılması gerektiği"

Aynı Dairenin Esas No:2011/1134, Karar No: 2012/2226 kararında; *"Belediye Meclisince alınan karara dayanılarak Encümence toplu taşıma hatlarının 10 yıllığına kiraya verilmesinin hukuka uygun olduğuna"*

Aynı Dairenin Esas No:2014/1735, Karar No: 2014/2859 kararında; *"İdare Mahkemesi'nce; 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15. maddesinin (f) ve (p) bentlerinde ulaşım gibi kentsel alt yapı ve şehir içi trafik hizmetlerini yapmanın veya yaptırmanın belediyenin görev ve sorumlulukları arasında sayıldığı, yine toplu taşıma yapmanın, bu amaçla otobüs, deniz ve su ulaşım araçları, tünel, raylı sistem dâhil her türlü toplu taşıma sistemleri kurmanın, kurdurmanın, işletmenin ve işlettirmenin, kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ve ücret tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemenin, kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmenin, belediyenin yetki ve imtiyazları arasında olduğu, dava konusu minibüs hatlarının 10 yıllığına kiraya verilmesine ilişkin 08.01.2013 günlü 3 sayılı belediye encümen kararı ile bu karara dayanılarak 04.02.2013 tarihinde ihaleye çıkarılmasına ilişkin işlem 5393 sayılı yasanın 15. maddesinin (f) ve (p) bentlerinin belediyelere verdiği yetki ve imtiyaz hakkı sınırları içinde kararlar olduğu ve bu yönüyle hukuka uygun olduğu, davacı kooperatifin il trafik komisyonu kararları ile kazanılmış haklarının bulunduğu iddiasına yönelik olarak, toplu taşıma hatlarını işletme ve işlettirme imtiyazına sahip olan belediyelere imtiyaz hakkı bedeli veya kira ücreti ödemeden, il trafik komisyonlarının verdiği kararların kazanılmış hak oluşturacağı iddiasıyla toplu taşıma hatlarının bedelsiz kullanımının söz konusu olamayacağı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiş, bu karar davacı tarafından temyiz edilmiştir. Davanın yukarıda özetlenen gerekçeyle reddi yolundaki temyize konu Eskişehir 1. İdare*

www.balioglu.net

Mahkemesi'nin 28.11.2013 tarih ve E:2013/86, K:2013/1019 sayılı kararında, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinin 1. fıkrasında sayılan bozma nedenlerinden hiçbirisi bulunmadığından, temyiz istemi yerinde görülmeyerek anılan Mahkeme kararının onanmasına" denilmektedir.

Yapılan incelemede, Ulaşım ve Koordinasyon Merkezi (UKOME) Genel Kurulunun 12.08.2011 tarih ve 2011/28 sayılı kararı ile 618 adet, 05.02.2015 tarih ve 2015/07 sayılı kararları ile 400 adet ve 01.03.2018 tarih ve 2018/08 sayılı kararı ile de 129 adet tahditli C plaka dağıtımına daha karar verilmiş ve 86/10553 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Ticari Plakaların Verilmesinde Uyulacak Usul ve Esaslar Hakkında Karar çerçevesinde servis plaka satış işlemi yapılmıştır.

Ancak 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanununun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 86/10553 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın uygulanabilirliği kalmamıştır. Yukarıda açıklandığı üzere toplu taşıma hizmetlerinin 2886 sayılı Kanuna göre imtiyaz, kiralama ve ruhsat usullerinden biri veya 4734 Sayılı Kanun kapsamında hizmet alım yöntemi ile üçüncü kişilere gördürülebilmesi mümkündür.

www.balioglu.net

Ayrıca daha önce İl Trafik Komisyonu tarafından verilen 6182 adet Servis Ruhsatı, 7701 adet Ticari Taksi ve 2231 adet Şehir içi Minibüs plakalarının süresiz olarak kullandırıldığı görülmüştür. On yıllık süreyi dolduran bu araç plakalarına ilişkin olarak yukarıda belirtilen yöntemlere göre işlem yapılması gerekmektedir.

Yukarıda belirtilen mevzuat ve kararlar değerlendirildiğinde; belediyeye ait olan toplu taşımaya ilişkin olan bu hakkın, belediyedeki yetkili organın kararıyla, süresinin belirli olması (en fazla 10 yıl) gibi hususları da içerecek şekilde ihale yoluyla kiraya verilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Ankara Büyükşehir Belediyesi sınırları içinde faaliyet gösteren servis araç plakalarının belirli bir süre sınırı olmadan 86/10553 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Ticari Plakaların Verilmesinde Uyulacak Usul ve Esaslar Hakkında Karar çerçevesinde kullanıcılara satış yöntemi ile yapıldığı tespit edilmiştir, denilmektedir.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun Tanımlar başlıklı 3'üncü maddesinde Personel Servis Aracı "herhangi bir kamu kurum ve kuruluşu veya özel veya tüzel kişilerin personelini bir ahit karşılığı taşıyan şahıs ve şirketlere ait minibüs ve otobüs türündeki araçlardır. "Umum Servis Aracı" okul taşıtları ile personel servis araçlarının birlikte

değerlendirilmesidir.

"Okul Taşıtı" genel olarak okul öncesi, ilköğretim ve orta dereceli okulların öğrencileri ile sadece gözetici ve hizmetlerin taşınmalarında kullanılan taşıttır." şeklinde servis aracının tanımı yapılmış olup, servis araçlarının Büyükşehir Belediyelerince yürütülen, işletilen, denetlenen yolcu ücreti karşılığı otobüs, raylı sistem vb. ile yapılan toplu taşıma faaliyetiyle ilgisi bulunmamaktadır. Servis aracı kanun gereği şahıs ve şirketlere ait olmak zorundadır. Kamu kurumlarının kendi personelini dahi taşısa personel taşıyan araçların 2918 sayılı Kanun kapsamında servis aracı sayılmadığı, yine kanunun 3'üncü maddesinde açıkça belirtilmiştir.

Gerek 5216 sayılı Kanunun 7'nci maddesinde gerekse 5393 sayılı Kanunun 15'inci maddesinde servis ve toplu taşıma araçlarının ayrı ayrı zikredilmiş olması da servis ile toplu taşımanın farklılığını ortaya koymaktadır. Büyükşehirlerin görevleri arasında yürütülen ve imtiyaz, ruhsat verme veya toplu taşıma hatlarının kiraya verme veya hizmet satın alma yolu ile yerine getirilecek olan hizmet servis aracı veya servis taşımacılığı değildir. Bu otobüs ve raylı sistemlerde vb. ile yapılan toplu taşıma hizmetidir.

www.balioglu.net

Kanunla tarif olunan servis araçlarının 5216 sayılı Kanunun 7'nci maddesi 1'inci fıkrasının (f) bendi uyarınca sayılarını bilet, ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek görevi aynı Kanunun 9'uncu maddesinin 2'nci fıkrası" Bu kanun ile Büyükşehir Belediyesine verilen trafik hizmetlerini planlama koordinasyon ve güzergâh belirlenmesi ile taksi dolmuş ve servis araçlarının durak ve araç park yerleri ile sayısının tespitine ilişkin yetkiler ile Büyükşehir sınırlan dâhilinde İl Trafik Komisyonunun yetkileri Ulaşım Koordinasyon Merkezi tarafından kullanılır hükümleri ile mevzuatta yer alan ve münhasıran II Trafik Komisyonuna ait olan yetki ve gereklerin Ulaşım Koordinasyon Merkezince yerine getirileceği belirtilmiştir. 15.06.2006 tarih ve 26199 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliğinin 18'inci maddesinin (a) bendi ile 28'inci maddesinin 2'nci fıkrası çerçevesinde tahsisinin 2886 sayılı Kanuna göre yapılması hukuka aykırı olacaktır.

Nitekim İçişleri Bakanlığının ekte sunulan görüşlerinde ve yine ekte sunulan işlemlerinin Ulaşım Koordinasyon Merkezlerince ve 10553 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına göre yapılmasına karşı çıkılmamıştır.

Ankara'da Ankara Valiliği İl Trafik Komisyonu kararlan ile Ticari Plakalı Araçların (Servis, Taksi, Minibüs) tahdit kapsamına alınmasına karar verilmiştir. Tahdit kararında

herhangi bir süre sınırlaması yapılmamıştır. Sayıştay Raporunda belirtildiği üzere bu araçların sürelerinin sona erdiğini söylemek ve yeniden ihale yapılması "kazanılmış hak ilkesiyle" bağdaşmayacağı gibi bu durum idarenin hukuki ve mali sıkıntılara girmesine sebebiyet verecektir. Mevcutta ki ticari plakalarda tahsis süresi olmadığından yapılan yeni tahsislerde de süre konulmaması esası belirlenmiştir. Bu idarenin hizmetle ilgisi takdir yetkisidir. Takdir yetkisinin tartışılması yerindelik denetimine girmektedir ki, yerindelik denetimi 6085 sayılı Sayıştay Kanununa aykırıdır." demektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun Tanımlar başlıklı 3'üncü maddesinde "Personel Servis Aracı"nın, herhangi bir kamu kurum ve kuruluşu veya özel veya tüzel kişilerin personelini bir ahit karşılığı taşıyan şahıs ve şirketlere ait minibüs ve otobüs türündeki ticari araçlar olduğu, "Umum Servis Aracı"nın okul taşıtları ile personel servis araçlarının birlikte değerlendirilmesi olduğu, servis araçlarının Büyükşehir Belediyelerince yürütülen, işletilen, denetlenen yolcu ücreti karşılığı otobüs, raylı sistem vb. ile yapılan toplu taşıma faaliyetiyle ilgisi bulunmadığı, servis aracının kanun gereği şahıs ve şirketlere ait olmak zorunda olduğu belirtilmiştir. 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve 5393 sayılı Belediye Kanununda servis ve toplu taşıma araçlarının ayrı ayrı zikredilmiş olması da servis ile toplu taşımanın farklılığını ortaya koyduğunu, Büyükşehirlerin görevleri arasında yürütülen ve imtiyaz, ruhsat verme veya toplu taşıma hatlarının kiraya verme veya hizmet satın alma yolu ile yerine getirilecek olan hizmet servis aracı veya servis taşımacılığı olmadığını, bunun otobüs ve raylı sistemlerde vb. ile yapılan toplu taşıma hizmeti olduğu ifade edilmiştir. Ayrıca, Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliğinin 18'inci maddesinin (a) bendi ile 28'inci maddesinin 2'nci fıkrası çerçevesinde tahsisinin 2886 sayılı Kanuna göre yapılmasının hukuka aykırı olacağı belirtilmiştir.

5393 sayılı *"Uygulanmayacak hükümler"* başlıklı 84'üncü maddesinde;

"Bu Kanunla, belediyenin sorumlu ve yetkili kılındığı görev ve hizmetlerle sınırlı olarak; 13.10.1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu, ... bu Kanun hükümlerine aykırılık bulunması durumunda bu Kanun hükümleri uygulanır." denilmektedir.

Yukarıdaki Kanun hükmünde belirtildiği üzere belediyenin sorumlu ve yetkili kılındığı görev ve hizmetlerde 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununda 5393 sayılı Kanun hükümlerine aykırılık bulunması durumunda 5393 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiştir. Kaldı ki, 2918 sayılı Kanunda personel servis aracı ve umumi servis aracının tanımları yapılmış bu tanımda bulgumuzda belirttiğimiz hususlara aykırı bir hüküm yer almamaktadır. Bu tanımda

www.balioglu.net

servis araçlarının şahıs ve şirketlere ait olan minibüs ve otobüsler şeklindeki ticari araçlar olduğu ifade edilmiştir. Bizim bulgu konumuzda belirttiğimiz husus bu hizmetin şahıs veya şirket eli ile gördürülmesi değil servis plakalarının süresiz olarak satış yapılmak suretiyle verilmesidir.

5393 sayılı Kanunun15'inci maddesi ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 7'nci maddesinde belirtildiği üzere kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirleme yetkisinin büyükşehir belediyelerinde olduğu, toplu taşıma hizmetlerini imtiyaz veya tekel oluşturmayacak şekilde ruhsat vermek suretiyle yerine getirebileceği gibi toplu taşıma hatlarını kiraya verme veya 67'nci maddedeki esaslara göre hizmet satın alma yoluyla yerine getirebileceği belirtilmiştir.

Ayrıca Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliğinin 18'inci maddesinin (a) bendi ile 28'inci maddesinin 2'nci fıkrası çerçevesinde tahsisinin 2886 sayılı Kanuna göre yapılması hukuka aykırı olacağı belirtilmiştir. Bahse konu Yönetmeliğin 18'inci maddesinde UKOME'nin görev ve yetkileri sayılmıştır. Yönetmeliğin "a" bendinde

"Büyükşehir belediyesinin sınırları içinde, mevzuatla yetkili kılındığı durumlarda mahalli ihtiyaç ve şartlara göre trafik düzeni ve güvenliğini sağlamak amacıyla gerekli tedbirleri almakla,"

Aynı Yönetmeliğin 28'inci maddesinin ikinci fıkrasında;

"Taksi, dolmuş, minibüs ve umum servis araçları ile toplu taşım araçlarının tahsis süreleri, ticari plaka sayıları ile bu plakaların verilmesine ilişkin usul, esas ve devir ücretleri UKOME'ce tespit edilir." denilmektedir.

Yukarıdaki Yönetmelik hükümlerinde de görüleceği üzere bulgumuzda bahsedilen hususlara aykırı olabilecek bir hüküm bulunmadığı gibi 28'inci maddesinde servis araçlarının tahsis sürelerinin belirleme yetkisinin UKOME tarafından belirleneceği belirtilmiştir. Yani tahsisin bir süre ile verilmesi belirtilmiş olup bulgumuzu destekler niteliktedir.

Diğer bir husus ise Ankara Valiliği İl Trafik Komisyonu kararı ile Ticari Plakalı Araçların (Servis, Taksi, Minibüs) tahdit kapsamına alınmasına karar verildiği, Tahdit kararında herhangi bir süre sınırlaması yapılmadığı, bu araçlar için yeniden ihale yapılması "kazanılmış hak ilkesiyle" bağdaşmayacağı gibi bu durum idarenin hukuki ve mali sıkıntılara

www.balioglu.net

girmesine sebebiyet vereceği belirtilmiştir. Ayrıca, mevcuttaki ticari plakalarda tahsis süresi olmadığından yapılan yeni tahsislerde de süre konulmaması esası belirlendiği, bu idarenin hizmetle ilgisi takdir yetkisi olduğu, takdir yetkisinin tartışılmasının yerindelik denetimine gireceği belirtilmiştir.

Ticari Plakaların Verilmesinde Uyulacak Usul ve Esaslar Hakkında 86/10553 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın, *"Ticari Plakaların Verilme Usul ve Esasları"* başlıklı 5'inci maddesinde; *"Ticari plaka, kapalı teklif usulü ile aşağıdaki şartlar dikkate alınarak, trafik komisyonunun tespit edeceği esaslara göre verilir.*

a) İlin ihtiyacı dikkate alınarak dağıtılacak ticari plaka sayısı trafik komisyonunca tespit edilecek ticari plakanın serbest piyasadaki tahmini bedelinin % 80'ine tekabül eden muhammen bedeli, müracaat şekli, süresi, ihale zamanı ve diğer hususlar mahalli vasıta ve/veya en az iki gazete ile kamuoyuna duyurulur." denilmektedir.

Dolayısıyla İl Trafik Komisyonu kararı ile verilen ticari plakalı araçlarda kazanılmış bir haktan bahsedebilmek için Ticari Plakaların Verilmesinde Uyulacak Usul ve Esaslar Hakkında 86/10553 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına uygun bir hak elde edilmiş olması gerekmektedir. Söz konusu Karara göre ticari plakaların verilmesi esaslarında, ticari plakaların süresinin de belirtilmesi gerekmektedir. Kazanılmış haktan bahsedebilmek için söz konusu hakkın mevzuata uygun bir şekilde elde edilmesi gerekmektedir. Söz konusu durum ile ilgili olarak Danıştay 13. Dairesinin Esas No:2014 / 1735, Karar No: 2014 / 2859 kararı da bu yöndedir.

Ayrıca idare tarafından verilen cevapta konunun yerindelik denetimine gireceği belirtilmiştir. Ancak bulgu konumuzda yer alan önerilerin yerindelik denetimi ile ilgisi bulunmamaktadır. İdareler iş ve işlemlerini kanunlar ve diğer mevzuat hükümlerine göre yürütmektedir. Bulgu konumuzda tespit etiğimiz hususlar idarenin tabi olduğu 5393, 5216 ve 2886 sayılı Kanun ve diğer mevzuat hükümleri ile kesinleşmiş yargı kararları çerçevesinde ele alınmış ve mevzuatın öngördüğü şekilde yapılması için dayanakları ile birlikte raporumuzda konu edilmiştir. Bu yüzden bulgu konumuzdaki önerilerimizin yerindelik denetimine gireceği yönündeki bir yaklaşım son derece yanlıştır.

Sonuç olarak servis plakalarının ve daha önce İl Trafik Komisyonu tarafından verilen ticari plakaların süresiz olarak kullandırılmaması ve on yıllık süreyi dolduran bu araç plakalarına ilişkin olarak 2886 sayılı Kanuna göre yeniden ihale yapılması gerekmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 11: Olağanüstü Hal Kapsamında Çıkarılan Kanun Hükmünde Kararname Gereğince Feshedilen İşlerde Fiilen Kullanılan Malzeme ve Ekipmanların Temininde Komisyon Kararı Bulunmaması

Ankara Büyükşehir Belediyesinin bazı birimlerinde 24.12.2017 tarih ve 30280 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin (696 sayılı OHAL KHK'sı) 127'inci maddesi ve 375 sayılı KHK'ya eklenen geçici 24'üncü maddesine göre, feshedilmiş sayılan veya iş eksilişi yapılan personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alım sözleşmeleri kapsamında, işe ilişkin hizmetlerin yürütülmesinde fiilen kullanılmakta olan taşınırlar ile tüketim malzemelerinin satın alınması veya kiralanmasında teşekkül edilen bir komisyon olmadığı ve komisyon marifetiyle işlem tesis edilmediği tespit edilmiştir.

24.12.2017 tarih ve 30280 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin (696 sayılı OHAL KHK'sı) 127'inci maddesiyle, belediyeler ile bağlı kuruluşlarında 4734 sayılı Kanun ve diğer mevzuat hükümleri uyarınca personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alım sözleşmeleri kapsamında yükleniciler tarafından 4/12/2017 tarihi itibarıyla çalıştırılmakta olanların belirlenen şart ve kriterleri sağlamaları koşuluyla işçi statüsüne geçirilmesi hüküm altına alınmış, 01.04.2018 itibariyle geçiş işlemleri tamamlanmıştır. Geçiş işlemlerinin usul ve esasları başta *'Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Alımı Sözleşmeleri Kapsamında Çalıştırılmakta Olan İşçilerin Sürekli İşçi Kadrolarına veya Mahalli İdare Şirketlerinde İşçi Statüsüne Geçirilmesine İlişkin 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Geçici 23 ve Geçici 24'üncü Maddelerinin Uygulanmasına Dair Usul ve Esaslar'* ile sair düzenlemelerle belirlenmiştir.

Zikredilen 696 sayılı KHK'nın 127'inci maddesinde,

"Bu maddeye göre feshedilmiş sayılan veya iş eksilişi yapılan hizmet alım sözleşmeleri kapsamında idarelere ait işyerlerinde hizmetlerin yürütülmesinde fiilen kullanılmakta olan taşınırlar ile tüketim malzemelerinden hizmetin sunulabilmesi için ihtiyaç duyulduğu idarece belirlenenlerin satın alınmasına veya kiralanmasına en az üç kişiden oluşan komisyon tarafından karar verilir. 5018 sayılı Kanuna ekli (I) ve (II) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinde oluşturulacak söz konusu komisyonlarda bir Maliye Bakanlığı temsilcisi bulunur. Bu karara dayalı olarak tespit edilen taşınırlar ve tüketim malzemeleri aynı komisyon tarafından tespit edilen bedel üzerinden idarelerce satın alınabilir veya kiralanabilir.

www.balioglu.net

Komisyon tarafından belirlenecek satın alma bedeli, taşınırlar ve tüketim malzemeleri için yüklenicinin 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre tutulan yasal defter ve kayıtlarında yer alan kayıtlı değerinden fazla olamaz. Komisyon, bedel tespit ederken gerektiğinde meslek kuruluşlarından bilgi alabilir."

Usul ve Esasların 43'üncü maddesinde,

"375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 24 üncü maddesine göre feshedilmiş sayılan veya iş eksilişi yapılan hizmet alım sözleşmeleri kapsamında idarelere veya idarelerin şirketlerine ait iş yerlerinde hizmetlerin yürütülmesinde fiilen kullanılmakta olan taşınırlar ile tüketim malzemelerinden hizmetin sunulabilmesi için ihtiyaç duyulduğu idarece veya idarenin şirketince belirlenenlerin satın alınmasına veya kiralanmasına en az üç kişiden oluşan komisyon tarafından karar verilir. Komisyonda, malzemenin niteliğine göre konusunda uzman personel ilgili idarenin veya idarenin şirketinin harcama yetkilisi/birim yetkilisi tarafından görevlendirilir. Gerekli olması halinde idareler veya idarelerin şirketleri birden fazla komisyon oluşturabilir.

Komisyon tarafından, hizmetlerin yürütülmesi için gerekli taşınırlar ile tüketim malzemelerinin tespiti yapılır. Taşınırlardan kullanılabilir olan ve idarece veya idarenin şirketince ihtiyaç duyulanların satın alınması ya da kiralanması hususu değerlendirilir. Bu çerçevede, tüketim malzemeleri satın alınabilir; taşınırlar için ise hizmette geçici veya sürekli kullanıldığına bakılmaksızın satın alma veya kiralama yoluna gidilebilir.

Tespiti yapılan taşınırlar ile tüketim malzemelerinden satın alınmasına karar verilenlerin komisyon tarafından rayiç değeri belirlenir. Satın alma bedeli hiçbir şekilde taşınırlar ve tüketim malzemeleri için yüklenicinin 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre tutulan yasal defter ve kayıtlarında yer alan kayıtlı değerinden fazla olamaz. Komisyon, değer tespitinde ticaret odası, sanayi odası, borsa, meslek kuruluşları, ilgili diğer kuruluşlardan veya aynı nitelikteki taşınırı ve tüketim malzemesini satın alan idarelerden veya piyasa fiyat araştırması sonuçlarından yararlanabilir.

Satın alınan taşınırlar, komisyonca belirlenecek bedele istinaden ilgili firmadan alınacak faturaya göre belgesi düzenlenerek idarenin veya idarenin şirketinin kayıtlarına alınır. Kiralanacak taşınırlar idarece veya şirketçe takip edilir."

Hükmü yer almaktadır.

www.balioglu.net

Bu kapsamda personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı suretiyle ihalesi yapılan ve 696 sayılı KHK gereği feshedilen işlerin incelenmesinde, mevcut işin yürütülmesinde kullanılan taşınır, ekipman veya malzemelerin satın alınmasında ya da kiralanmasında komisyon kararı olmadığı görülmüştür. Buna göre;

- *'Belediyemiz hizmet binası ve bağlı birimlerin temizlik ve genel hizmet alımı*' işinin feshedilmesiyle, işin yürütümünde kullanılan ekipman ve malzemeler, 17.05.2018 tarihinde ihale Kanununun 21/f bendi yöntemi ve 14 ay süreyle yapılan *'14 kalem temizlik makine ve ekipman kiralama işi'* ile kiralanmıştır.

- Aynı şekilde *'271 kişi ve 22 ay süre ile aile yaşam merkezleri, kadın ve aile, meslek edindirme ile kültür etkinlikleri şube müdürlüğü hizmet birimleri malzemeli genel temizlik işi'* feshedilerek, işin yürütümünde kullanılan ekipman ve malzemeler 3 ayrı ihale ile 4734 sayılı Kanunun 21/f bendi yöntemiyle kiralanmıştır. Buna göre, 14 ay süreyle; 24.05.2018 tarihinde ihalesi yapılan *'Aile yaşam merkezleri ve kültür etkinlikleri şube müdürlüğü birimlerinde kullanılmak üzere temizlik makine ve ekipmanı kiralama hizmeti işi';* 31.05.2018 tarihinde ihalesi yapılan *'Kadın ve aile şube müdürlüğü ve meslek edindirme şube müdürlüğüne bağlı birimlerde kullanılmak üzere temizlik makine ve ekipmanı kiralama hizmet alım işi'* ve *13*.09.2018 tarihinde ihalesi yapılan '*Gençlik merkezlerinde ve çocuk kulüplerinde kullanılmak üzere temizlik makine ve ekipman kiralama hizmet alım işi'* gerçekleştirilmiştir.

Yapılan açıklamalar ve mevzuatın amir hükümleri gereği, OHAL KHK'sı kapsamında feshedilen işlerde kullanılan taşınır, ekipman veya malzemelerin satın alınmasında ya da kiralanmasında gerekçeli bir karar bulunması ve buna binaen işlem tesis edilmesi gerekmekteydi.

Sonuç itibariyle, 696 sayılı KHK gereği feshedilen personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alım sözleşmeleri kapsamında yürütülen işlerin devamlılığı ve sürdürülebilirliği için gereksinim duyulan taşınır ve malzemelerin satın alma ya da kiralanması hususu oluşturulan komisyon marifeti ve idare açısından en ekonomik yöntemin belirlenmesi suretiyle gerçekleştirilmeliydi. Kiralama süresinin 14 ay olduğu, süre sonunda tekrar kiralama ya satın alma yönteminin kullanılacağı hususu göz önünde tutulduğunda idarenin yükleneceği ya da karşı karşıya kalacağı külfet önem taşıyacaktır.

Kamu idaresi cevabında; "Ankara Büyükşehir Belediyesinin bazı birimlerinde 24.12.2017 tarih ve 30280 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Olağanüstü Mal Kapsamında

www.balioglu.net

Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin (696 sayılı OHAL KHK'sı) 127'nci maddesi ve 375 sayılı KHK'ya eklenen geçici 24'üncü maddesine göre, feshedilmiş sayılan veya iş eksilişi yapılan personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alım sözleşmeleri kapsamında, işe ilişkin hizmetlerin yürütülmesinde fiilen kullanılmakta olan taşınırlar ile tüketim malzemelerinin satın alınması veya kiralanmasında teşekkül edilen bir komisyon olmadığı ve komisyon marifetiyle işlem tesis edilmediği tespit edilmiştir, denilmektedir.

696 sayılı KHK gereği; feshedilen personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı sözleşmeleri kapsamında yürütülen işlerin devamlılığı ve sürdürülebilirliği için gereksinim duyulan taşınır ve malzemelerin satın alma ya da kiralanması hususunda sehven işlem yapılmış olup komisyon oluşturulmamıştır.

696 sayılı KHK gereği; feshedilen personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı sözleşme süreleri 30/09/2019 tarihinde sona erecek olup, bundan sonraki bu tür yapılacak iş ve işlemlerde ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda gerekli çalışmalar yapılacaktır." demektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, bulgumuzda açıkladığımız hususlara dikkat edeceğini ve gerekli çalışmaların yürütüleceğini belirtmiştir. Konu, sonraki denetimlerde takip edilecektir.

www.balioglu.net

BULGU 12: Taşınırlara Sicil Numarası Verilmemesi, Taşınır Zimmet İşlemlerinin Tamamlanmaması ve Bazı Birimlerde Kişisel Kullanım Ayrımı Yapılmaksızın Tüm Taşınırların Ortak Kullanım Alanı Sorumlusuna Verilmesi ile Taşınırların Özellik ve Niteliklerinin Sisteme Girilmemesi ya da Eksik Girilmesi

Ankara Büyükşehir Belediyesinde taşınır işlemlerine yönelik yapılan denetimler sonucunda tespit edilen hususlar aşağıda belirtilmiştir.

a) Taşınırlara sicil numarası verilmemesi

Taşınır Mal Yönetmeliğinin 36'ncı maddesine göre, taşınır kayıt yetkilisi tarafından yazma, kazıma, damga vurma veya etiket yapıştırma suretiyle taşınırlara sicil numarası verilmesi gerekmektedir. Yapılan incelemelerde, dayanıklı taşınırlar üzerinde sicil numaralarına rastlanılmamıştır. Bu husus 2015 yılı Sayıştay Denetim Raporu'na da konu edilmiş olup bu yönde herhangi bir çalışma yürütülmemiştir**.**

b) Zimmet İşlemlerinin Tamamlanmaması ve Bazı Birimlerde Kişisel Kullanım Ayrımı Yapılmaksızın Tüm Taşınırların Ortak Kullanım Alanı Sorumlusuna Verilmesi

Taşınır Mal Yönetmeliğinin 5'inci maddesine göre, taşınırların muhafazası ile görevli olan veya kendilerine kullanılmak üzere taşınır teslim edilen kamu görevlileri bu taşınırları en iyi şekilde muhafaza etmek, gerekli bakım ve onarımlarını yapmak veya yaptırmak, veriliş amacına uygun bir şekilde kullanmak ve görevin sona ermesi veya görevden ayrılma halinde iade etmek zorundadırlar. Yine kamu görevlilerinin kullanımına verilen dayanıklı taşınırlar, kullanıcıları tarafından başkasına devredilemez. Taşınırların muhafazasından ve yönetilmesinden sorumlu olanların, gerekli tedbirlerin alınmaması veya özenin gösterilmemesi nedeniyle taşınırın kullanılmaz hale gelmesi veya yok olması sonucunda sebep oldukları kamu zararları hakkında, 27/9/2006 tarihli ve 2006/11058 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümleri uygulanacaktır.

Bahsedilen Yönetmeliğin 10'uncu maddesinde, kara taşıtları ve iş makinelerinin bunları sürekli olarak kullanacak personele verilmesinde 6 örnek numaralı taşınır teslim belgesinin düzenleneceği; vardiya usulü çalışılan yerlerde kullanılan kara taşıtları ve iş makineleri için işyerinde koordinasyonu sağlayan sorumlu yönetici adına düzenleneceği ve sorumlu yöneticinin kendisine teslim edilen taşıt veya iş makinesi ile kullanıcısını ayrıca tutulacak kayıtlarda izleyeceği; demirbaş, makine ve cihazların kamu görevlilerinin kullanımına verilmesinde ise 6/A örnek numaralı taşınır teslim belgesi düzenleneceği ifade edilmektedir. Ortak kullanıma giren taşınırlarsa dayanıklı taşınırlar listesi üzerinden takip edilecektir. Yönetmeliğin temel ayrımı, kara taşıtları ve iş makineleri için kullanıcısına (sirkülasyonun çok olduğu, vardiya usulü çalışılan yerlerde sorumlu yöneticiye) zimmetlenmesi, bunun dışında kalan dayanıklı taşınırların kişisel kullanıma verilenler için ayrı bir zimmet belgesi, ortak kullanım söz konusu ise dayanıklı taşınır listesi düzenlenmek suretiyle zimmet işlemi gerçekleştirilmesidir.

Taşınır programı üzerinden zimmet listeleri ve işlemleri incelenmiş olup kullanıcılarına ve ortak kullanıma verilen taşınırlar için sorumlularına yönelik zimmet işlemlerinin tamamlanmadığı görülmüştür. Özellikle dış birimi fazla, taşınır giriş ve çıkış yoğunluğu olan birimlerde bu hususa dikkat edilmesi önem taşımaktadır.

Ayrıca kamu görevlilerine kişisel kullanımları için verilen taşınırların (monitör, telefon vs.) kişisel zimmet üzerinden değil ortak kullanım sorumlusu üzerinden zimmet işlemlerinin

www.balioglu.net

yapıldığı tespit edilmiştir. Kişisel kullanım ve ortak kullanım ayrımı yapılmadan tüm taşınırların ortak kullanım sorumlusuna zimmetlenmesi pratik ve takip açısından kolay olmasına karşın ortaya çıkacak zarar, kullanılamaz hale gelme veya yok olma durumlarında kişisel kullanıcı değil zimmet işlemi yapılan kişi/kişilerin hukuki ve mali sorumluluğu doğacaktır. Kişisel ve ortak kullanım ayrıştırmasının yapılması Yönetmelik gereği sorumluluk tespitinde önem taşımaktadır.

c) Taşınırların Özellik ve Niteliklerinin Sisteme Girilmemesi ya da Eksik Girilmesi

Taşınır programı üzerinden yapılan incelemelerde, çoğu taşınırda tanım ve ayrımı ortaya koyan teknik özelliklerin (marka, model, ölçü, cins vs) bulunmadığı/eksik olduğu, zimmet işlemleri yapılan taşınırlarda bundan dolayı taşınırın teknik bilgilerine yer verilmediği ve bu durumun taşınır sayımlarında sorun teşkil ettiği tespit edilmiştir.

Taşınırlarda eksiksiz bir şekilde teknik özelliklerini içeren bilgilerin mevcudiyeti gerek Yönetmelik çerçevesinde gerçekleştirilen sayımlar esnasında sayımın niteliksel olarak sağlıklı ve doğru bir şekilde yapılması gerekse de zimmete verilen taşınırla kullanılan taşınırın uyumlu olması açısından önem teşkil edecektir. Örneğin, taşınır programının demirbaş raporu kısmında yer alan bilgisayar, teknik özelliklere yer vermeksizin 'bilgisayar' olarak kaydedilmiştir. Bu şekilde hangi özellikte hangi model markanın kullanıldığı ya da kullanıma verildiği takip edilemeyecektir. Ya da yıl sonu sayımlarında demirbaş kayıtlarında 'masa', 'dolap', 'yazıcı' veya 'makine', 'cihaz' olarak sistemde görülen taşınırların sayımında, kayıtlı olanla fiili olanın örtüştürülmesi güçleşecek ve sayımın niteliksel boyutu ihmal edilecektir. Bilhassa taşınır hacmi yoğun olan birimlerde, zimmetlenen taşınırlarla sayımı yapılacak taşınırların kaydi durumla uyumlu olması sağlanamayacaktır.

Sonuç olarak, taşınır iş ve işlemlerinin taşınır programı vasıtasıyla takip ve kontrolünün yapılarak mevzuat hükümlerine uygun yürütülmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Ankara Büyükşehir Belediyesinde taşınır işlemlerine yönelik yapılan denetimler sonucunda tespit edilen hususlar aşağıda belirtilmiştir.

a)Taşınırlara sicil numarası verilmemesi

Başkanlığımız bünyesinde kullanılmakta olan dayanıklı taşınır malzemelerinin bütünlüğünü sağlamak, niteliklerinde farklılıkların oluşmaması amacı ile T.M.Y.'nin 36'ncı

www.balioglu.net

maddesinde belirtilen sicil verme işlemi konusunun ancak uzman bir ekip tarafından tek elden yapılması hususunda, Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı ve Mali Hizmetler Dairesi Başkanlığına, dayanıklı taşınırların üzerine kalıcı numaralandırma ile takip ve sayım işlemlerinin daha düzenli yapılabilmesi amacı ile Daire Başkanlığımız tarafından 08.05.2018 tarih ve E 52117 sayılı yazı ile mevcut kullanılmakta olan yazılıma entegre/donanım sağlanması talep edilmiş olup; Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığının 30.11.2018 tarih ve 130446 sayılı cevabı yazısında "Demirbaşların takip ve sayımı ile ilgili kısımlarının halihazırda bulunan modül grubunda mevcut olmadığı" tarafımıza bildirilmiş, 03.05.2019 tarih ve E-45758 Sayılı yazımız ile de "Demirbaşların sicil ile ilişkilendirilerek numaralandırılması ile takip ve sayım modüllerinin ivedi olarak tamamlandırılması" hususu iletilmiştir. Mevcut yazılıma entegre donanın ve yazılım işlemlerinin tamamlanmasıyla dayanıklı taşınırlar üzerinde sicil numaraları yapılacaktır.

b)Zimmet İşlemlerinin Tamamlanmaması ve Bazı Birimlerde Kişisel Kullanım Ayrımı Yapılmaksızın Tüm Taşınırların Ortak Kullanım Alanı Sorumlusuna Verilmesi

Başkanlığımız bünyesinde kullanımda bulunan dayanıklı taşınırların zimmet işlemlerinin kullanıcılara, ortak kullanımda olan malzemelerin ise kısım sorumlularına zimmet işlemleri yapılmıştır.

www.balioglu.net

c)Taşınırların Özellik ve Niteliklerinin Sisteme Girilmemesi ya da Eksik Girilmesi

Taşınır programı üzerinden yapılan incelemelerde, çoğu taşınırda tanım ve ayrımı ortaya koyan teknik özelliklerin (marka, model, ölçü, cins vs) bulunmadığı/eksik olduğu, zimmet işlemleri yapılan taşınırlarda bundan dolayı taşınırın teknik bilgilerine yer verilmediği ve bu durumun taşınır sayımlarında sorun teşkil ettiği tespit edilmiştir.

Başkanlığımız bünyesinde kullanılmakta olan bilgisayar, yazıcı, monitör, fax makinesi vb. malzemelerin Demirbaş güncelleme hanesinde güncellemeleri yapılarak nitelik ve özellik veya seri numara, model "demirbaş oluşturma" ekranından tamamlanmıştır. " demektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, açıklamalarımız doğrultusunda hareket edileceğini, gerekli çalışmaların başladığını/başlayacağını belirtmiştir. Konu, sonraki denetimlerde takip edilecektir.

BULGU 13: Gökkuşağı Tesislerinde Yer Alan Bazı İş Yerlerinin Bedelsiz Kullandırılması

Ankara Büyükşehir Belediyesine ait Gökkuşağı Tesislerinde yer alan bazı iş yerlerinin

kooperatif, üretici birlikleri, vakıf ve İdare'ye ait şirkete tahsis edildiği ve ücret alınmadığı tespit edilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu ile taşınmaz tahsisine ilişkin hükümler belirli şartlara ve kriterlere bağlanmıştır. Tahsis işlemi, 15 ve 75'inci madde hükümlerine göre belediye meclis kararı ile yapılabilmektedir. Yani taşınmaz tahsisi ve şartları bu maddeler bazında 2 ayrı şekilde uygulanmaktadır:

a) 5393/15'inci maddeye göre taşınmaz tahsisi

"İl sınırları içinde büyükşehir belediyeleri, belediye ve mücavir alan sınırları içinde il belediyeleri ile nüfusu 10.000'i geçen belediyeler, meclis kararıyla; turizm, sağlık, sanayi ve ticaret yatırımlarının ve eğitim kurumlarının su, termal su, kanalizasyon, doğal gaz, yol ve aydınlatma gibi alt yapı çalışmalarını faiz almaksızın on yıla kadar geri ödemeli veya ücretsiz olarak yapabilir veya yaptırabilir, bunun karşılığında yapılan tesislere ortak olabilir; sağlık, eğitim, sosyal hizmet ve turizmi geliştirecek projelere İçişleri Bakanlığının onayı ile ücretsiz veya düşük bir bedelle amacı dışında kullanılmamak kaydıyla taşınmaz tahsis edebilir."

5393 sayılı Kanunun 15'inci maddesinin dördüncü fıkrası, belirli konu ve şartlarda, gerçek veya tüzel kişi ya da kamu veya özel hukuk tüzelkişisi ayrımı olmaksızın taşınmaz tahsisine cevaz vermektedir.

b) 5393/75'inci maddeye göre taşınmaz tahsisi

5393 sayılı Kanunun 75'inci maddenin birinci fıkrasının (d) bendi belediyeler için özel bir düzenleme olduğundan, belediye taşınmazlarının devir ve tahsisi burada sayılan şartlarda yapılabilecektir.

"Belediye, belediye meclisinin kararı üzerine yapacağı anlaşmaya uygun olarak görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda;

...

d) Kendilerine ait taşınmazları, aslî görev ve hizmetlerinde kullanılmak üzere bedelli veya bedelsiz olarak mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına devredebilir veya süresi yirmi beş yılı geçmemek üzere tahsis edebilir. Bu taşınmazlar aynı kuruluşlara kiraya da verilebilir. Bu taşınmazların, tahsis amacı dışında kullanılması hâlinde, tahsis işlemi iptal edilir. Tahsis süresi sonunda, aynı esaslara göre yeniden tahsis mümkündür.

www.balioglu.net

Kamu kurum ve kuruluşlarına belediyeler, bağlı kuruluşları ve belediye şirketlerince devir veya tahsis edilen taşınmazlar, kamu konutu ve sosyal tesis olarak kullanılamaz."

5393 sayılı Belediye Kanununun 75'inci maddesinin 1'inci fıkrasının c) bendi ile *"Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, kamu yararına çalışan dernekler, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınmış vakıflar ve 7.6.2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanunu kapsamına giren meslek odaları ile ortak hizmet projeleri gerçekleştirebilir. Diğer dernek ve vakıflar ile gerçekleştirilecek ortak hizmet projeleri için mahallin en büyük mülki idare amirinin izninin alınması gerekir."* dernek ve vakıflarla gerçekleştirilecek ortak hizmet projelerinin yasal dayanağına yer verilmiştir.

Yine 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 26'ncı maddesinde, *"...Büyükşehir belediyesi, mülkiyeti veya tasarrufundaki hafriyat sahalarını, toplu ulaşım hizmetlerini, sosyal tesisler, büfe, otopark ve çay bahçelerini işletebilir; ya da bu yerlerin belediye veya bağlı kuruluşlarının % 50'sinden fazlasına ortak olduğu şirketler ile bu şirketlerin % 50'sinden fazlasına ortak olduğu şirketlere, 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine tabi olmaksızın belediye meclisince belirlenecek süre ve bedelle işletilmesini devredebilir."* hükmü bulunmaktadır.

www.balioglu.net

Yapılan incelemelerde, 09.06.2016 tarihli Belediye Meclis kararıyla gökkuşağı tesislerinde bulunan 22 adet iş yerinin, yöresel ürünlerin tanıtım ve satışı, iyi/organik tarım uygulamaları kapsamında ürünlerin doğrudan üretici tarafından pazarlanması amacıyla kurum ve kuruluşlarla, vakıf, birlik ve derneklere ücretsiz tahsis edildiği görülmüştür. Kararın dayanak maddesi de, 5393 sayılı Kanunun 18'nci maddesidir. Bu madde, taşınmazların tahsis yetkisi sağlayan madde olup taşınmaz tahsislerinin 15 ve 75'inci madde kriterlerine göre uygulanması gerekmektedir. Belediye şirketine ise 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 26'ncı maddesi gereği, belirli bir bedel karşılığında işletme hakkı devri yapılabilmektedir.

Bu bağlamda, idareye ait gökkuşağı tesislerinde bulunan 1 adet iş yerinin ... Birliği'ne, 1 adet iş yerinin ... Kooperatifi'ne, 1 adet iş yerinin ... Birliği'ne, 1 adet iş yerinin ...Birliği'ne, 2 adet iş yerinin ... Vakfı'na, 1 adet iş yerinin T...'e, 1 adet iş yerinin ...Birliği'ne, 3 adet iş yerinin de ... AŞ'ye bedelsiz tahsis edildiği tespit edilmiştir. Yerinde yapılan incelemede de, vakıf hariç diğer kullanıcıların ticari faaliyet kapsamında ürün, mamul ve mal satışı yaptığı, özellikle idarenin şirketi tarafından yoğun bir şekilde satış noktası olarak faaliyet gösterdiği görülmüştür. Tüm bu açıklamalara binaen dernek ve vakıflarla çeşitli amaçlarla faaliyet gösteren üretici birlikleri ve kooperatiflere, ücretsiz iş yeri tahsis edilmesi mevzuata uygun düşmemektedir.

Sonuç olarak, tahsis işlemlerinin mevzuata uygun yürütülmesi, tahsise konu edilemeyecek olan iş yerlerinin 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa göre kiraya verilmesi, belediye şirketince kullanılan yerin 5216 sayılı Kanunun 26'ncı maddesi gereği bedel mukabili işletme hakkının verilmesi, mevzuatın amir hükümlerine uygunluğu ve idarenin gelir elde etmesini sağlayacaktır.

Kamu idaresi cevabında; "Ankara Büyükşehir Belediyesine ait Gökkuşağı Tesislerinde yer alan bazı iş yerlerinin kooperatif, üretici birlikleri, vakıf ve İdare'ye ait şirkete tahsis edildiği ve ücret alınmadığı tespit edilmiştir, denilmektedir.

Mülkiyeti Ankara Büyükşehir Belediyesine ait Gökkuşağı Tesislerinde yer alan bazı dükkanların, kooperatiflere, üretici birliklerine, vakıf ve idareye ait şirkete tahsisi Belediye Meclisinin 09.06.2016 tarihli ve 1082 nolu Kararı ile yapılmış olup, Denetim Raporunda belirtilen hususlarla ilgili inceleme yapılarak, yasada belirtilen hükümlere göre işlem yapılması sağlanacaktır." demektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, gerekli incelemelerin ve durumun açıklamalarımıza uyarlı hale getirilmesi için çalışmaların yapılacağını belirtmiştir. Konu, sonraki denetimlerde takip edilecektir.

www.balioglu.net

BULGU 14: Kamu Hizmetinde Kullanılmak Üzere İdareye Tahsis Edilen Bazı Taşınmazlardan Fiilen Kullanılmayan ve Üzerinden İşlem Tesis Edilmeyen Taşınmazların Olması, Tahsis Edilen Taşınmazlardan Bazılarının Takip ve Kontrolünün Sağlıklı Yapılmaması Sonucu İşgale Uğraması

Ankara Büyükşehir Belediyesine çeşitli kurumlardan (Hazine, belediyeler vs.) kamu hizmetinde kullanmak ve çeşitli projeler gerçekleştirmek amacıyla tahsis edilen taşınmazlardan bazılarının fiilen kullanılmadığı ve bekletildiği, takip yetersizliğinden dolayı işgale uğrayan taşınmazların olduğu, tahsis amacına dönük herhangi bir işlem tesis edilmeyen taşınmazların bulunduğu tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun *"Taşınmaz tahsisi"* başlıklı 47'inci maddesinin 1'inci fıkrasında;

"Kamu idareleri, kanunlarında veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde belirtilen kamu hizmetlerini yerine getirebilmek için mülkiyetlerindeki taşınmazlarla Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerleri, birbirlerine ve köy tüzel kişiliklerine bedelsiz olarak tahsis

edebilirler. Tahsis edilen taşınmaz, amaç dışı kullanılamaz."

48'inci maddesinin 3'üncü fıkrasında;

"Kamu idarelerine ait malları edinme, kiralama, tahsis, yönetim, kullanma ve elden çıkarma işlemleri, mevzuatında öngörülen kurallar dâhilinde hizmetin amacına uygun olarak verimlilik ve tutumluluk ilkesine göre yapılır. Bu ilkeye aykırı eylem ve işlemlerden doğacak zararlardan, malların yönetimi veya kullanılması hususunda yetki verilenler sorumludur." hükümleri yer almaktadır.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Tahsis ve Devri Hakkında Yönetmelik, tahsis işlemlerinin usul ve esaslarını ortaya koymaktadır. Yönetmeliğin 7'nci maddesinde, tahsisli taşınmazlarla ilgili her türlü malî yükümlülükler ve diğer giderlerin, tahsis yapılan kamu idaresi tarafından üstlenileceği; 8'inci maddesinde, adına tahsis yapılan kamu idaresi, tahsisli taşınmazın işgal ve tecavüzlere karşı korunması ile ilgili her türlü tedbiri almak, işgal ve tecavüz halinde yasal yollara başvurmak ve durumu Hazineye ait taşınmazlar ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler için defterdarlık veya mal müdürlüklerine, diğerlerinde taşınmaz maliki kamu idaresine bildirmek zorunda olduğu; 9'uncu maddesinde, taşınmazın tahsis amacı dışında kullanılması veya maliki kamu idaresinin izni olmaksızın üçüncü kişilere kullandırılması, en az iki yıl boş bırakılması veya hiç kullanılmaması, tahsis amacının değişmesi ve ortadan kalkması hallerinde, tahsis yapılan kamu idaresinin görüşü alınmaksızın tahsisi yapan kamu idaresinin merkez veya taşra birimlerince resen kaldırılabileceği belirtilmektedir.

Tüm bu açıklamalar ışığında; idareye tahsis edilen taşınmazların envanteri, fiili kullanımları, yürütülen proje ve yapılan harcamalar incelenmiş olup bazı taşınmazların takip ve kontrolünün sağlıklı yapılmadığı, uzun süredir bekletilen ve üzerinde işlem tesis edilmeyen taşınmazlarla fiilen işgale uğrayan taşınmazların olduğu görülmüştür. Her ne kadar incelenen taşınmazlardan bazılarının 2018 yılı içinde tahsis işlemi kaldırılsa da bu yıla dek tahsis amacı doğrultusunda kullanılıp kullanılmadığı, yürütülen projeler ve bunların takip sorumluluğu devam edecektir. Tespitlerimizi örneklendirecek olursak;

- Gölbaşı İlçesi 228 ada 1 parselde bulunan Hazine taşınmazı, uyuşturucu madde bağımlılığıyla mücadele ve rehabilitasyon projeleri amacıyla 06.07.2015 tarihinde idareye tahsis edilmiştir. Bu amaç doğrultusunda herhangi bir proje ve çalışma yürütülmemiş, 23.10.2016 tarihinde de tahsis amacı değiştirilerek aile yaşam merkezi olarak kullanılması

www.balioglu.net

kararlaştırılmıştır. Buna binaen taşınmaza yönelik muhtelif tarihlerde bakım, onarım, tadilat, döşeme işleri ve çevre düzenlemesi vs. gerçekleştirilmiş, güvenliği sağlamak amacıyla personel görevlendirilmiştir. Ancak taşınmaz fiilen aile yaşam merkezi olarak kullanılmamış olup üzerinde kamu hizmetine yönelik herhangi bir tasarrufta bulunulmamıştır. Sonrasında taşınmazın tahsis işlemi 31.10.2018 itibariyle kaldırılmıştır. 2015 yılından 2018 yılına dek idare sorumluluğunda bulunan taşınmaz, tahsis amacına hizmet edecek şekilde değerlendirilmemiş ve fiilen kullanılmamıştır. Yalnızca kullanıma hazır hale getirmek için muhtelif harcamalar yapılmıştır.

- Mamak İlçesi 37521 ada 1 parselde bulunan bağımsız bölümler 06.12.2013 tarihinde Mamak Belediyesince aile yaşam merkezi, hanımlar lokali, gençlik spor merkezi ve sosyal kültürel faaliyetlerde kullanılmak amacıyla idareye tahsis edilmiştir. Taşınmazın fiili kullanımına dair bilgi, belge, görsel materyaller ve çalışmalar istenildiğinde yalnızca 'Mamak hanımlar lokali projesi hizmet alım işi' yapıldığı bunun dışında herhangi bir proje, faaliyet ve çalışma yürütülmediği ve taşınmazın kullanılmadığı görülmüştür. İlave olarak 2017 yılında alanın depo olarak kullanılmak suretiyle işgal edildiği zabıta tutanaklarıyla saptanmıştır. Bu hususta, taşınmazı işgal ve tecavüzlere karşı korumak ve kamu hizmetinde kullanmak görevi bulunan birimin haberi ve bilgisi bulunmamaktadır. Taşınmazın tahsisi 06.07.2018 tarihli Mamak Belediyesi meclis kararıyla kaldırılmıştır. Yaklaşık 5 yıllık zaman zarfında taşınmaz, idarenin kamu hizmetine amacına hizmet edecek şekilde değerlendirilmemiş ve takibi sağlıklı bir şekilde yapılmamıştır.

- Polatlı İlçesi 1578, 1579, 1580, 1581 ve 1582 parsellerinde bulunan hazine taşınmazı mesire alanı olarak kullanılmak üzere 08.05.2015 tarihinde idareye tahsis edilmiştir. Alanın fiili kullanımı, yapılan çalışma ve harcamalar incelendiğinde; tarafımıza saha fotoğrafları dışında bir doküman verilmemiş olup alana dair herhangi bir proje yürütülmediği, faaliyet icra edilmediği ve harcama yapılmadığı tespit edilmiştir. İlgili birim ve yetkililerden alınan bilgi de mesire alanındaki proje, faaliyet ve hizmetin Polatlı Belediyesince gerçekleştirildiği yönündedir. İdareye tahsis edilip fiilen başka bir idare tarafından kullanılan ve hizmet sunulan taşınmazların tahsis durumlarının değiştirilmesi ya da güncellenmesi gerekmektedir.

Sonuç olarak, idareye kamu hizmetinde kullanmak amacıyla tahsis edilen taşınmazların sağlıklı bir şekilde takip ve kontrolünün yapılması, işgal ve amaç dışı kullanımlara karşı korunması, uzun süre kullanılmayan ya da üzerinde proje, çalışma ve faaliyet

www.balioglu.net

yürütülmeyen/yürütülmeyecek olan taşınmazların da tahsis işlemlerinin kaldırılması uygun olacaktır.

Kamu idaresi cevabında; "Ankara Büyükşehir Belediyesine çeşitli kurumlardan (Hazine, belediyeler vs.) kamu hizmetinde kullanmak ve çeşitli projeler gerçekleştirmek amacıyla tahsis edilen taşınmazlardan bazılarının fiilen kullanılmadığı ve bekletildiği, takip yetersizliğinden dolayı işgale uğrayan taşınmazların olduğu, tahsis amacına dönük herhangi bir işlem tesis edilmeyen taşınmazların bulunduğu tespit edilmiştir, denilmektedir.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Tahsis ve Devri Hakkında Yönetmelik, tahsis işlemlerinin usul ve esaslarını ortaya koymaktadır. Yönetmeliğin 7'nci maddesinde, tahsisli taşınmazlarla ilgili her türlü mali yükümlülükler ve diğer giderlerin, tahsis yapılan kamu idaresi tarafından üstlenileceği; 8'inci maddesinde, adına tahsis yapılan kamu idaresi, tahsisli taşınmazların işgal ve tecavüzlere karşı korunması ile ilgili her türlü tedbiri almak, işgal ve tecavüz halinde yasal yollara başvurmak ve durumu Hazineye ait taşınmazlar ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler için Defterdarlık ya da Mal Müdürlüklerine, diğerlerinde taşınmaz maliki Kamu İdaresine bildirmek zorunda olduğu; 9'uncu maddesinde, taşınmazın tahsis amacı dışında kullanılması veya maliki kamu idaresinin izni olmaksızın üçüncü kişilere kullandırılması, en az 2 yıl boş bırakılması veya hiç kullanılmaması, tahsis amacının değişmesi ve ortadan kalkması hallerinde, tahsis yapılan kamu idaresinin görüşü alınmaksızın tahsisi yapan kamu idaresinin merkez veya taşra birimlerince resen kaldırılabileceği belirtilmektedir.

www.balioglu.net

Tüm bu açıklamalar ışığında bazı taşınmazların takip ve kontrolünün sağlıklı yapılmadığı, uzun süredir bekletilen ve üzerinde işlem tesis edilmeyen taşınmazlarla fiilen işgale uğrayan taşınmazların olduğu görülmüştür.

Polatlı İlçesi 234 ada 5 parsel (eski 1578 parsel), 234 ada 4 parsel (eski 1579 parsel), 234 ada 3 parsel (eski 1580 parsel), 234 ada 2 parsel (eski 1581 parsel), 234 ada 1 parsellerde (eski 1582 parsel) bulunan Hazine Taşınmazı "Mesire Alanı" olarak kullanılmak üzere 08.05.2015 tarihinde tahsis edilmiştir. Alanın fiili kullanımı, yapılan çalışma ve harcamalar incelendiğinde; saha fotoğrafları dışında bir doküman verilmemiş olup, alana dair herhangi bir proje yürütülmediği, faaliyet icra edilmediği ve harcama yapılmadığı tespit edilmiştir. İlgili birim ve yetkililerden alınan bilgi de mesire alanındaki proje, faaliyet ve hizmetin Polatlı Belediyesi tarafından gerçekleştirildiği yönündedir. İdareye tahsis edilip fiilen başka bir idare tarafından kullanılan ve hizmete sunulan taşınmazların tahsis durumlarının değiştirilmesi ya da güncellenmesi gerekmektedir." demektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi konu ile ilgili açıklama yapmamış olup idareye kamu hizmetinde kullanmak amacıyla tahsis edilen taşınmazların sağlıklı bir şekilde takip ve kontrolünün yapılması, işgal ve amaç dışı kullanımlara karşı korunması, uzun süre kullanılmayan ya da üzerinde proje, çalışma ve faaliyet yürütülmeyen/yürütülmeyecek olan taşınmazların da tahsis işlemlerinin kaldırılması gerekmektedir. Konu, sonraki denetimlerde takip edilecektir.

BULGU 15: Altyapı Kazı Çalışmalarından Elde Edilen Zemin Tahrip Bedellerinin İlçe Belediyelerine Aktarılmaması ve Altyapı Yatırım Hesabına Alınması Gereken Tutarların Cari Banka Hesaplarında İşlem Görmesi

a) Altyapı Kazı Çalışmalarından Elde Edilen Zemin Tahrip Bedellerinin İlçe Belediyelerine Aktarılmaması

Ankara Büyükşehir Belediyesi 2018 yılı denetimi kapsamında yapılan incelemeler de, ilçe belediyelerinin sorumluluk alanlarındaki yerlerde yapılan kazı çalışmalarından elde edilen zemin tahrip bedellerinin ilgili ilçe belediyelerine aktarılmadığı tespit edilmiştir.

www.balioglu.net

Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliğinin *"Hesabın oluşumu ve geliri"* başlıklı 14'üncü maddesinin 3'üncü fıkrasında; Büyükşehir, ilçe ve ilk kademe belediyeleri cadde, bulvar, meydan ve sokaklarında yapılacak tüm kazılardan elde edilecek gelirlerin büyükşehir belediyesi bünyesinde açılacak altyapı yatırım hesabında toplanacağı, sokakların kazısından elde edilen gelirlerin ilgili belediyeye aktarılacağı, bu paraların büyükşehir ilçe ve ilk kademe belediyeleri tarafından sadece cadde, bulvar, meydan ve sokakların asfalt ve kaldırımların yapımında kullanılacağı ve amacı dışında kullanılamayacağı belirtilmiştir.

İlgili mevzuat hükmünden de anlaşılacağı üzere sokaklarda yapılan kazı çalışmalarından doğan zemin tahrip bedellerinin ilgili ilçe belediyelerine aktarılması gerektiği belirtilmiş olup bu gelirlerin sadece cadde, bulvar, meydan ve sokakların asfalt ve kaldırımların yapımında kullanılması gerekmektedir.

Tablo 7: Zemin Tahrip Bedelleri İlçe Belediye Payları

İlçe Belediyeleri	2017 Yılı Devreden Zemin Tahrip Bedellerinden Aktarılması Gereken Tutar (TL)	2018 Yılı Zemin Tahrip Bedelleri Aktarılması Gereken Tutar (TL)	Toplam (TL)
Akyurt	796.358,68	3.176.889,73	3.973.248,41
Altındağ	15.691.286,54	13.449.532,40	29.140.818,94

Ayaş	0,00	632.238,42	632.238,42
Bala	0,00	14.633,33	14.633,33
Beypazarı	0,00	2.490.245,22	2.490.245,22
Çamlıdere	0,00	570.571,20	570.571,20
Çankaya	22.745.968,82	30.444.311,12	53.190.279,94
Çubuk	808.103,42	6.660.034,41	7.468.137,83
Etimesgut	13.620.713,28	20.898.780,65	34.519.493,93
Elmadağ	0,00	3.303.233,39	3.303.233,39
Evren	0,00	11.573,53	11.573,53
Gölbaşı	1.214.974,04	7.909.009,94	9.123.983,98
Güdül	0,00	432.970,98	432.970,98
Haymana	0,00	295.652,43	295.652,43
Kalecik	242.974,61	177.326,73	420.301,34
Kazan	339.257,94	2.074.895,53	2.414.153,47
Keçiören	12.299.654,05	22.884.292,10	35.183.946,15
Kızılcahamam	0,00	1.070.045,77	1.070.045,77
Mamak	14.810.646,04	24.783.622,78	39.594.268,82
Nallıhan	0,00	5.194.882,05	5.194.882,05
Pursaklar	3.361.373,70	8.202.727,20	11.564.100,90
Polatlı	0,00	1.856.574,25	1.856.574,25
Sincan	789.925,95	9.089.768,31	9.879.694,26
Şereflikoçhisar	0,00	680.844,80	680.844,80
Yenimahalle	69.850,74	15.394.527,97	15.464.378,71
GENEL TOPLAM	**86.791.087,81**	**181.699.184,24**	**268.490.272,05**

www.balioglu.net

Yukarıdaki tabloda da görüleceği üzere ilçe belediyelerine aktarılması gereken zemin tahrip bedelleri yıllar itibari ile artmış ve 2018 yılı itibari ile 268.490.272,05 TL olduğu görülmüştür.

Sonuç olarak; İdare tarafından, ilçe belediyelerinin sorumluluk alanlarından elde edilen zemin tahrip bedellerinin mevzuat gereği ilgili ilçe belediyelerine aktarılması gerekmektedir.

b) Altyapı Yatırım Hesabına Alınması Gereken Tutarların Cari Banka Hesaplarında İşlem Görmesi

Altyapı kazı çalışmalarından doğan zemin tahrip bedellerinin altyapı yatırım hesabına aktarılması gerekirken, AYKOME teminat hesabından ve veznelerden cari banka hesabına aktarım yapıldığı tespit edilmiştir.

Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliğinin *"Kapsam"'* başlıklı 2'nci maddesinde;

"Bu Yönetmelik; büyükşehir belediyesi Alt Yapı Koordinasyon Merkezi ile Ulaşım Koordinasyon Merkezinin kuruluş, görev ve yetkileri ile bu merkezlerin çalışma usul ve esaslarını, alt yapı yatırım hesabının oluşumunu ve gelirini kapsar." hükmü bulunmaktadır.

Aynı Yönetmeliğin 14'üncü maddesinde ise;

"(1) Alt yapı yatırım hesabı, ortak programa alınan altyapı hizmetlerinin amaca uygun bir şekilde gerçekleştirilmesi için belediye ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının bütçelerine konulan ödeneklerden bu hesaba yapılacak aktarım ile kazılardan elde edilen gelirlerden oluşur.

(2) Alt yapı koordinasyon merkezinin bütçesi büyükşehir belediye bütçesi içinde yer alır. Ayrıca, belediye ve diğer bütün kamu kurum ve kuruluşlarının bütçelerine konulan ödeneklerden, alt yapı koordinasyon merkezi bünyesinde oluşturularak alt yapı yatırım hesabına aktarılacak tutarlar da gelir bütçesinin ilgili bölümünde gösterilir ve bu gelirler amacının dışında harcanamaz.

(3) Büyükşehir, ilçe ve ilk kademe belediyeleri cadde, bulvar, meydan ve sokaklarında yapılacak tüm kazılardan elde edilecek gelirler büyükşehir belediyesi bünyesinde açılacak alt yapı yatırım hesabında toplanır. Sokakların kazısından elde edilen gelirler ilgili belediyeye aktarılır. Bu paralar büyükşehir, ilçe ve ilk kademe belediyeleri tarafından sadece cadde, bulvar, meydan ve sokakların asfalt ve kaldırımların yapımında kullanılır. Bu gelirler amacı dışında kullanılamaz." denilmektedir.

www.balioglu.net

Buna göre büyükşehir, ilçe ve ilk kademe belediyelerinin cadde, bulvar, meydan ve sokaklarında yapılacak tüm kazılardan elde edilecek gelirler büyükşehir belediyesi bünyesinde açılacak altyapı yatırım hesabında toplanarak yalnızca cadde, bulvar, meydan ve sokakların asfalt ve kaldırımlarının yapımında kullanılması gerekmektedir.

Yapılan incelemede idare tarafından altyapı yatırım hesabı yerine, AYKOME teminat hesabının açıldığı, bu hesaptan cari hesaba aktarımlar yapıldığı, ayrıca belediyenin vezneleri tarafından da zemin tahrip bedellerinin tahsil edildiği bu bedellerinde doğrudan belediyenin cari banka hesabına aktarıldığı tespit edilmiştir.

Sonuç olarak, yukarıdaki Yönetmelik hükümlerinde de belirtildiği üzere altyapı kazı çalışmalarından doğan zemin tahrip bedelleri altyapı yatırım hesabında izlenmeli ve sadece cadde, bulvar, meydan ve sokakların asfalt ve kaldırımların yapımında kullanılmalıdır. Bu gelirlerin cari banka hesabına aktarılması sonucu amacı dışında kullanılıp kullanılmadığının tespiti yapılamamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "Ankara Büyükşehir Belediyesi 2018 yılı denetimi kapsamında yapılan incelemeler de, ilçe belediyelerinin sorumluluk alanlarındaki yerlerde

yapılan kazı çalışmalarından elde edilen zemin tahrip bedellerinin ilgili ilçe belediyelerine aktarılmadığı tespit edilmiştir, denilmektedir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu;

Ödenemeyen giderler ve bütçeleştirilmiş borçlar Madde 34*- Ödeme emri belgesine bağlandığı halde ödenemeyen tutarlar, bütçeye gider yazılarak emanet hesaplarına alınır ve buradan ödenir. Ancak, malın alındığı veya hizmetin yapıldığı malî yılı izleyen beşinci yılın sonuna kadar talep edilmeyen emanet hesaplarındaki tutarlar bütçeye gelir kaydedilir. Gelir kaydedilen tutarlar, mahkeme kararı üzerine ödenir. Kamu idarelerinin nakit mevcudunun tüm ödemeleri karşılayamaması halinde giderler, muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ödenir. Ancak, sırasıyla kanunları gereğince diğer kamu idarelerine ödenmesi gereken vergi, resim, harç, prim, fon kesintisi, pay ve benzeri tutarlara, tarifeye bağlı ödemelere, ilama bağlı borçlara, ödenmemesi halinde gecikme cezası veya faiz gibi ek yük getirecek borçlara ve ödenmesi talep edilen emanet hesaplarındaki tutarlara öncelik verilir.*

5018 Sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanununun 34'üncü maddesindeki açıklamalar doğrultusunda; Ankara Büyükşehir Belediye Meclisince 14/09/2012 tarih ve 1523 sayılı kararı doğrultusunda, Fen İşleri Dairesi Başkanlığınca ilgili belediyelerle protokol imzalanmış olup, alınan Meclis kararı ve protokoller doğrultusunda işlemler yapılmıştır.

www.balioglu.net

b) Altyapı Yatırım Hesabına Alınması Gereken Tutarların Cari Banka Hesaplarında İşlem Görmesi

Altyapı kazı çalışmalarından doğan zemin tahrip bedellerinin cari banka hesaplarına aktarılması sonucu bu gelirlerin amacı dışında kullanılma riski oluştuğu tespit edilmiştir, denilmektedir. Bulgu önerileriniz doğrultusunda madde ile ilgili çalışmalar yapılmaktadır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında özetle, ödenmeyen zemin tahrip bedellerine ilişkin 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanununun 34'üncü maddesindeki hükümler ve belediye meclisince 14/09/2012 tarih ve 1523 sayılı kararı üzerine Fen İşleri Dairesi Başkanlığınca ilgili belediyeler ile imzalanmış protokoller doğrultusunda işlemlerin yapıldığı belirtilmiştir.

İdare tarafından verilen cevapta bahsedilen 5018 sayılı Kanunun 34'üncü maddesinde de belirtildiği üzere, kamu idarelerine ödenmesi gereken vergi, resim, harç, prim, fon kesintisi,

pay ve benzeri tutarlara, tarifeye bağlı ödemelere, ilama bağlı borçlara, ödenmemesi halinde gecikme cezası veya faiz gibi ek yük getirecek borçlara ve ödenmesi talep edilen emanet hesaplarındaki tutarlara öncelik verileceği belirtilmiştir. Görüleceği üzere ilgili Kanun maddesi de bulgumuzu destekler niteliktedir. İdare tarafından zemin tahrip bedellerinin ilgili belediyelere zamanında ödenmemesi durumunda faiz ve benzeri ek mali yük getireceği aşikardır. Ayrıca ilgili belediyeler tarafından idare aleyhine dava açılması durumunda başkaca mali yüklerle karşılaşılma riski de bulunmaktadır.

Diğer bir husus ise Belediye Meclisince 14/09/2012 tarih ve 1523 sayılı kararı üzerine Fen İşleri Dairesi Başkanlığı ile bazı ilçe belediyeleri ile protokoller yapılmış ve bu protokol kapsamında Büyükşehir Belediyesince verilen bitümlü sıcak karışım asfalt karşılığında ilçe belediyelerine aktarılması gereken zemin tahrip bedelleri ile mahsuplaşma yöntemi uygulanmaktadır. Bulguda yer alan tutarlar mahsuplaşma yapıldıktan sonra kalan tutarlardır ve bu tutar 2018 yılı itibari ile 268.490.272,05 TL ye ulaşmıştır. Yapılan protokol kapsamında uygulanan mahsuplaşma yöntemi ödenmesi gereken zemin tahrip bedellerini karşılayamamakta ve her yıl ödenmediğinden dolayı artarak devam etmektedir. Ayrıca bahse konu protokoller tüm ilçe belediyelerini de kapsamamaktadır. Protokol yapılmayan ilçe belediyelerine ödeme yapılmaması nedeni ile borç yükü daha fazla artmakta ve faiz ve benzeri mali riskler daha fazla oluşmaktadır.

www.balioglu.net

Yukarıda yapılan değerlendirme sonucunda İdarenin, faiz ve benzeri mali yükümlülüklerle karşılaşmamak adına ilçe belediyelerinin sorumluluk alanlarından elde edilen zemin tahrip bedellerinin mevzuat gereği ilgili ilçe belediyelerine aktarması gerekmektedir.

Kamu idaresi "b" maddesindeki hususlara ilişkin cevabında, bulgumuzdaki öneriler doğrultusunda çalışmaların başlatıldığını belirtilmiştir. Konu, sonraki denetimlerde takip edilecektir.

BULGU 16: Büyükşehir Belediyesince İlçe Belediyelerine Aktarılması Gereken Eğlence Vergisi Paylarının Aktarılmaması ve İlçe Belediyelerden Alınacak Çevre Temizlik Vergisi ile Mahsup Edilmesi Sonucu Çevre Temizlik Vergisinin Amacına Uygun Harcandığının Tespit Edilememesi

Ankara Büyükşehir Belediyesi 2018 yılı denetimi kapsamında yapılan incelemelerde, ilçe belediyelerine aktarılması gereken eğlence vergisi paylarının ilçe belediyeleri tarafından İdareye gönderilmesi gereken çevre temizlik vergisi paylarıyla mahsup edildiği, mahsup sonrası

kalan eğlence vergisi tutarlarının ilçe belediyelerine gönderilmediği, idarenin zamanında gönderilmeyen eğlence vergilerinden dolayı faiz ve benzeri yükümlülüklerle karşılaşabileceği tespit edilmiştir.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun *"Büyükşehir belediyesinin gelirleri"* başlıklı 23'üncü maddesinde;

...

"c) 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununda yer alan oran ve esaslara göre büyükşehir belediyesince tahsil olunacak at yarışları dâhil müşterek bahislerden elde edilen Eğlence Vergisinin % 20'si müşterek bahislere konu olan yarışların yapıldığı yerin belediyesine, % 30'u nüfuslarına göre dağıtılmak üzere diğer ilçe (...)[(1)] belediyelerine ayrıldıktan sonra kalan % 50'si.

...

Büyükşehir belediyeleri ve bağlı kuruluşları ile ilçe (...) belediyeleri; tahsil ettikleri vergiler ve benzeri malî yükümlülüklerden birbirlerine ödemeleri gereken paylar ile su, atık su ve doğalgaz bedellerini zamanında yatırmadıkları takdirde, ilgili belediye veya bağlı kuruluşun talebi üzerine söz konusu tutar, İller Bankası tarafından, yükümlü belediyenin genel bütçe vergi gelirleri payından kesilerek alacaklı belediyenin hesabına aktarılır. (Değişik ikinci cümle: 21/4/2005-5335/28 md.) Gecikmeden kaynaklanacak faiz ve benzeri her türlü zararın tazmininden, ilgili ilçe (...) belediye başkanı ve sayman şahsen sorumludur. Bu fıkra hükmü, ilçe ve ilk kademe belediyeleri hesabına yapılacak her türlü aktarmaları zamanında yapmayan büyükşehir belediye başkanı, bağlı kuruluş genel müdürleri ve saymanları hakkında da uygulanır." hükmü yer almaktadır.

2464 sayılı Belediyesi Gelirleri Kanununun *"Nispet ve miktar"* başlıklı 21'inci maddesinde at yarışları için verginin nispeti %10 olarak belirlenmiştir. Aynı Kanunun "*Verginin ödenmesi"* başlıklı 22'nci maddesinde de Genel ve Katma Bütçeli idarelerle İl Özel İdareleri ve köyler tarafından yürütülen spor müsabakaları, at yarışları ve benzeri faaliyetlerde bilet bedeli ile birlikte alınan verginin takip eden 20 gün içinde ilgili belediyeye ödeneceği belirtilmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere at yarışlarından doğan eğlence vergisinin %20'si müşterek bahislere konu olan yarışların yapıldığı yerin belediyesine,

www.balioglu.net

% 30'u nüfuslarına göre dağıtılmak üzere diğer ilçe belediyelerine ayrılacağı, bu payların ilçe belediyelerine aktarılmaması sonucu ilgili belediyenin talebi üzerine İller Bankası tarafından, yükümlü belediyenin genel bütçe vergi gelirleri payından kesilerek alacaklı belediyenin hesabına aktarılacağı, gecikmeden kaynaklanacak faiz ve benzeri her türlü zararın tazmininden ilgili belediye başkanı ve saymanın şahsen sorumlu olacağı belirtilmiştir.

Tablo 8: Eğlence Vergilerinden Aktarılması Gereken Tutarlar

İlçe Belediyeleri	2017 yılından devreden tutar (TL)	İlçe Belediyelerine Aktarılması Gereken Toplam Tutarlar (TL)
Akyurt	58.597,05	60.795,87
Altındağ	1.320.171,34	1.762.146,95
Ayaş	127.632,98	83.886,75
Bala	101.455,31	82.764,07
Beypazarı	242.613,66	216.280,37
Çamlıdere	30.188,59	42.967,81
Çankaya	1.774.780,50	1.864.086,97
Çubuk	242.204,04	152.557,31
Etimesgut	2.334.362,89	2.949.054,11
Elmadağ	200.992,43	156.939,37
Evren	8.868,19	12.811,39
Gölbaşı	253.856,55	270.377,19
Güdül	38.627,58	52.550,01
Haymana	189.133,80	146.309,24
Kalecik	43.296,77	62.853,38
Kazan	28.742,44	6.138,56
Keçiören	4.440.470,98	8.833.534,22
Kızılcahamam	102.763,58	78.614,45
Mamak	3.634.112,20	4.300.527,77
Nallıhan	34.088,12	34.813,84
Pursaklar	255.375,54	339.265,75
Polatlı	288.677,74	335.936,69
Sincan	1.606.417,01	1.682.584,15
Şereflikoçhisar	183.813,91	151.923,20
Yenimahalle	12.877.617,64	17.183.597,89
GENEL TOPLAM	**30.418.860,84**	**40.863.317,31**

Yukarıdaki tabloda da görüleceği üzere ilçe belediyelerine aktarılması gereken payların yıllar itibari ile arttığı, bu durumda faiz ve benzeri mali yükümlülüklerle karşılaşılabileceği sonucu ortaya çıkmaktadır. Ayrıca 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununda da belirtildiği üzere büyükşehir belediyesine gönderilmesi gereken çevre temizlik vergilerinin çöp imha tesisleri için kullanılması gerekmektedir. Ancak gönderilmesi gereken çevre temizlik vergilerinin eğlence vergileri ile mahsup edilmesi sonucu çevre temizlik vergi gelirlerinin amacı doğrultusunda kullanılıp kullanılmadığının tespiti de yapılamamaktadır.

Sonuç olarak büyükşehir belediyesi ile ilçe belediyelerinin karşılıklı alacaklarında faiz

www.balioglu.net

ve benzeri yükümlülüklerle karşılaşılmaması için mahsuplaşma yönteminde gerekli özenin gösterilmesi ve ilgili vergi paylarının zamanında gönderilmesi gerektiği düşünülmektedir. Böylelikle hem faiz ve benzeri riskler oluşmayacak hem de gelirler amacı doğrultusunda kullanılmış olacaktır.

Kamu idaresi cevabında; "Ankara Büyükşehir Belediyesi 2018 yılı denetimi kapsamında yapılan incelemelerde, ilçe belediyelerine aktarılması gereken eğlence vergisi paylarının ilçe belediyeleri tarafından İdareye gönderilmesi gereken çevre temizlik vergisi paylarıyla mahsup edildiği, mahsup sonrası kalan eğlence vergisi tutarlarının ilçe belediyelerine gönderilmediği, idarenin zamanında gönderilmeyen eğlence vergilerinden dolayı faiz ve benzeri yükümlülüklerle karşılaşabileceği tespit edilmiştir, denilmektedir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu

Ödenemeyen giderler ve bütçeleştirilmiş borçlar Madde 34- Ödeme emri belgesine bağlandığı halde ödenemeyen tutarlar, bütçeye gider yazılarak emanet hesaplarına alınır ve buradan ödenir. Ancak, malın alındığı veya hizmetin yapıldığı malî yılı izleyen beşinci yılın sonuna kadar talep edilmeyen emanet hesaplarındaki tutarlar bütçeye gelir kaydedilir. Gelir kaydedilen tutarlar, mahkeme kararı üzerine ödenir. Kamu idarelerinin nakit mevcudunun tüm ödemeleri karşılayamaması halinde giderler, muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ödenir. Ancak, sırasıyla kanunları gereğince diğer kamu idarelerine ödenmesi gereken vergi, resim, harç, prim, fon kesintisi, pay ve benzeri tutarlara, tarifeye bağlı ödemelere, ilama bağlı borçlara, ödenmemesi halinde gecikme cezası veya faiz gibi ek yük getirecek borçlara ve ödenmesi talep edilen emanet hesaplarındaki tutarlara öncelik verilir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu Madde :34'deki açıklamalar doğrultusunda; Ankara Büyükşehir Belediye Meclisince 14/09/2012 tarih ve 1523 sayılı kararı doğrultusunda, Fen işleri Dairesi Başkanlığınca ilgili belediyelerle protokol imzalanmış olup, alınan Meclis kararı ve protokoller doğrultusunda işlemler yapılmıştır." demektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında özetle, ödenmeyen eğlence vergilerine ilişkin 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu madde: 34' deki hükümler ve Belediye Meclisince 14/09/2012 tarih ve 1523 sayılı karar üzerine Fen İşleri Dairesi Başkanlığınca ilgili belediyeler ile imzalanmış protokoller doğrultusunda işlemlerin yapıldığı belirtilmiştir.

İdare tarafından yapılan savunmada bahsedilen 5018 sayılı Kanunun 34'üncü maddesinde de belirtildiği üzere, kamu idarelerine ödenmesi gereken vergi, resim, harç, prim,

www.balioglu.net

fon kesintisi, pay ve benzeri tutarlara, tarifeye bağlı ödemelere, ilama bağlı borçlara, ödenmemesi halinde gecikme cezası veya faiz gibi ek yük getirecek borçlara ve ödenmesi talep edilen emanet hesaplarındaki tutarlara öncelik verileceği belirtilmiştir. Görüleceği üzere ilgili Kanun maddesi de bulgumuzu destekler niteliktedir ve ilçe belediyelerine aktarılması gereken eğlence vergi paylarının öncelikle ödenmesi gereken borçlardandır. Çünkü ödenmemesi durumunda idare adına faiz ve benzeri mali yükler doğacaktır.

Ayrıca, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun *"Büyükşehir belediyesinin gelirleri"* başlıklı 23'üncü maddesinde de belirtildiği üzere vergi ve benzeri mali yükümlülüklerden aktarılması gereken tutarların aktarılmaması ve gecikme olması sonucu doğacak faiz ve benzeri her türlü zararın tazmininden belediye başkanı ve saymanın şahsen sorumlu olacağı da belirtilmiştir.

Verilen cevapta yer alan diğer bir husus ise Belediye Meclisince 14/09/2012 tarih ve 1523 sayılı kararı üzerine Fen İşleri Dairesi Başkanlığınca bazı belediyeler ile imzalanmış protokollerdir. Ancak yapılan protokoller tüm ilçe belediyelerini kapsamamaktadır. Ayrıca 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununda da belirtildiği üzere büyükşehir belediyesine gönderilmesi gereken çevre temizlik vergilerinin çöp imha tesisleri için kullanılması gerekmektedir. Bulguda bahsedildiği üzere gönderilmesi gereken çevre temizlik vergilerinin eğlence vergileri ile mahsup edilmesi sonucu çevre temizlik vergi gelirlerinin amacı doğrultusunda kullanılıp kullanılmadığının tespiti de yapılamamaktadır. Kaldı ki bulguda yer alan tutarlar mahsuplaşma yapıldıktan sonra kalan tutarlar olup 2018 yılı sonu itibari ile 40.863.317,31 TL'ye ulaşmıştır.

Sonuç olarak büyükşehir belediyesi ile ilçe belediyelerinin karşılıklı alacaklarında faiz ve benzeri yükümlülüklerle karşılaşılmaması için mahsuplaşma yönteminde gerekli özenin gösterilmesi ve ilgili vergi paylarının zamanında gönderilmesi gerektiği düşünülmektedir.

BULGU 17: Sözleşmede İşin Yalnızca Bir Kısmının Alt Yükleniciye Yaptırılacağına Dair Hüküm Olmasına Rağmen İşin Tamamının Alt Yükleniciye Yaptırılması

Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından gerçekleştirilen *'Ankara misket kedi çizgi film hazırlanması işi'* nde, sözleşmede yalnızca işin bir kısmının alt yükleniciye yaptırılacağına dair hüküm bulunmasına rağmen işin tamamının yaptırıldığı tespit edilmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanununun *"Alt yükleniciler"* başlıklı 15'inci maddesinde,

www.balioglu.net

"İhale konusu işin özelliği nedeniyle ihtiyaç görülmesi halinde, ihale aşamasında isteklilerden alt yüklenicilere yaptırmayı düşündükleri işleri belirtmeleri, sözleşme imzalamadan önce de alt yüklenicilerin listesini idarenin onayına sunmaları istenebilir. Ancak bu durumda, alt yüklenicilerin yaptıkları işlerle ilgili sorumluluğu yüklenicinin sorumluluğunu ortadan kaldırmaz." denilmektedir.

Hizmet İşleri Genel Şartnamesinde alt yüklenici, idarenin onayıyla sözleşme konusu işin nev'i itibarıyla bir kısmını yüklenici adına ve ona bağlı olarak gerçekleştiren gerçek veya tüzel kişi olarak tarif edilmiştir. Şartnamenin 18'inci maddesinde ise,

" ...

İdareler, işin özelliği nedeniyle alt yüklenici çalıştırılmasını öngörmedikleri işlerde, işlerin tamamının yüklenicinin kendisi tarafından yapılmasını isteyebilirler. Alt yüklenici çalıştırılmasının idarenin iznine tabi olduğu işlerde, işin nevi itibariyle idarece izin verilen kısımlarını yapacak alt yüklenicilerin isimleri ve yapacakları iş bölümlerini, işin bütününü, hiçbir suretle alt yükleniciye yaptırmamak kaydıyla, idarenin onayına sunar.

İdare, on beş (15) gün içinde alt yükleniciyi onaylayıp onaylamadığını bildirir. Alt yükleniciler, idarenin onayından sonra işe başlayabilecektir, aksi halde alt yükleniciler hiçbir suretle iş yerinde çalışamazlar.

İdarece sözleşme imzalanmadan önce onaylanan listede yer alan alt yüklenicilerle bunlar işe başlamadan önce yüklenicinin sözleşme yapması ve bunun bir örneğini idareye vermesi gerekir.

İşin başında idarece onaylanmış alt yüklenicilerin ve/veya yaptıkları iş kısımlarının işin devamı sırasında değiştirilerek, işin başka alt yüklenicilere yaptırılması da idarenin iznine ve yukarıdaki şartlara tabidir.

Alt yüklenicilerin yaptığı bütün işlerden idareye karşı yüklenici sorumludur. Alt yüklenicilerin idarece kabul edilerek onaylanması bu sorumluluğu hiçbir şekilde kaldırmaz.

İdare, alt yüklenici tarafından yapılan işlerin sözleşme ve şartname hükümlerine uygun olmadığını tespit ederse, alt yüklenicinin değiştirilmesini veya alt yükleniciler tarafından yapılmasını istemediği herhangi bir iş bölümünün bizzat yüklenici tarafından yapılmasını her zaman isteyebilir." denilmektedir.

www.balioglu.net

Mevzuat, işin bir kısmının alt yükleniciye yaptırılmasına salahiyet vermekle beraber bunun sözleşmede belirtilmesi gerektiğini, ayrıca işin tamamının alt yüklenicilere yaptırılamayacağını ortaya koymaktadır. Keza, alt yüklenici tarifinde geçen '*işin nev'i itibariyle bir kısmı'* ibaresi, mahiyetine göre işin tamamının değil bir kısmının alt yükleniciye yaptırılabileceğini vurgulamaktadır.

İdare tarafından gerçekleştirilen *'Ankara misket kedi çizgi film hazırlanması işi'* Ankara'yı tarihi, sosyal ve kültürel yönden tanıtmak amacıyla televizyon kanallarında yayınlanabilecek dizi çizgi filmi hazırlanmasını içermektedir. Bu kapsamda, 3 kalemden oluşan (1.kalem- çizgi film ana konseptinin oluşturulması, karakterlerin oluşturulması, 26 bölüm sinopsisinin yapılması; 2.kalem- 15'er dakika 26 bölüm dizi çizgi filmi; 3.kalem- müzik, karakter seslendirmesi, miksaj) işin sözleşmesi 07.06.2017 tarihinde imzalanmış ve 365 gün içinde tamamlanması öngörülmüştür. İşin sözleşmesinde, çizgi film ana konseptinin oluşturulması, karakterlerin oluşturulması, 26 bölüm sinopsisinin yapılmasına ilişkin 1.kalem ile dizi çizgi filmine (15 dakika 26 bölüm) ilişkin 2.kalemin, alt yüklenici vasıtasıyla yapılacağı düzenlenmiş ve alt yüklenici bilgileri idareye sunulmuştur. Ancak yapılan incelemeler sonucu, sözleşme hükümlerine riayet etmeksizin işin tamamının alt yükleniciye yaptırıldığı tespit edilmiştir. Bu husus gerek mevzuat gerekse de sözleşme hükümlerine aykırıdır.

www.balioglu.net

Tablo 9: Alt Yükleniciye Devredilen İşler

İş Kalemleri	**Yükleniciyle Yapılan Sözleşme Gereği İşin Bedeli (TL)**	**Yüklenicinin Alt Yükleniciyle Yaptığı Sözleşme Bedeli (TL)**
Çizgi film ana konseptinin oluşturulması, karakterlerin oluşturulması	900.000,00	2.834.000,00
Dizi çizgi filmi (15 dakika 26 bölüm)	2.405.000,00	
Müzik, karakter seslendirmesi, miksaj (Yüklenici tarafından yapılması gerekirken alt yükleniciye yaptırılmış.)	300.000,00	280.000,00

Sonuç olarak, mevzuat hükümleri doğrultusunda işin tamamının alt yüklenici vasıtasıyla yaptırılmaması ve sözleşme gereklerine riayet edilmesi uygun olacaktır.

Kamu idaresi cevabında; "Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından gerçekleştirilen *'Ankara misket kedi çizgi film hazırlanması işi'* nde, sözleşmede yalnızca işin bir kısmının alt yükleniciye yaptırılacağına dair hüküm bulunmasına rağmen işin tamamının yaptırıldığı tespit edilmiştir, denilmektedir**.** Bundan sonraki yapılacak bu ve buna benzer iş ve işlemlerde ilgili mevzuat ve sözleşme gereklerine riayet edilecek ve bulgu maddedeki öneriler doğrultusunda iş ve işlemler yapılacaktır.

Ayrıca bu madde de yer alan söz konusu ifade ve tespitlerle ilgili olarak Teftiş Kurulu Başkanlığınca araştırma yapılması sağlanacaktır. " demektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, sonraki bu ve buna benzer işlerde bulguda açıkladığımız hususlar doğrultusunda hareket edeceğini belirtmiştir. Konu, sonraki denetimlerde izlenecektir.

BULGU 18: Avukatlık Vekâlet Ücretlerinin Ödenmesinde Mevzuatta Belirtilen Yönteme Uyulmaması

www.balioglu.net

Ankara Büyükşehir Belediyesi 2018 yılı denetimi kapsamında yapılan incelemelerde; avukatlık vekalet ücretinin dağıtımına ilişkin mevzuatta belirtilen usul ve esaslara riayet edilmediği görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanununun "*Avukatlık ücretinin dağıtımı*" başlıklı 82'nci maddesinde; "*Belediye lehine sonuçlanan dava ve icra takipleri nedeniyle hükme bağlanarak karşı taraftan tahsil olunan vekâlet ücretlerinin; avukatlara (49 uncu maddeye göre çalıştırılanlar dâhil) ve hukuk servisinde fiilen görev yapan memurlara dağıtımı hakkında 1389 sayılı Devlet Davalarını İntaç Eden Avukat ve Saireye Verilecek Ücreti Vekâlet Hakkında Kanun hükümleri kıyas yolu ile uygulanır.*" denilmektedir.

02.11.2011 tarihinde yürürlüğe giren 659 sayılı Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri ve Özel Bütçeli İdarelerde Hukuk Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Kanun Hükmünde Kararnamenin *"Yürürlükten kaldırılan ve uygulanmayacak hükümler ile atıflar"* başlıklı 18'inci maddesinin 1'inci fıkrasında;

"2/2/1929 tarihli ve 1389 sayılı Devlet Davalarını İntaç Eden Avukat ve Saireye Verilecek Ücreti Vekâlet Hakkında Kanun yürürlükten kaldırılmıştır. Diğer mevzuatta 1389 sayılı Kanuna yapılan atıflar bu Kanun Hükmünde Kararnameye yapılmış sayılır."

Hükmü yer almaktadır.

Bu hükme ilave olarak 5393 sayılı Kanunun 82'nci maddesinde yapılan atıf dolayısıyla belediye avukatlık ücretlerinin dağıtımında, 659 sayılı KHK hükümlerinin uygulanması gerekmektedir.

659 sayılı KHK'nin "*Davalardaki temsilin niteliği ve vekalet ücretine hükmedilmesi ve dağıtımı*" başlıklı 14'üncü maddesinde;

"... İdareler lehine karara bağlanan ve tahsil olunan vekalet ücretleri, hukuk biriminin bağlı olduğu idarenin merkez teşkilatında bir emanet hesabında toplanarak idare hukuk biriminde fiilen görev yapan personele aşağıdaki usul ve sınırlar dâhilinde ödenir.

a) Vekâlet ücretinin; dava ve icra dosyasını takip eden hukuk birimi amiri, hukuk müşaviri, muhakemat müdürü veya avukata %55'i, dağıtımın yapıldığı yıl içerisinde altı aydan fazla süreyle hukuk biriminde fiilen görev yapmış olmak şartıyla, hukuk birimi amiri, hukuk müşaviri, muhakemat müdürü ve avukatlara %40'ı (...) eşit olarak ödenir.

b) Ödenecek vekâlet ücretinin yıllık tutarı; hukuk birimi amiri, hukuk müşaviri, muhakemat müdürü, avukatlar için (10.000) gösterge (...) rakamının, memur aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak aylık brüt tutarının oniki katını geçemez.

c) Yapılacak dağıtım sonunda arta kalan tutar, hukuk biriminde görev yapan ve (b) bendindeki tutarları dolduramayan hukuk birimi amiri, hukuk müşaviri, muhakemat müdürü ve avukatlara ödenir. bu dağıtım sonunda arta kalan tutar üçüncü bütçe yılı sonunda ilgili idarenin bütçesine gelir kaydedilir ..." hükümleri yer almaktadır.

25.06.2012 tarihli Bakanlar Kurulu Kararıyla kabul edilen Vekalet Ücretini Dağıtımına Dair Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin *"Limit Dışı Vekalet Ücretinin Dağıtımı"* başlıklı 7'nci maddesinde;

"(1) Bu Yönetmeliğin 5 inci ve 6 ncı maddelerine göre vekalet ücreti ödenen ve limitini dolduramayan hukuk birim amiri, hukuk müşaviri, muhakemat müdürü ve avukatlara ödenecek tutarlar, mali yılı takip eden Ocak ayı sonuna kadar tahakkuka bağlanmak suretiyle hukuk biriminin bağlı olduğu merkez muhasebe birimince emanet hesabındaki limit dışı vekalet ücretinden ödenir." hükmü yer almaktadır.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerine göre, vekalet ücretlerinin ödenmesinde öncelikle yıl içerisinde tahsil edilen avukatlık vekalet ücretlerinin dağıtımı yapılmalı, limitini dolduramayanlara limit dışı vekalet ücreti dağıtımı ise mali yılı takip eden Ocak ayının sonuna

www.balioglu.net

kadar yapılmalıdır. Ayrıca %55 lik payın dışında kalan dağıtım için 6 ay hukuk biriminde fiilen görev yapmış olmak şartına uyulmalıdır.

Yapılan incelemede 2018 yılı vekâlet ücreti dağıtımının öncelikli olarak yıl içinde tahsil edilen vekalet ücretlerinden yapılması gerekirken 2017 ve önceki yıllardan devreden vekalet ücretlerinden yapıldığı, yukarıdaki belirtilen hesaplama yöntemine bakılmaksızın sene başında üst sınır üzerinden toplu ödeme yapıldığı görülmüştür. Bu uygulama önceki yıllardan emanete alınan ve bir sonraki yıl gelir kaydedilebilecek tutarların azalmasına ve yılın başında peşin olarak ödenecek avukatlık vekalet ücretinin 6 ay fiilen görev yapma şartını doldurmadan vekalet ücreti alınmasına ve yıl içerisinde çeşitli sebeplerle 6 ayı doldurmadan hukuk biriminden ayrılan personel için fazla vekalet ücreti ödenmesi gibi risklere sebebiyet verecektir.

Sonuç olarak, 2018 yılı avukatlık vekalet ücretlerinin ödenmesinde, yıl içerisinde elde edilen vekalet ücretlerinin mevzuatta belirtilen hesaplama yöntemleri ve hukuk birimindeki fiili görev süreleri dikkate alınarak yıl içinde dağıtılması, limiti dolduramayan kapsamdaki personelin eksik kalan limitinin takip eden yılın (2019) Ocak ayı sonuna kadar önceki yıl emanet tutarlarından ödenmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

Kamu idaresi cevabında; "Konu ile ilgili Müşavirliğimiz ve Mali Hizmetler Dairesi Başkanlığı kayıtlarının incelenmesinde;

1- Müşavirliğimizin 19.03.2018 tarih ve E.32359 sayılı yazısı ile, 2018 yılı itibariyle Müşavirliğimizde fiilen görev yapan/yapmış olan avukatların 659 sayılı KHK nin ilgili hükümleri ve 2018 yılı limitleri dahilinde hesaplanan vekalet ücretlerinin muhasebe işlem fişi ve bordrosu ile birlikte (toplam brüt 599.196,00 TL) ödenmek üzere Mali Hizmetler Dairesi Başkanlığına gönderildiği ve aynı gün İdarece söz konusu ödemenin gerçekleştirildiği,

Mali Hizmetler Dairesi Başkanlığının vekalet ücretleri ile ilgili hesap ve kayıtlarından alınan verilere göre, 2018 yılı içerisinde İdarenin toplam avukatlık vekalet ücreti tahsilatının 1.830.873,23 TL'ye ulaştığı, 2018 yılı vekalet ücreti ödemesinin gerçekleştiği 19.03.2018 tarihi itibariyle ise 2018 yılı vekalet ücreti tahsilatının 604.110,05 TL olduğu yani, anılan tarih itibariyle tahakkuk eden brüt tutarın 599.196,00 TL olduğu nazara alındığında, 2018 yılında Müşavirliğimiz avukatlarına yapılan vekalet ücreti ödemelerinin tamamının 2018 yılı içerisinde gerçekleşen vekalet ücreti tahsilatlarından yapılmış olduğu, zira, 19.03.2018 ödeme tarihi itibariyle yılı içerisinde yapılan yeterli vekalet ücreti tahsilatının bulunduğu, görülmektedir.

Dolayısıyla, yukarıda izah edildiği üzere, Taslak Denetim Raporundaki, *"2018 yılı*

vekalet ücreti dağıtımının öncelikli olarak yıl içinde tahsil edilen vekalet ücretlerinden yapılması gerekirken 2017 ve önceki yıllardan devreden vekalet ücretlerinden yapıldığı…" bulgusunun hatalı olduğu ve İdare kayıtları ile uyum göstermediğinden kaldırılması gerektiği, değerlendirilmektedir.

2- Müşavirliğimiz de çalışan 2 avukat 2018 Ocak ayında fiilen çalışmakla birlikte Ocak ayı içerisinde Hakim olarak atandıklarından avukatlık görevlerinden ayrılmışlar, 19.03.2018 tarihi itibariyle 2018 yılı için hesaplanan vekalet ücreti tamamının limit dahilinde tahsilatı gerçekleştiğinden bu avukatlara, 2018 yılı limitinin tahsilatı gerçekleşen ve 6 ay fiilen görev yapma şartını gerektirmeyen % 55 lik kısmı hesaplanarak ödenmiştir.

Sonuç itibariyle, 2018 yılında, 6 ay fiilen çalışma şartını doldurmayan iki avukata limitin 6 ay çalışma şartı içermeyen % 55 lik kısmı ödenmiş olup, bunun dışında, 2018 yılı vekalet ücreti limiti dahilinde ödemesi gerçekleşen Müşavirliğimiz avukatlarından 2018 yılında 6 ay fiilen çalışma süresini doldurmayan başka avukat da bulunmamaktadır. Dolayısıyla, 2018 yılında fazla vekalet ücreti ödemesi gerçekleşmemiştir.

www.balioglu.net

Ancak, 2018 yılında 6 ayı doldurmadan ayrılanlar dahil, fazla vekalet ücreti ödemesi gerçekleşen avukat olmamakla birlikte, bundan sonraki vekalet ücreti ödeme işlem ve uygulamalarında, Denetim Raporunda, yıl başında ve 6 ay fiilen görev yapma şartını doldurmadan vekalet ücretinin limit dahilinde tamamının ödenmesinin yıl içerisinde çeşitli sebeplerle 6 ayı doldurmadan hukuk biriminden ayrılan personel için fazla vekalet ücreti ödenmesi gibi risklere sebebiyet vereceği yönündeki bulgu nazara alınarak işlem yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, Hukuk Müşavirliğinde fiilen görev yapan/yapmış olan avukatların 659 sayılı KHK'nın ilgili hükümleri ve 2018 yılı limitleri dahilinde hesaplanan vekalet ücretlerinin muhasebe işlem fişi ve bordrosu ile birlikte (toplam brüt 599.196,00 TL) ödenmek üzere Mali Hizmetler Dairesi Başkanlığına gönderildiği ve aynı gün İdarece söz konusu ödemenin gerçekleştirildiğini, 2018 yılı vekalet ücreti ödemesinin gerçekleştiği 19.03.2018 tarihi itibariyle 2018 yılı vekalet ücreti tahsilatının 604.110,05 TL olduğunu, bu tarih itibariyle tahakkuk eden brüt tutarın 599.196,00 TL olduğu nazara alındığında, 2018 yılında Müşavirliği avukatlarına yapılan vekalet ücreti ödemelerinin tamamının 2018 yılı içerisinde gerçekleşen vekalet ücreti tahsilatlarından yapılmış olduğu belirtilmiştir.

Diğer bir husus ise Müşavirlik biriminde görev yapan 2 avukatın 2018 yılı Ocak ayı içerisinde hakim olarak atandıklarından avukatlık görevlerinden ayrıldığı, 19.03.2018 tarihi itibariyle 2018 yılı için hesaplanan vekalet ücreti tamamının limit dahilinde tahsilatı gerçekleştiğinden, bu avukatlara, 2018 yılı limitinin tahsilatı gerçekleşen ve 6 ay fiilen görev yapma şartını gerektirmeyen % 55 lik kısmı hesaplanarak ödendiği, bundan sonraki vekalet ücreti ödeme işlem ve uygulamalarında fazla vekalet ücreti ödenmesi gibi risklere sebebiyet vermemek adına bulgu konusundaki hususlar dikkate alınarak işlem yapılacağı belirtilmiştir.

Avukatlık vekalet ücretlerinin dağıtım yöntemi 659 sayılı KHK hükümleri çerçevesinde yapılmaktadır. İlgili KHK'da avukatlara ödenecek vekalet ücretinin nasıl dağıtılacağı ayrıntılı olarak anlatılmıştır. Bulgumuzda yer alan husus mevzuattaki ödeme yöntemi dikkate alınmadan üst limit üzerinden ödemelerin yapılmasıdır. Yani hangi personelin hangi dava dosyasından ne kadar avukatlık vekalet ücreti hakkı kazandığı, vekalet ücretlerinin %40 ının ödenebilmesi için yıl içerisinde 6 ay fiilen hukuk biriminde görev yapmış olması gibi hususlara uyulmadan vekalet ücret ödemelerinin gerçekleştirilmesidir. Ayrıca gider şube müdürlüğü emanet servisinden alınan verilerde 19.03.2018 tarihinde avukatlık vekalet ücreti adı altında 504.111,36 TL tahsilatın gerçekleştirildiği bilgisi yer almakta, yapılan ödeme ise 599.196,00 TL dir. Sonuç olarak ödemenin yapıldığı tarihte yeterli vekalet ücreti olmadığı ve kalan kısmın emanetteki tutarlardan karşılandığı görülmektedir.

www.balioglu.net

Kamu idaresi cevabında belirtmiş olduğu diğer bir husus ise 2018 yılı ocak ayı içerisinde ayrılan 2 personele ödenen avukatlık vekalet ücreti ödenmesinin %55 lik kısımdan ödendiğidir. Ancak yapmış olduğumuz denetimler de ayrılan personelin 28 günlük süre zarfında kazanmış olduğu dava ve icra dosyaları istenmiş ancak herhangi bilgi ve belge sunulmamıştır.

Sonuç olarak avukatlık vekalet ücretlerinin ödenmesinde, yıl içerisinde elde edilen vekalet ücretlerinin mevzuatta belirtilen hesaplama yöntemleri dikkate alınarak yapılması gerekmektedir.

BULGU 19: Personel Atama ve Görevlendirmelerinde Mevzuata Aykırı Hususların Bulunması

Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı personel atamalarında Mahalli İdareler Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmelik ile Belediye İtfaiye Yönetmeliği hükümlerine riayet edilmediği, 5393 sayılı Belediye Kanununun 49'uncu maddesine göre, görevde yükselmeye tabi olan şube müdürü kadroları için Yönetmelikte

belirtilen şartlardan bağımsız hareket edilerek geçici görevlendirme yapıldığı ve bazı zabıta personeline zabıta hizmetleri dışında görev verildiği tespit edilmiştir. Bu doğrultuda İnsan Kaynakları ve Eğitim Dairesi Başkanlığından alınan personel listeleri, buna ilişkin özlük dosya ve hizmet cetvelleri incelenmiş ve aşağıdaki hususlar saptanmıştır.

a) Bazı Şube Müdürü Kadrolarına Yapılan Atamalarda Yönetmelik Hükümlerine Riayet Edilmemesi

Belediyelerde müdür ve şube müdürü kadrolarına atama yapılabilmesi, 04.7.2009 tarih ve 27278 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan *'Mahalli İdareler Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği'* nde belirtilen öğrenim ve hizmet şartlarının sağlanması ve görevde yükselme sınavında başarılı olunması koşullarına bağlıdır. İtfaiye ve zabıta personeli için de *'Belediye İtfaiye Yönetmeliği'* ve *'Belediye Zabıta Yönetmeliği'* hükümlerine riayet edilmelidir.

İtfaiye teşkilatında çalışan personelin görevde yükselme şart ve kriterleri *'Belediye İtfaiye Yönetmeliği'* çerçevesinde belirlenmiştir. Mezkur Yönetmeliğin 19'uncu maddesinde,

" Bu Yönetmeliğin 8 inci maddesinde sayılan unvanlardan daire başkanı ve itfaiye müdürü dışındaki kadrolara yapılacak atamalarda aşağıdaki şartlar aranır.

a) İtfaiye şube müdürlüğüne atanabilmek için;

1)Meslekle ilgili yüksek öğrenimi bitirmiş veya en az 4 yıllık yüksek öğrenim mezunu olmak,

2)En az iki yıl itfaiye amiri olarak çalışmış olmak,

3)1-4 dereceli kadrolara atanmak için 657 sayılı Kanunun 68 inci maddesinde belirtilen süre kadar hizmeti bulunmak,

4)Son üç yıllık sicil notu ortalaması en az iyi derecede olmak,

5)Görevde yükselme sınavında başarılı olmak,

6)Kadro durumu elverişli olmak

..." hükmü yer almaktadır.

Yönetmeliğin 47'nci maddesinde yer alan,

www.balioglu.net

"*Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde;*

"...

f) 15/3/1999 tarihli ve 99/12647 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan, Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Genel Yönetmelik, hükümleri uygulanır." hüküm gereği görevde yükselme ve unvan değişikliği esaslarına dair genel Yönetmeliği istinaden hazırlanan *'Mahalli İdareler Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği'* hükümleri uygulanmalıdır.

Öğrenim ve hizmet şartları sağlanmak şartıyla sınav olmaksızın atama Yönetmeliğin 20'nci maddesinde şöyle tarif edilmektedir;

"...

Aynı hizmet grubunun alt hizmet grubu içinde kalmak kaydıyla, ilgili personelin isteği ve atanılacak kadro için aranan öğrenim şartı ile sertifika gibi belgelere sahip olunması kaydıyla sınav yapılmaksızın atama yapılabilir.

Gruplar arası görevde yükselme niteliğindeki geçişler ve alt gruptan üst gruplara geçişler görevde yükselme sınavına tabidir. Mahalli idarelerde ve diğer kamu/kurum ve kuruluşlarında, daha önce bulunulan görevler ile bu görevlerle aynı düzey görevlere veya alt görevlere, görevde yükselme sınavına tabi tutulmadan atama yapılabilir.

Bu Yönetmelik kapsamı dışında bulunan daha üst görevlerde, en az altı ay süreyle çalışmış olanlar, aranan şartları taşımaları kaydıyla, bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinde yer alan "yönetim", ***(Değişik ibare:RG-7/5/2014-28993)*** *"araştırma, planlama ve savunma hizmetleri"* ***(Mülga ibare:RG-7/5/2014-28993)*** *(...) hizmetleri gruplarında gösterilen kadrolara sınavsız atanabilir. Bu Yönetmelik kapsamındaki diğer kadrolara sınavsız atanmak için altı ay çalışmış olmak şartı aranmaz."*

Muadil kadro ya da alt kadrolara yapılacak atamalarda sınav şartı olmasa da kadronun gerektirdiği öğrenim ve diğer kriterlerin sağlanması gerekmektedir.

Yapılan incelemeler doğrultusunda, itfaiye şube müdürlüğüne atanan bazı personelin *'Belediye İtfaiye Yönetmeliğinde'* belirtilen şartları sağlamadığı görülmüştür. Atama süreci şu şekilde gerçekleşmiştir;

İtfaiye eri, bilgisayar işletmeni ve şef kadrosunda bulunup gerek idare uhdesinde görev

www.balioglu.net

yapan gerek başka kurumlarda çalışan personel, öncelikle başka belediyelerde 'Zabıta Müdürü' ile 'İtfaiye Müdürü' kadrosuna atanmıştır. Belediye İtfaiye Yönetmeliğinin 19'uncu maddesinde yer alan,*"Bu Yönetmeliğin 8 inci maddesinde sayılan unvanlardan daire başkanı ve itfaiye müdürü dışındaki kadrolara yapılacak atamalarda aşağıdaki şartlar aranır..."* hükmüyle 'itfaiye müdürü' kadrosu Yönetmelik dışı tutulmuştur. Yine, Belediye Zabıta Yönetmeliğinin 17'nci maddesinde yer alan, " *Bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde sayılan unvanlardan daire başkanı ve zabıta müdürü dışındaki kadrolara yapılacak atamalarda aşağıdaki şartlar aranır."* hükmüyle de 'zabıta müdürü' kadrosu Yönetmelik dışı tutulmuştur. Bu atamalarda yalnızca 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 68/B maddesinde belirtilen şartları sağlamak yeterli görülmüştür. Daha sonra idare uhdesinde 'İtfaiye Şube Müdürü' kadrosuna atamaları yapılmıştır. Ancak itfaiye şube müdürü kadrosuna atama yapılması için 'en az 2 yıl itfaiye amiri olarak görev yapmak' şartı bulunmaktadır. Yönetmeliğin şartlarına tabi olmayan 'Zabıta Müdürlüğü' ile 'İtfaiye Müdürlüğü' kadrolarından 'Şube Müdürlüğü' ne atanabilmek için her halükarda Yönetmeliğin atanma şartlarına sahip olunması gerekmektedir. Şube müdürlüğü kadrosuna atanmak için öncelikle başka belediyelerde zabıta ve itfaiye müdürlüğü kadrolarına atanarak geçiş yapılması doğru olmamakta ve görevde yükselme şartlarına haiz olunarak yapılması gereken bir atamanın bu yolla yapılması eşitlik ve liyakat ilkelerine ters düşmektedir.

www.balioglu.net

Tablo 10: Mevzuata Aykırı Yapılan Atama Listesi

Önceki Kadro	Başka Belediyede Atandığı Kadro	İdarede Ataması Yapılan Kadro	İdareye Atanma Tarihi
İtfaiye Eri	Zabıta Müdürü	İtfaiye Şube Müdürü	06.08.2018
İtfaiye Eri	Zabıta Müdürü	İtfaiye Şube Müdürü	07.06.2018
Şef	İtfaiye Müdürü	İtfaiye Şube Müdürü	06.12.2017
Bilgisayar İşletmeni	Zabıta Müdürü	İtfaiye Şube Müdürü	09.05.2018

b) 5393 Sayılı Belediye Kanununun 49'uncu Maddesine Göre Yapılan Görevlendirmelerde Mahalli İdareler Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmeliğin Dikkate Alınmaması

5393 sayılı Belediye Kanununun 49'uncu maddesinde,

"... Kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam edilen memurlar, belediye başkanının

talebi, kendilerinin ve kurumlarının muvafakatiyle, belediyelerin birim müdürü ve üstü yönetici kadrolarında geçici olarak görevlendirilebilirler. Bu şekilde görevlendirmelerde 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 68 inci maddesinin (B) fıkrasında öngörülen şartlar dikkate alınır. Belediyelerde bu şekilde istihdam edilen personel kurumlarından izinli sayılırlar. Bu personelin görevlendirildikleri süre zarfındaki, görevlendirildikleri kadroya ait her türlü malî hakları ile kurumları tarafından karşılanması gereken sosyal güvenlik ve benzeri diğer hakları belediye tarafından ödenir. İzinli oldukları müddet, terfi ve emekliliklerinde hesaba katılır ve terfi haklarını kazananlar başkaca bir işleme lüzum kalmaksızın terfi ettirilirler. Bu şekilde görevlendirilenler, görevlendirme süresinin sona ermesinden itibaren onbeş gün içerisinde yazılı olarak kurumlarına başvurmaları hâlinde en geç bir ay içerisinde kadrolarına veya müktesebine uygun başka bir kadroya atanırlar..."

Hükmü yer almaktadır.

Madde hükmüne göre birim müdürü ve üstü yönetici kadrolarına 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 68/B maddesi dikkate alınarak geçici görevlendirme yapılabileceği ortaya konulmaktadır. Bunun dışında başkaca bir şart ve kriter ortaya konulmamıştır. Ancak belediyelerde görevde yükselme esaslarına göre atama yapılması gereken 'Müdür' ve 'Şube Müdürü' kadrolarına, bu kapsamda görevlendirme yapılmasında *'Mahalli İdareler Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği'* nde belirtilen öğrenim ve hizmet şartlarının sağlanması gerekmektedir. Bu şartlar Yönetmeliğin 7'nci maddesinde,

"1)657 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin (B) bendinde belirtilen atanma şartlarını taşımak,

2)Fakülte veya en az dört yıllık yüksekokul mezunu olmak,

3)Ekli (1) sayılı listede sayılan ve teknik öğrenim gerektiren müdürlüklere atanabilmek için; yükseköğretim kurumlarının, kadronun görev alanı ile ilgili eğitim ve öğretimde bulunan en az dört yıllık bölümlerinden veya bu bölümlere denkliği kabul edilen yurtdışındaki yükseköğretim kurumlarının ilgili bölümlerinden mezun olmak,

4)Ekli (2) sayılı listede sayılan müdürlükler için son müracaat tarihi itibariyle iki yılı uzman, sivil savunma uzmanı, şef, ayniyat saymanı, kontrol memuru, eğitmen veya muhasebeci kadrosunda çalışmış olmak..." şeklinde ortaya konulmuştur.

Zabıta ve itfaiye personeli için de tabi oldukları Yönetmelik hükümlerine riayet

www.balioglu.net

edilmelidir.

Buna göre, müdür ve şube müdürü kadrolarına ilişkin geçici görevlendirmelerde, her ne kadar 5393 sayılı Kanun özel bir düzenleme içerse de görevde yükselme ve unvan değişikliği Yönetmeliğinde belirtilen şartların teşekkül etmesi doğru olacaktır. Çünkü bahsedilen Yönetmelik başta 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu olmak üzere 5393 sayılı Belediye Kanunu dayanılarak hazırlanmıştır. Şube müdürlüğü kadrosu ya da görevi de liyakat ve kariyer ilkeleri çerçevesinde, belirli şartların sağlanması halinde yürütülen bir görevdir. Keza vekâleten ya da geçici görevle bu kadroya yapılan atamalarda da vekilin asilde bulunması gereken şartları sağlaması ilkesinden hareketle aynı hususlar geçerli olacaktır.

Diğer taraftan Yönetmelik esasları dışında tutulan daire başkanı ve üstü kadrolara yapılacak geçici görevlendirmede bu hususlar geçerli olmayacak ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun genel esasları uygulanacaktır.

Açıklamalar ışığında, 5393 sayılı Kanunun 49'uncu maddesine göre şube müdürlüğü kadrolarına yapılan görevlendirmelerde görevde yükselme ve unvan değişikliği esaslarının sağlanmasının gerekli olduğu düşünülmektedir. Eğer Kanun hükmüyle Yönetmelik, birbirinden bağımsız düşünülürse ve tek başına Kanuna dayanılarak Yönetmeliğin asgari şartları aranmazsa personel rejiminin liyakat ve kariyer esası zedelenmiş olacaktır. İdarenin takdir ve tasarruf yetkisi, Kanun hükümleriyle birlikte Yönetmelik ve diğer düzenlemelerin belirlediği kriterler boyutunda kullanılmalıdır.

Mahalli İdareler Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliğinde öngörülen hizmet şartları sağlanmadan yapılan görevlendirmelerin listesi aşağıdadır.

Tablo 11: 5393 sayılı Belediye Kanununun 49'uncu Maddesi Gereği Görevlendirmeler

Kadro Unvanı	Geçici Görevlendirilen Kadro	Görevlendirme Tarihi	Kadrosunun Bulunduğu İdare	Görevlendirilen İdare
Bilgisayar İşletmeni	Şube Müdürü	26.04.2018	EGO Genel Müdürlüğü	Ankara Büyükşehir Belediyesi
Bilgisayar İşletmeni	Şube Müdürü	17.08.2018	EGO Genel Müdürlüğü	Ankara Büyükşehir Belediyesi
Zabıta Memuru	Şube Müdürü	05.04.2018	Ankara Büyükşehir	ASKİ Genel Müdürlüğü

www.balioglu.net

			Belediyesi	
Zabıta Memuru	Şube Müdürü	05.04.2018	Ankara Büyükşehir Belediyesi	ASKİ Genel Müdürlüğü

c) Bazı Zabıta Personelinin Zabıta Hizmetleri Dışında Görevlendirilmesi

5393 sayılı Belediye Kanununun *"Zabıtanın görev ve yetkileri"* başlıklı 51'inci maddesinde; belediye zabıtasının, beldede esenlik, huzur, sağlık ve düzenin sağlanmasıyla görevli olduğu vurgulanmış, belediye zabıta teşkilâtının çalışma usul ve esasları, çalışanların görev ve yetkileri, giyecekleri kıyafet ve savunma amaçlı olarak kullanacakları aletler ile zabıta teşkilâtında hizmet gereklerine göre oluşturulacak birimler, İçişleri Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenleneceği hüküm altına alınmıştır. Belediye Kanununun 51'inci maddesine dayanılarak belediye zabıta teşkilatının kuruluş, görev, yetki ve sorumluluklarını, zabıta memurlarının nitelikleri ile çalışma usul ve esaslarını düzenlemek üzere Belediye Zabıta Yönetmeliği yürürlüğe konulmuştur. Zikredilen Yönetmeliğin 42'nci maddesinde belediye zabıta görevlilerine zabıta hizmetleri dışında bir görev verilemeyeceği, ancak olağanüstü hallerde mülki amir veya belediye başkanının emri ile geçici olarak hizmetin gerektirdiği başka görevlerin de verilebileceği ortaya konulmaktadır. Yapılan incelemelerde, 2 zabıta memurunun zabıta hizmeti dışında bir şube müdürlüğünde, şube müdürü ve müdürlük uhdesinde çalışan personel olarak; 2 zabıta memurunun da İdarenin bağlı kuruluşunda şube müdürü olarak asıl hizmetleri dışında görevlendirildiği saptanmıştır. Sonuç itibariyle Belediye Zabıta Yönetmeliği hükümlerine riayet edilmesi önem taşımaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı personel atamalarında Mahalli İdareler Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmelik ile Belediye İtfaiye Yönetmeliği hükümlerine riayet edilmediği, 5393 sayılı Belediye Kanununun 49'uncu maddesine göre, görevde yükselmeye tabi olan şube müdürü kadroları için Yönetmelikte belirtilen şartlardan bağımsız hareket edilerek geçici görevlendirme yapıldığı ve bazı zabıta personeline zabıta hizmetleri dışında görev verildiği tespit edilmiştir. Bu doğrultuda İnsan Kaynakları ve Eğitim Dairesi Başkanlığından alınan personel listeleri, buna ilişkin özlük dosya ve hizmet cetvelleri incelenmiş ve aşağıdaki hususlar saptanmıştır.

a) bendinde;

www.balioglu.net

Bazı Şube Müdürü Kadrolarına Yapılan Atamalarda Yönetmelik Hükümlerine Riayet Edilmemesi,

b) bendinde ;

"5393 Sayılı Belediye Kanununun 49'uncu Maddesine Göre Yapılan Görevlendirmelerde Mahalli İdareler Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmeliğin Dikkate Alınmadığı görülmüştür" denilmekte ve İtfaiye Dairesi Başkanlığı ile Zabıta Dairesi Başkanlıklarına atanan İtfaiye ve Zabıta Şube Müdürlerinin Belediye İtfaiye ve Zabıta Yönetmelik hükümlerine riayet edilmediği görülmüştür" denilmektedir.

Şöyle ki, 04.07.2009 gün ve 27278 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Mahalli İdareler Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmeliğin 21'inci maddesinde "Zabıta ve itfaiye personelinin görevde yükselme işlemleri ilgili mevzuat hükümlerine göre yürütülür" denilerek zabıta personelinin görevde yükselme işlemlerinin Zabıta Yönetmeliğine göre yürütülmesi hususunda bu yönetmeliğe atıfta bulunulmuştur. Konuya ilişkin Belediye Zabıta Yönetmeliğinin 17'nci maddesinde de bu Yönetmeliğin 6'ncı maddesinde sayılan unvanlardan Daire Başkanı ve Zabıta Müdürü hariç bu kadrolara yapılacak atamalarda aşağıdaki şartlar aranır, denilerek zabıta şube müdürü, zabıta amiri gibi kadrolara atanma şartları belirtilmiş ancak Zabıta Müdürlüğüne atanmanın hangi şartlarda yapılacağına dair bir hüküm konulmamıştır. Ancak, yönetmeliğin yönetmelikte hüküm bulunmayan haller başlıklı 51'inci maddesinde bu yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde 15/3/1999 tarihli ve 99/12647 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan, Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Genel Yönetmelik hükümleri uygulanır denilmektedir. Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Genel Yönetmeliğin kapsam başlıklı 2'nci maddesinde yönetmeliğin belediyelerin memur kadrolarına atamaları hakkında uygulanacağı, yönetmeliğin uygulanmayacağı kadro ve görevlerde Belediye Zabıta Müdürlüğünün sayılmadığı görülecektir. Ayrıca, yönetmelikte tanımlar başlıklı 4'üncü maddesinde Görevde yükselme deyiminden 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi görevlerden bu Yönetmeliğin 5'inci maddesinde sayılan görevler ile kurumlarca çıkarılacak özel yönetmeliklerde belirlenen görevlere aynı veya başka hizmet sınıflarından yapılacak atamalarının anlaşılacağı belirtilmiştir. Bilahare, yönetmeliğin sınav şartı başlıklı 8'inci maddesinde; "Şube müdürü, müdür ve bunlarla aynı düzeydeki görevlere görevde yükselme suretiyle atanacakların yazılı ve

www.balioglu.net

sözlü sınavda; diğer görevlere görevde yükselme suretiyle atanacak personelin ise yazılı sınavda başarılı olmaları gerekir." Görevde yükselme yönetmelikleri başlıklı 15'inci maddesi ise; "İl özel idareleri, belediyeler ve il özel idareleri ve belediyelerin kurdukları birlik, müessese ve işletmeler ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlardaki personel için İçişleri Bakanlığı; yükseköğretim üst kuruluşları ile yükseköğretim kurumlarındaki personel için Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı olmak üzere kurumlar, bu Yönetmeliğin kapsamına giren görevlere atanacaklarda aranacak şartları ve yapılacak sınavlara ilişkin usul ve esaslar ile diğer hususları Devlet Personel Başkanlığının uygun görüşünü alarak bu Yönetmeliğe aykırı olmamak üzere çıkaracakları yönetmelikle düzenler." şeklindedir. Mahalli İdareler Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmeliğin 21'inci maddesinde belirtilen "Zabıta ve itfaiye personelinin görevde yükselme işlemleri ilgili mevzuat hükümlerine göre yürütülür" hükmünün sadece Belediye Zabıta Yönetmeliği hükümlerine atfın olmadığı, İtfaiye Şube Müdürü atamalarını da Belediye İtfaiye Yönetmeliğinin "Görevde yükselme şartları" başlıklı 19'uncu maddesinde "(1) Bu Yönetmeliğin 8'inci maddesinde sayılan unvanlardan daire başkanı ve itfaiye müdürü dışındaki kadrolara yapılacak atamalarda aşağıdaki şartlar aranır. “denilerek itfaiye müdürü kadrosuna 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 68/B maddesinde belirtilen atanma şartları göz önüne alınarak atamaların yapıldığı düşünülmektedir.

www.balioglu.net

c) bendinde ise;

Bazı Zabıta Personelinin Zabıta Hizmetleri Dışında Görevlendirilmesinin Belediye Zabıta Yönetmeliği hükümlerine riayet edilmediği raporlandırılmıştır.

Ancak; 5393 sayılı Belediye Kanununun 49'uncu maddesinde,” …. Kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam edilen memurlar, belediye başkanının talebi, kendilerinin ve kurumlarının muvafakatiyle, belediyelerin birim müdürü ve üst yönetici kadrolarında geçici olarak görevlendirilebilir…” hükmü gereğince görünen lüzum üzerine görevlendirmeler yapılmıştır." demektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, bazı şube müdürü kadrolarına yapılan atamalarda yönetmelik hükümlerine riayet edilmemesi ile 5393 sayılı Belediye Kanununun 49'uncu maddesine göre yapılan görevlendirmelerde mahalli idareler personelinin görevde yükselme ve unvan değişikliği esaslarına dair yönetmeliğin dikkate alınmaması hususuna ilişkin yapılan atama ve görevlendirmelerin mevzuata uygun yapıldığını ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu temelinde gerçekleştirildiğini, zabıta personelinin de 5393 sayılı Kanunun 49’uncu maddesine göre görevlendirildiğini belirtmiştir.

İdare cevabına bakıldığında konu ‘zabıta müdürü’ kadrosuna atanma olarak değerlendirilmiştir. Oysaki tespitimiz, başka belediyelerde zabıta müdürlüğü kadrosuna öncelikle atama yapılıp sonra ‘itfaiye şube müdürü’ kadrosuna geçirilme işlemidir, konuyu bu çerçevede ve ilgili mevzuatı gereğinde ele almak gerekir. Bulgumuzda ayrıntılı açıkladığımız üzere ‘itfaiye şube müdürü’ kadrosuna atama yapılması için mutlak surette 'Belediye İtfaiye Yönetmeliği' hüküm ve esaslarına riayet edilmesi, öğrenim ve hizmet şartlarına uygunluğun sağlanması gerekmektedir. Bu sebeple idarece verilen cevap yerinde olmamakla birlikte açıklamalarımız doğrultusunda işlem tesis edilmesi gerekmektedir.

Yine 5393 sayılı Kanunun 49’uncu maddesine göre şube müdürlüğü kadrolarına yapılan geçici görevlendirmelerde de her ne kadar 5393 sayılı Kanun özel bir düzenleme içerse de görevde yükselme ve unvan değişikliği Yönetmeliğinde belirtilen şartların teşekkül etmesi doğru olacaktır. Çünkü bahsedilen Yönetmelik başta 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu olmak üzere 5393 sayılı Belediye Kanununa dayanılarak hazırlanmıştır. Şube müdürlüğü kadrosu ya da görevi de liyakat ve kariyer ilkeleri çerçevesinde, belirli şartların sağlanması halinde yürütülen bir görevdir. Keza vekâleten ya da geçici görevle bu kadroya yapılan atamalarda da vekilin asilde bulunması gereken şartları sağlaması ilkesinden hareketle aynı hususlar geçerli olacaktır.

www.balioglu.net

Diğer taraftan Yönetmelik esasları dışında tutulan daire başkanı ve üstü kadrolara yapılacak geçici görevlendirmede bu hususlar geçerli olmayacak ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun genel esasları uygulanacaktır.

Zabıta personeline, 5393 sayılı Belediye Kanununa göre çıkarılan ‘Zabıta Yönetmeliğinde’, zabıta hizmetleri dışında bir görev verilemeyeceği açıkça belirtilmektedir. Görevlendirmelerin de bu esasa göre yapılması gerekir.

İdare tarafından tüm bu açıklamalar çerçevesinde hareket edilmesi, atama ve görevlendirmelerin mevzuata uygun yapılması doğru olacaktır.

BULGU 20: İdarenin Sorumluluğundaki Taşıtların Kullanımı ve Yönetiminde Usule Aykırı Hususların Bulunması

Ankara Büyükşehir Belediyesinin uhdesinde bulunan taşıtların kullanımı, yönetimi ve tahsis işlemleri; ilgili belgeler, araç envanteri, kullanıcı bilgileri, görev emirleri ve araç takip programı üzerinden incelenmiş ve aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

a) Bedelsiz Devre Konu Olan Taşıt ve İş Makinelerinde Uygun Görüş Alınmaması

Bedelsiz devredilen taşıtlarda Hazine ve Maliye Bakanlığı uygun görüşü alınmadığı tespit edilmiştir.

Kamu idareleri arasında taşınır devir işlemleri; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 45'inci, Taşınır Mal Yönetmeliğinin 31'inci maddesindeki temel esaslara, diğer usul ve esaslar da Taşınır Mal Yönetmeliği Genel Tebliğlerine göre yürütülmelidir. 1 Sayı Numaralı Taşınır Mal Yönetmeliği Genel Tebliğinde bedelsiz devrin usul ve esasları, ihtiyaç fazlası taşınırların devredilmesinde bulunması gereken şartlar ve devre konu olmayacak taşınırlardan bahsedilmektedir. Buna göre, taşıt ve iş makineleri, ihtiyaç fazlası taşınıra konu edilmeyecek ve devredilmeyecektir. Bunun istisnası, idarece ihtiyaç duyulmadığından diğer idarelere bedelsiz devredilmesinde yarar görülenlerin devri, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerince Bakanlığın (Hazine ve Maliye Bakanlığının); mahalli idarelerde meclis kararlarına bağlı olarak, sosyal güvenlik kuruluşlarınca ise ilgili Bakanlığın teklifi üzerine, Bakanlığın (Hazine ve Maliye Bakanlığı) uygun görüşünün alınması suretiyle yapılacağıdır.

www.balioglu.net

Yapılan incelemelerde, belediye meclis kararıyla muhtelif kamu kurum ve kuruluşlarına 22 adet taşıt ve iş makinesi devredilmiştir. Ancak devir işlemlerinde Bakanlık uygun görüşü alınmamıştır. Mevzuat gereği, taşıt ve iş makinelerinin devredilmesinde Bakanlık uygun görüşünün bulunması gerekmektedir.

b) Kamu Taşıtları Yönetim Bilgi Sistemi'ne (TBS) Entegre Olunmaması

İdare tarafından Kamu Taşıtları Yönetim Bilgi Sistemi'ne geçiş ve sistemi kullanacak personel yetkilendirmesinin yapılmadığı tespit edilmiştir.

Muhasebat Genel Müdürlüğünün 30.05.2016 tarih ve 74892797-220.06.02-10101 sayılı yazısında;

"Kamuda sağlıklı bir taşıt envanteri oluşturulması amacıyla, Maliye Bakanlığı bünyesinde "Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi (KBS)" altında "Kamu Taşıtları Yönetim Bilgi Sistemi (TBS)" oluşturulmuştur.

TBS ile 5018 sayılı Kanun kapsamındaki kamu idareleri ile 16 Eylül 2015 tarihli ve 29477 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Genel Yönetim Malî İstatistikleri" konulu Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği (Sıra No: 46) ekinde yer alan diğer kurumların, taşıt yönetimi

sürecinde kaynaklarını etkili, ekonomik ve verimli kullanmasını sağlamak amacıyla, taşıt envanterinin çıkarılması, takibinin yapılması ile maliyetlerini izlemek üzere karar mercilerine etkili karar desteğinin verilmesi hedeflenmektedir.

Bu bağlamda; söz konusu Sistemi kullanacak kamu idaresi personellerinin yetkilendirilmesi gerekmekte olup;

a) Raporlama ve konsolidasyon işlemlerini yapmak üzere "Taşıt Kurum Kullanıcısı",

b) Taşıtlara ilişkin veri giriş işlemleri için "Taşıt Veri Giriş Görevlisi",

Rolleri belirlenmiştir.

Bu çerçevede; KBS üzerinde (www.kbs.gov.tr/TBS) yer alan TBS'de, taşıt sahibi harcama birimlerince gerekli verilerin girilmesi ve kurum bazında raporlamaların yapılabilmesi amacıyla görev yapacak personelin belirlenmesi gerekmektedir. Bu amaçla genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinden; merkezi yönetim kapsamında olanlar kendi muhasebe birimlerine, mahalli idareler ile adı geçen Tebliğ ekinde yer alan diğer kurumlar mali istatistik yönünden ilişkili oldukları muhasebe birimlerine, sosyal güvenlik kurumları ise defterdarlık muhasebe müdürlüklerine resmi yazıyla başvurmak suretiyle, Sistemi kullanacak personellerinin yetkilendirilmesini sağlamaları ve veri girişlerini 31.07.2016 tarihine kadar tamamlamaları gerekmektedir." yer almaktadır. Ayrıca, sisteme entegrasyonun sağlanması, uygulama sürecinin yönlendirilmesi amacıyla TBS Uygulama Kılavuzu yayımlanmıştır.

Buna göre, TBS kapsamında mahalli idareler de yer alıp yetkilendirilen personel vasıtasıyla gerekli işlemler yürütülmelidir. Yapılan incelemelerde, idare tarafından sisteme geçiş yapılmadığı ve yetkilendirilen personel olmadığı görülmüştür. Kamuda sağlıklı ve takip edilebilir bir taşıt envanterinin oluşturulması açısından, kiralama suretiyle de dâhil edinilen taşıtların (hava, deniz ve demiryolu hariç) sisteme girilmesi önem taşımaktadır. Bahsedilen mevzuat hükümlerine riayet edilerek idare tarafından gerekli işlemlerin yapılması gerekmektedir.

c) Tahsis Edilen Taşıtların Dayanıklı Taşınırlar Defterinde İzlenmemesi

İdare tarafından başka kurum ve kuruluşlara tahsis edilen (Belediyeler, Yüksek Seçim Kurulu, Büyükelçilik vs.) taşıtların dayanıklı taşınırlar defterinde yer almadığı görülmüştür.

Taşınır Mal Yönetmeliğinin 31'inci maddesine istinaden çıkarılan 3 Sayı Numaralı

www.balioglu.net

Taşınır Mal Yönetmeliği Genel Tebliği'nin 4'üncü maddesinde,

"Tahsis edilen taşınırlar, tahsisi yapan idare kayıtlarında, Dayanıklı Taşınırlar Defterinin "Nereye Verildiği" sütununda veya bu amaçla ayrıca tutulacak kayıtlarda tahsis edilen idare, tahsis süresi ve teslim edilen yetkili bilgilerine yer verilmek suretiyle takip edilir. Tahsis edilen taşınırlar için kullanıcı idare tarafından yapılan değer artırıcı harcamalardan 10 Ocak 2008 tarihli ve 26752 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği Genel Tebliğinde belirlenen tutarı aşanlar, varlığın kayıtlı değerine eklenmek üzere harcamaya ilişkin faturanın bir örneği gönderilmek suretiyle tahsisi yapan idareye bildirilir."

Taşınır programı üzerinden yapılan incelemede, 18 adet tahsise konu edilen taşıtların *'Dayanıklı Taşınırlar Defterinin'* ilgili sütunlarında yer almadığı görülmüştür. Bu durum idarece tahsise konu edilen taşıt olup olmadığının, nereye tahsis edildiğinin ve diğer bilgilerin şeffaf bir şekilde ortaya konulması açısından önem taşımaktadır. Bu sayede taşıtların kullanım ve yönetim sorumluluğu yerine getirilmiş olacaktır.

www.balioglu.net

d) Ulusal Bayram, Genel Tatil Günleri ve Hafta Sonlarında Kullanılan Taşıtlara İlişkin Görevlendirme ya da Araç Takip Formlarının Düzenlenmemesi

İdarenin yönetiminde bulunan, birimlere kamu hizmetinde kullanılmak suretiyle tahsis edilen bazı taşıtların ulusal bayram, genel tatil günleri ve hafta sonlarında kullanıldığı ancak bunlara ilişkin görevlendirme ve araç takip formlarının düzenlenmediği/eksik olduğu, bu şekilde kişisel kullanım-kamu kullanım ayrımının yapılamadığı tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 48'inci maddesinde, kamu idarelerinin, taşınırların yönetimi, kaydı, muhafazası ve kullanımından sorumlu olduğu, malların edinme, kiralama, tahsis, yönetim, kullanma ve elden çıkarma işlemlerinin mevzuatında öngörülen kurallar dâhilinde hizmetin amacına uygun olarak verimlilik ve tutumluluk ilkesine göre yapılacağı, bu ilkeye aykırı eylem ve işlemlerden doğacak zararlardan, malların yönetimi veya kullanılması hususunda yetki verenlerin sorumlu olacağı; 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "*Belediye başkanının görev ve yetkileri"* başlıklı 38'inci maddesinde, belediyenin taşınır mallarını idare etmek görevinin belediye başkanında olduğu ifade edilmektedir.

Yine, 237 sayılı Taşıt Kanununun *"Cezalar"* başlıklı 16'ncı maddesinde aynen,

"Bu Kanunun şümulüne giren taşıtları her ne suretle olursa olsun tahsis olunduğu işin gayrisinde veya şahsî hususlarda kullananlar veya kullanılmasına müsaade edenler veya kanunda yazılı olduğu şekilde kullanılmış gibi gösterenler veya kanunen bir makama veya işe tahsis olunmadığı hâlde hakikati tağyir ile bu taşıtlardan istifade eden ve ettirenler, bunların gidiş gelişine müsaade edenler veya kanuna aykırı olarak numara ve plaka verenlerle kullananlar veya kullanılmaya elverişli olduğu hâlde ekonomik ömrünü doldurduğu bahanesiyle yenileyen veya yeniletenler veya bu hususlar için masraf tahakkuk evrakını hazırlayan veya tasdik veya bunlara ait ita emirlerini vize edenler hakkında bir seneye kadar hapis cezasına hükmolunur. Bu yüzden hâsıl olan masraf ve zararlar genel hükümlere göre tazmin ettirilir.

Tekerrürü halinde verilecek hapis cezası iki aydan aşağı olamaz." hükmü yer almaktadır. Bu Kanuna istinaden çıkarılan, Taşıtları Sürebilecek Kamu Görevlilerinin Belirlenmesine İlişkin Esas ve Usullerin 5'inci maddesinde,

"*Taşıtların kamu görevlilerince sürülebilmesinin genel esasları şunlardır:*

a) Kamu görevlisi, toplantı, keşif, sağlık hizmetleri, tahsilat, tebligat, arazide yürütülecek hizmet ve benzeri bir görev için görevlendirilmiş olmalıdır.

b) Bu görevlendirmede taşıt kullanımı zorunlu olmalıdır.

c) Kamu görevlisi, taşıtı sürmeyi kabul etmiş olmalıdır.

ç) Kamu görevlisi gerekli ve geçerli sürücü belgesine sahip bulunmalıdır."

8'inci maddesinde ise,

"Taşıtları sürebilecek kamu görevlilerinin taşıtları bizzat kullanması ile ilgili olarak;

a) Taşıtın hangi makamın izni ile

b) Kim tarafından,

c) Hangi görevlerde,

ç) Hangi tarihte ve ne kadar süreyle,

d) Nerede,

e) Nasıl kullanılacağı,

www.balioglu.net

f) Bunlara ilişkin kayıtlar ile benzeri iç düzenlemeler

Kurumlar tarafından belirlenir." şeklinde düzenleme yapılmıştır.

İdare tarafından kullanılan ya da tasarruf altında bulunan taşıtlarda (hizmet alım suretiyle edinilenler de dâhil) açıklanan mevzuat hükümleriyle birlikte Taşınır Mal Yönetmeliği'nin taşınırların kullanım, muhafazası ve kontrolüne ilişkin usul ve esasların dikkate alınması gerekmektedir.

Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığından taşıt envanteri istenilmiş, hizmet alım suretiyle edinilen taşıtların gerek araç havuzundan gerek birimlere tahsis edilerek kullanımları incelenmiştir. Bu inceleme *'Arvento Araç Takip ve Filo Yönetimi Sistemi'* üzerinden kayıtlı araçların, özellikle ulusal bayram, genel tatil günleri ve hafta sonlarında olay ve sefer bilgileri, koordinatları, mesafe ve kilometre bilgileri kontrol edilerek yapılmıştır. Fen İşleri, Zabıta, İtfaiye, Çevre Koruma ve Kontrol, Ulaşım ve Makine İkmal gibi hizmetleri süreklilik arz eden ve mesai kavramı geniş olan birimler kapsam dışı tutularak yapılmıştır.

www.balioglu.net

Örneklem yoluyla seçilen araçların, ulusal bayram, genel tatil günleri ve hafta sonlarında kullanımı incelenmiş, alınan raporlarda kullanımı görülen araçların ilgili birimlerden görevlendirme yazıları, araç takip formları vs. istenilmiştir. Alınan bilgiler ışığında, bilhassa başkanlıklara/müdürlüklere araç havuzundan tahsis edilen araçlar için yukarıda belirtilen günlerde kullanımlara ilişkin görevlendirme yazısı ya da araç takip formu tanzim edilmediği/eksik düzenlendiği görülmüştür. Her ne kadar araçların belirtilen tarihlerde de kamu hizmetinde kullanıldığı ileri sürülmüş olsa da bunun şifahi olarak söylenmesi yeterli ve açıklayıcı değildir. Kaldı ki düzenli biçimde hafta sonları ve tatil günlerinde kullanılan bazı araçların görev yazılarının olmaması ya da araç takip formlarının düzenlenmemesi mahiyeti itibariyle kamu hizmeti-özel amaçlı kullanım ayrımının yapılamamasına, suiistimal ve takip yetersizliğinin oluşmasına sebep olacaktır.

Sonuç olarak, idarenin hizmet sunan birimlerine tahsis edilen araçların, kamu hizmetini ifa etme amacıyla genel tatil ve hafta sonu günlerinde kullanılabileceği, ilçe-il sınırları dışına çıkabileceğinin altını çizmekle beraber bunun mevzuat hükümleri gereği resmi dokümanlarla tevsik edilmesi araç kullanım takiplerinin sağlıklı yapılmasını ve kişisel ya da görev dışı kullanımların oluşmasını engelleyecektir.

Kamu idaresi cevabında; "Ankara Büyükşehir Belediyesinin uhdesinde bulunan taşıtların kullanımı, yönetimi ve tahsis işlemleri; ilgili belgeler, araç envanteri, kullanıcı

bilgileri, görev emirleri ve araç takip programı üzerinden incelenmiş ve aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

a) Bedelsiz Devre Konu Olan Taşıt ve İş Makinelerinde Uygun Görüş Alınmaması

Bedelsiz devredilen taşıtlarda Hazine ve Maliye Bakanlığı uygun görüşü alınmadığı tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun "Taşınır ve Taşınmazlar" başlıklı üçüncü kısmında yer alan 45. maddenin düzenlemesinde Belediyeler içinde taşınır devri konusunda Maliye Bakanlığının görüşünün alınmasına imkan veren düzenleme yer almadığı gibi, 5393 sayılı Belediye Kanunu ile 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu'nda da taşıtların devri ile ilgili Maliye Bakanlığının yetkisini düzenleyen bir hüküm bulunmamaktadır. Yine 237 sayılı Taşıt Kanununun "Taşıtları Satılabilmeleri" başlıklı 13. maddesinde de Mahalli İdareler (Belediyeler) için Maliye Bakanlığının görüşünün alınacağına ilişkin bir düzenleme yapılmamıştır.

www.balioglu.net

Ayrıca, Danıştay Sekizinci Dairesinin 2007/2384 Esas, 2008/7488 Karar ve 17.11.2008 tarihli kararı da "Anayasa'nın 127'nci maddesinin beşinci fıkrasında, Merkezi idarenin, mahalli idareler üzerinde, idari vesayet yetkisine sahip olduğu hükmüne yer verilerek, yerel yönetimlere özerklik tanınırken merkezi yönetime de onlar üzerinde bir denetim yetkisi verilmiş ise de, bu yetkinin yerel yönetimlerin yetkisini ortadan kaldıracak, etkisiz kılacak biçimde kullanılamayacağı gibi kanunda öngörülen vesayet denetimine ilişkin sınırların yorum yoluyla genişletilmesine de hukuken olanak bulunmamaktadır" şeklindedir.

08/09/2007 tarih ve 26637 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Taşınır Mal Yönetmeliği Genel Tebliği (Sayı: 1) ile Muhasebat Genel Müdürlüğü Tebliği (Sıra No:27) 3'üncü maddesinin (e) bendinde mahalli idarelerde ortaya çıkan ihtiyaç fazlası taşınırların, diğer idarelere devrinde ilgisine göre Valinin, Belediye Başkanının veya birlik Başkanının onayı aranacaktır denilmektedir. Yukarıda anılan kanunlar ile bedelsiz devre ilişkin şartları oluşturan (e) maddesine istinaden Belediye Meclis Kararıyla Kamu Kurum ve Kuruluşlarına devir İşlemleri yapılmıştır.

b) Kamu Taşıtları Yönetim Bilgi Sistemi'ne (TBS) Entegre Olunmaması

Kamu Taşıtları Yönetim Bilgi Sistemi'ne geçiş ve sistemi ile ilgili bulgu maddedeki önerileriniz doğrultusunda işlemler yapılacaktır.

c)Tahsis Edilen Taşıtların Dayanıklı Taşınırlar Defterinde İzlenmemesi

İdare tarafından başka kurum ve kuruluşlara tahsis edilen (Belediyeler, Yüksek Seçim Kurulu, Büyükelçilik vs.) taşıtların dayanıklı taşınırlar defterinde yer almadığı görülmüştür.

Belediyemizce kullanılmakta olan İND Yönetim Bilgi Sistemi yazılımında Dayanıklı Taşınırlar Defterinde "nereye verildiği" "değer arttırıcı" gibi sütunların veri girişi ve güncelleme ekranı bulunmamaktadır. Konuyla ilgili gerekli düzenlemelerin yapılması talebimiz Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığına 03.05.2019 tarih ve E-45889 sayılı yazımız ile iletilmiş olup yazılımda yapılacak güncelleme ile gereği yapılacaktır.

d) Ulusal Bayram, Genel Tatil Günleri ve Hafta Sonlarında Kullanılan Taşıtlara İlişkin Görevlendirme ya da Araç Takip Formlarının Düzenlenmemesi

İdarenin yönetiminde bulunan, birimlere kamu hizmetinde kullanılmak suretiyle tahsis edilen bazı taşıtların ulusal bayram, genel tatil günleri ve hafta sonlarında kullanıldığı ancak bunlara ilişkin görevlendirme ve araç takip formlarının düzenlenmediği/eksik olduğu, bu şekilde kişisel kullanım-kamu kullanım ayrımının yapılamadığı tespit edilmiştir.

www.balioglu.net

Belediyemize bağlı birimlerin taşıt ihtiyaçlarının karşılandığı Daire Başkanlığımız araç havuzunda yer alan araçların görevlendirme ve araç takip işlemlerinin daha düzenli yürütülebilmesi, oluşan eksikliklerin giderilmesi amacıyla Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığından 29.11.2018 tarih ve E.129710 sayılı yazımız ile araç talep ve takip programı (yazılım) talep edilmiştir. Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı talebimize istinaden 07.12.2018 tarih ve E.132751 sayılı yazısında; araç hizmetlerinden faydalanan belediye birimlerinden "araç talep işlemlerinin geliştirilen yazılım üzerinden yapılabilmesi için Daire Başkanlıklarında görev yapan Şube Müdürlerinin kullanıcı talep formunun doldurulması" istenilmiş olup sonrasında yazılım kullanıma sunulmuştur.

Yapılan çalışmalarla hazırlanan yazılım son haline getirilmiş 01.04.2019 tarihi itibariyle aktif olarak kullanılmaya başlanılmış, birimlere kamu hizmetinde kullanılmak suretiyle tahsis edilen taşıtların hafta içi, mesai saatleri dışında, ulusal bayram, genel tatil günleri ve hafta sonlarında kullanımlarına ilişkin görevlendirme ve araç takip formlarının dijital olarak kayda alınması sağlanmış eksiklikler giderilmiştir." demektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, bedelsiz devre konu olan taşıt ve iş makinelerinde uygun görüş alınmamasına ilişkin 5018 sayılı Kanun, 5393 sayılı Kanun, 5216 sayılı ve 237 sayılı Kanunlarda bir düzenleme olmadığı, uygun görüşün yerel yönetimlerin

özerklik anlayışına uygun olmadığı ve etkisiz bırakacağını ve ihtiyaç fazlası taşınırların devrinde meclis ve belediye başkanı onayı çerçevesinde hareket edildiği belirtilmiştir.

Öncelikle kamu idareleri arasında taşınır devir işlemlerinin; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 45'inci, Taşınır Mal Yönetmeliğinin 31'inci maddesindeki temel esaslara, diğer usul ve esasların da Taşınır Mal Yönetmeliği Genel Tebliğlerine göre yürütüleceği açıktır. Yukarıda bahsedilen mevzuatın emredici ve düzenleyici esaslar ortaya koymasından ve bağlayıcı olmasından dolayı, 5393 ve 5216 sayılı Kanunlarda düzenleme yapılmamış olması uygun görüş alınmayacağı ya da dikkate alınmayacağı anlamına gelmeyecektir. 237 sayılı Kanunun zikredilen maddesi taşınır satış işlemlerine yön veren düzenleme olup konumuz dışıdır. İdarenin, taşınır işlemlerinde çerçevesini çizdiğimiz mevzuat ve esaslara tabi olacağı açık ve nettir. Bundan dolayı 5018 sayılı Kanun, Taşınır Mal Yönetmeliği ve buna dayanan genel tebliğlere göre hareket edilmesi gerekmektedir.

İdarenin cevabında ileri sürdüğü taşınır devrinde merkezi yönetimin uygun görüş vermesinin yerel yönetimlerin özerkliğini ve yetkisini ortadan kaldıracağı hususu da yerinde değildir. Çünkü ileri sürülen mahkeme kararı konuyla ilgili olmayıp başka bir karara ilişkin sonucun bu konuya uyarlanması hukuki mantık açısından haklı ve geçerli değildir.

www.balioglu.net

Bulgumuzda altını özellikle çizdiğimiz gibi ‘taşıt ve iş makineleri’ ihtiyaç fazlası taşınır olarak düşünülmeyecek ve devredilmeyecektir. İdarenin ileri sürdüğü, Taşınır Mal Yönetmeliği Genel Tebliği (Sayı: 1) ile Muhasebat Genel Müdürlüğü Tebliğinde (Sıra No:27) açıkça yer aldığı üzere taşıt ve iş makineleri, ihtiyaç fazlası taşınıra konu edilmeyecek ve devredilmeyecektir. Bunun istisnası, idarece ihtiyaç duyulmadığından diğer idarelere bedelsiz devredilmesinde yarar görülenlerin devri, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerince Bakanlığın (Hazine ve Maliye Bakanlığının); mahalli idarelerde meclis kararlarına bağlı olarak, sosyal güvenlik kuruluşlarınca ise ilgili Bakanlığın teklifi üzerine, Bakanlığın (Hazine ve Maliye Bakanlığı) uygun görüşünün alınması suretiyle yapılacağıdır. Taşıt ve iş makinelerini bu bağlamda ihtiyaç fazlası gibi düşünülerek işlem tesis edilmesi hukuki yönden hatalı bir değerlendirmedir.

İdare, kamu taşıtları yönetim bilgi sistemi'ne (tbs) entegre olunmaması, tahsis edilen taşıtların dayanıklı taşınırlar defterinde izlenmemesi ve ulusal bayram, genel tatil günleri ve hafta sonlarında kullanılan taşıtlara ilişkin görevlendirme ya da araç takip formlarının düzenlenmemesi hususlarında gerekli çalışmaları başlattığını, açıklamalarımız doğrultusunda hareket edileceğini belirtmiştir. Konu, sonraki denetimlerde takip edilecektir.

BULGU 21: Bazı Derneklere Ayni Yardım Yapılması

Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı derneklere bedelsiz prefabrik bina ve malzeme verilmek suretiyle ayni yardım yapıldığı tespit edilmiştir.

Belediyelerin dernek ve vakıflarla ilişkisi, 5393 sayılı Belediye Kanununun "*Diğer kuruluşlarla ilişkiler"* 75'inci maddesinin 1'inci fıkrasının c) bendinde şöyle düzenlenmektedir:

"Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, kamu yararına çalışan dernekler, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınmış vakıflar ve 7/6/2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanunu kapsamına giren meslek odaları ile ortak hizmet projeleri gerçekleştirebilir. Diğer dernek ve vakıflar ile gerçekleştirilecek ortak hizmet projeleri için mahallin en büyük mülki idare amirinin izninin alınması gerekir."

Yine aynı maddede yer alan, *"5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 29 uncu maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi ile 5253 sayılı Dernekler Kanununun 10 uncu maddesi; belediyeler, il özel idareleri, bağlı kuruluşları ve bunların üyesi oldukları birlikler ile ortağı oldukları Sayıştay denetimine tabi şirketler için uygulanmaz."* hükmüyle derneklere ayni ve nakdi yardım yapılmasının önü kesilmiştir. Sadece belediye meclisince alınacak karar ve karşılıklı protokole dayanılarak ortak hizmet projesi gerçekleştirilecek, bu kapsamda da yükümlülük ve üstlenilen görevlerin net bir şekilde belirtilmesi koşuluyla yardım ve destek sağlanabilecektir.

Belediye Kanunu, dernek ve vakıflarla ilişkileri sınırlı düzeyde belirlemiş, ortak hizmet projesi olmaksızın doğrudan iş ve işlem gerçekleştirilmesini engellemiştir. Ortak hizmet projesi de tarafların birlikte, her iki tarafında maddi veya maddi olmayan katkılarıyla beraber gerçekleştirebilecekleri bir hizmet projesini ifade etmektedir. Burada ifade edilen ortak hizmet projesi, belediyelerin görev ve sorumlulukları içine giren ve dernek/vakıfların amacına uygun olan mahalli ve müşterek nitelikteki konuları ihtiva etmektedir.

İdarece, 13.03.2017 tarihinde alınan Meclis kararında ilçe belediyeleri/dernekler/vakıflar /muhtarlıklara prefabrik bina verilmesi kararlaştırılmıştır. Bu kapsamda alımı yapılan 1 prefabrik yapı ... Derneği'ne, 2 prefabrik yapı da ... Dernekleri Federasyonu'na verilmiştir. Devri yapılan 3 adet prefabrik bina için belediye bütçesinden 1.948.450,00 TL harcama yapılmış ve işlem dosyaları incelendiğinde herhangi bir ortak hizmet projesine rastlanılmamıştır.

www.balioglu.net

Yine, ... Derneği ile yapılan protokole göre tefrişat malzemesi temini sağlamak amacıyla mal alım ihalesine çıkılmış, 62.775,00 TL tutarındaki malzemeler derneğe verilmiştir. İşlem dosyası incelendiğinde, dernekle herhangi bir ortak hizmet projesi bulunmadığı gibi protokole dayanak teşkil eden 13.03.2017 tarihli belediye meclis kararında da malzeme temini sağlanacağına dair düzenleme bulunmamaktadır.

Sonuç olarak, dernek ve vakıflarla ilişkilerin mevzuat hükümlerine uygun yürütülmesi, kaynak aktarımı, malzeme temini vs. işlemlerin, yükümlülüklerin ve proje koşullarının net olarak belirlendiği ortak hizmet projesine dayandırılarak gerçekleştirilmesi bunun dışında kaynak aktarımı veya doğrudan bütçeden harcama yapılmaması uygun olacaktır.

Kamu idaresi cevabında; "Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı derneklere bedelsiz prefabrik bina ve malzeme verilmek suretiyle ayni yardım yapıldığı tespit edilmiştir, denilmektedir.

5393 sayılı Belediye Kanunun "Mahalle ve yönetimi" başlıklı 9'uncu maddesinde;*"...Belediye, mahallenin ve muhtarlığın ihtiyaçlarının karşılanması ve sorunlarının çözümü için bütçe imkânları ölçüsünde gerekli ayni yardım ve desteği sağlar; kararlarında mahallelinin ortak isteklerini göz önünde bulundurur ve hizmetlerin mahallenin ihtiyaçlarına uygun biçimde yürütülmesini sağlamaya çalışır."* şeklindedir.

www.balioglu.net

Mezkur kanunun "Hemşehri hukuku" başlıklı 13'üncü maddesinde; *"Herkes ikamet ettiği beldenin hemşehrisidir. Hemşehrilerin, belediye karar ve hizmetlerine katılma, belediye faaliyetleri hakkında bilgilenme ve belediye idaresinin yardımlarından yararlanma hakları vardır. Yardımların insan onurunu zedelemeyecek koşullarda sunulması zorunludur."*

Belediye*, hemşehriler arasında sosyal ve kültürel ilişkilerin geliştirilmesi ve kültürel değerlerin korunması konusunda gerekli çalışmaları yapar. Bu çalışmalarda üniversitelerin, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının, sendikaların, sivil toplum kuruluşları ve uzman kişilerin katılımını sağlayacak önlemler alınır..."* hükümleri yer almaktadır.

Anılan yasal hüküm ve görevler gereği Daire Başkanlığımızın Ankara' nın muhtelif yerlerinde Prefabrik konuk evine ilişkin 13.03.2017 tarihli ve 776 sayılı yazısı ve Büyükşehir Belediye Meclisinin 13.03.2017 tarihli ve 408 karar nolu Kararına istinaden Köylerimizin örf ve adetlerine göre etkinliklerini yapabileceği, tebrik ve taziye hizmetlerinde bir araya gelme imkânı sunan, genel anlamı ile köylerde birlik ve beraberliğin sağlanabilmesi için buluşma noktası teşkil eden köy konuk evlerine sahip olmayan köylerimize (mahallelerimize) temin

edilmesi maksadı ile Belediye ihale komisyonunca ihalesi yapılan "Ankara' nın Muhtelif Yerlerinde Prefabrik Konuk Evi Mal Alımı İşi" kapsamında kurulan prefabrik köy konuk evlerinin köylerde ihtiyaç olduğu ve gelen talepler neticesinde Köy Konuk Evleri'ne benzer şekilde Daire Başkanlığımızca Ankara' nın uygun görülen muhtelif yerlerinde Geleneksel Ankara Evi görünümünde çok amaçlı salon içerikli; hemşehri derneklerinin kurulması, eğitim, iş ve daha iyi bir gelecek için coğrafi bölgelerinden göç eden kitlelerin, özellikle kentte kaybolmama ve memleket ile olan bağını kaybetmeme çabası bağlamında kentin sosyal ve kültürel değişiminde kendi yörelerinin değerlerini (örf, adet, gelenek vs) koruyarak kentleşme ve şehirlilik bilincinin oluşumunda kendi hemşehrilerini eğitmek, yönlendirmek ve güçlendirmek, bölgelere ait geleneklerin yaşatılabilmesi ve gelecek nesillere aktarılabilmesi amacı ile hazırlanan ve ihale edilen "Prefabrik Dernek Binası Mal Alımı İşi" kapsamında dernekler ve vakıflar için de prefabrik yapılar tamamlanmış ve ilgili derneklere kullanma ve işletme hakları 26.12.2017 ve 30.04.2018 tarihli ve onaylı protokoller ile tahsisi gerçekleştirilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunun "Belediyenin görev ve sorumlulukları" başlıklı 14'üncü maddesinde;*"... Belediyenin görev, sorumluluk ve yetki alanı belediye sınırlarını kapsar... Belediye meclisinin kararı ile mücavir alanlara da belediye hizmetleri götürülebilir..."* hükümleri de hizmetin mücavir alana yayılması doğrultusundadır. 6360 ve 5216 sayılı kanunlarla Büyükşehir Belediyesine mahalle olarak bağlanan kırsal yerleşim alanlarına ve kent merkezinde kurulan prefabrike yapılar ile belediyenin hizmet noktasında mücavir alanındaki bütün vatandaşına aynı mesafede durduğunu ve gerekli hizmeti ulaştırma gayretinde olduğunu göstermektedir.

Protokollerin "Amaç ve Kapsam" başlıklı 4'üncü maddesinde; *"...kurulan prefabrik dernek binasının sosyal, kültürel vb etkinliklerde kullanılmak üzere..."*hükümleri ile anılan dernekler tarafından kullanım ve işletme esasları kabaca tarif edilmiştir. Ortak hizmet projesi olarak bir tarif yapılmamış olsa dahi bu dernek binalarının yapılış gayesi bu desteği almış olan dernek/vakıflarında amacına uygun olan mahalli ve müşterek nitelikteki konuları kapsayacak bir platformda kamusal faydayı sunmaları beklenir.

Dernekler Yönetmeliği "Kamu kurum ve kuruluşları ile yürütülen ortak projeler" başlıklı 91'inci maddesinde; *"Derneklerin, görev alanlarına ilişkin konularda kamu kurum ve kuruluşlarıyla işbirliği yapabilmesi, ortak bir projenin yürütülmesi şeklinde olur. Ancak, 5072 sayılı Dernek ve Vakıfların Kamu Kurum ve Kuruluşları ile İlişkilerine Dair*

www.balioglu.net

Kanun hükümleri saklıdır. Projelerin, toplumun ihtiyaç ve sorunlarına yönelik çözümler üretecek ve toplumsal gelişmeye katkı sağlayacak nitelikte olması şarttır. Yapılacak protokol çerçevesinde, projenin yürütülmesinden sorumlu olan, kamu kurum ve kuruluşu ile derneğin eşit sayıda temsilcilerinden oluşan ve tercihen koordinatörlüğünü dernek temsilcilerinden birinin yaptığı bir proje yönetim grubu oluşturulur. Protokolde, proje yönetim grubunda proje saymanı olarak dernek saymanının yer alması zorunludur. (Değişik son cümle:RG-23/1/2013-28537) Gerekli görülen hallerde protokol, proje ve diğer belgelerin bir örneğinin dernekler birimine verilmesi istenir.

Kamu kurum ve kuruluşları ile dernekler yürütecekleri ortak projelerde kendi kanunlarında aksine hüküm bulunmadığı hallerde, ortaklık anlaşması çerçevesinde, proje maliyetine sağlayacakları nakdi katkıları ortak bir hesapta bloke ederler. Kamu kurum ve kuruluşları projelere en fazla ayni veya nakdi yüzde elli katkıda bulunabilirler. Kamu kurum ve kuruluşları proje süresini geçmemek şartıyla, ortak projeye arsa tahsisinde bulunabilir. Proje çerçevesinde yapılacak harcamaların bir bankada açılacak ortak bir hesaptan yapılması, harcamaların belgelendirilmesi ve bu belgelerin asıl suretlerinin dernekler ile ilgili kamu kurum ve kuruluşunda saklanması zorunludur.

www.balioglu.net

Bu şekilde yürütülen projelerin gerçekleşme durumu ve bu projeler için yapılan harcamalar ilgili kamu kurum ve kuruluşu tarafından denetlenebileceği gibi, mülki idare amirleri tarafından da denetlenebilir." hükümleri doğrultusunda derneklerinde görevlerine haiz ve yerel yönetim ile eş güdümlü projeler hazırlama ve sevk ve idare noktasında görev bilincinde olması beklenir.

Belediyenin destek ve yardımda bulunduğu dernek ve vakıflarında tabi oldukları mevzuat hükümlerine göre sosyal sorumluluklarını yerine getirmeleri beklenmekle birlikte bu husus bundan sonraki projelerde ortak hizmet projesi kapsamında gerçekleştirilecek, bu kapsamda da yükümlülük ve üstlenilen görevler net bir şekilde belirlenecektir.

... Derneği Yenimahalle Şubesi için gerekli tefriş malzemelerinin alımı işine Genel Sekreterlik Makamının 07.06.2018 tarihli Oluru ve Ek talep formu ile başlanmış olup tedarik edilen tefriş malzemesi 04.09.2018 tarihli ve onaylı protokol ile ilgili ... Derneği Yenimahalle Şube Başkanlığına Taşınır Mal Yönetmeliği "Satın alınan taşınırların giriş işlemleri" başlıklı 12 inci maddesinde; *"...Satın alınan taşınırlar mevzuatı gereğince muayene ve kabul işlemi yapılarak teslim alındıktan sonra Taşınır Kod Listesindeki hesap kodları itibarıyla ayrı ayrı üç nüsha Taşınır İşlem Fişi düzenlenir. Farklı hesaplara kaydı gereken taşınırların aynı faturada*

*yer alması halinde, faturadaki taşınırların kaydedileceği hesap sayısınca fatura fotokopileri çıkarılır ve üzerine her hesap için düzenlenen taşınır işlem fişinin numarası yazılır. Fişin birinci nüshası ödeme belgesinin Sayıştaya gönderilecek nüshasına, ikinci nüshası ise ödeme belgesinin dairesinde kalan nüshasına bağlanır. Üçüncü nüshası ise sıralı olarak dosyalanır..."*hükmü çerçevesinde Daire Başkanlığımızın Taşınır kayıt ve kontrol yetkilisi tarafından teslim alınan tefriş malzemeleri taşınır işlem fişi düzenlenerek çıkışları yine ... Derneği Yenimahalle Şube Başkanlığına yapılmıştır. Belediye taşınmazlarına kayıtlı bu tefriş malzemelerinin belirli bir süre kullanım haklarının tahsis edilen kuruma geçtiği fakat mülkiyetinin geçmediği düzenlenen taşınır işlem fişi ve protokol ile temin edilen malzemelere gelecek zarar ve ziyan noktasında yükümlülükler ilgili taşınır yönetmeliği ve protokol çerçevesinde işlem yapılacak olup, bundan sonra yapılacak iş ve işlemlerde bulgu 28' in sonuç bölümündeki uyarılara dikkat edilecektir." demektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, prefabrik dernek binası mal alımı işi kapsamında dernekler ve vakıflar için de prefabrik yapılar alınarak ve protokoller tanzim edilerek tahsis işlemi yapıldığı, protokollerin amacının "…*kurulan prefabrik dernek binasının sosyal, kültürel vb etkinliklerde kullanılmak üzere…"* ibaresinden ortak hizmet projesinin düşünülerek kamusal fayda hedeflendiği, yine tefriş malzemelerinin mülkiyetinin verilmediği yalnızca tahsis edildiği ve bundan sonraki işlemlerde bulgumuz doğrultusunda hareket edileceği belirtilmiştir.

www.balioglu.net

Bulgumuzda açıkladığımız üzere dernek ve vakıflara 5393 sayılı Kanun ve ilgili madde hükümleri gereği ayni ve nakdi yardım yapılmasının önü kesilmiş, sadece belediye meclisince alınacak karar ve karşılıklı protokole dayanılarak ortak hizmet projesi gerçekleştirilecek, bu kapsamda da yükümlülük ve üstlenilen görevlerin net bir şekilde belirtilmesi koşuluyla yardım ve destek sağlanabilecektir.

İdare tarafından yapılan ayni yardımlara ilişkin düzenlenen protokolde herhangi bir ortak hizmet projesinden bahsedilmemiş yalnızca prefabrik yapıların verilmesi düzenlenmiştir. Hal böyle iken yapılan işlem mevzuat hükümlerine uygun değildir. Ayrıca ayni yardım hususunun 'tahsis' olarak düşünülmesi yerinde değildir. Çünkü alımı yapılan prefabrik yapıların taşınır işlem fişiyle çıkışı yapılmış, kayıtlardan düşülmüş ve karşı tarafın tasarrufu/kullanımına geçmiştir.

Başka bir derneğe verilen tefriş malzemeleri içinse mülkiyetin geçmediği, tahsis edildiği ileri sürülmektedir. Hâlbuki yine taşınır işlem fişiyle taşınırların çıkışı ve kayıtlardan çıkarılması yapılmış, karşı tarafa verilmiştir. Açıktır ki bu işlem devir ya da yardımdır.

Görüleceği üzere yapılan işlemler mevzuatın emredici hükümlerine uygun düşmemekte, kayıtlardan çıkarılan ve karşı tarafa verilen yapı ve malzemelerin tahsis işlemi olarak görülmesi doğru ve uygun bulunmamaktadır. Bulguda ele aldığımız çerçevede hareket edilmesi gerekmektedir. Konu, sonraki denetimlerde takip edilecektir.

BULGU 22: İdarenin Bağlı Kuruluşundan Ticari Nitelik Taşımayan Taşınmaz Alımında Katma Değer Vergisi Hesaplanması

Ankara Büyükşehir Belediyesinin, bağlı kuruluşu olan ASKİ'den, Adalet Bakanlığına tahsis edilmek ve Bakanlığın hizmetlerinde kullanılmak üzere satın aldığı taşınmaz için istisna kapsamında olması ve ticari amaç taşımamasına rağmen katma değer vergisi ödediği tespit edilmiştir.

3065 sayılı KDV Kanununun 1'inci maddesinde, ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin katma değer vergisinin konusunu oluşturduğu, katma değer vergisinden istisna ve muaf teslim ve hizmetlerin Kanunda belirlendiği belirtilmektedir. 19'uncu maddesinde ise "*diğer kanunlardaki vergi muaflık ve istisna hükümleri bu vergi bakımından geçersizdir. Katma değer vergisine ilişkin istisna ve muafiyetler ancak bu Kanuna hüküm eklenmek veya bu Kanunda değişiklik yapılmak suretiyle düzenlenir."* amir hükmü yer almaktadır.

www.balioglu.net

Kanunun istisnaları düzenleyen 17'inci maddesinin 4-p maddesinde 2017 yılında değişiklik yapılmıştır. Buna göre, belediyeler ve il özel idarelerinin mülkiyetindeki taşınmazların satışı suretiyle gerçekleşen devir ve teslimlerin katma değer vergisinden istisna olacağı düzenleme altına alınmıştır. Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğinin 4.15'inci maddesinde konu şöyle açıklanmaktadır;

"6770 sayılı Kanunla 3065 sayılı Kanunun (17/4-p) maddesine "belediyeler ve il özel idarelerinin mülkiyetindeki taşınmazların satışı suretiyle gerçekleşen devir ve teslimler" ibaresi eklenmiştir.

3065 sayılı Kanunun (17/4-p) maddesine göre, belediyeler ve il özel idarelerinin mülkiyetindeki taşınmazların satışı (belediye ve il özel idarelerinin bünyelerinde oluşan iktisadi işletmelerin taşınma satışları hariç) KDV'den istisnadır.

Diğer taraftan, bölge sakinlerinin mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan belediyelerin bu amaçları kapsamında yapmış oldukları işlemler KDV'nin konusuna girmemekle birlikte, belediyelerin ticari, sınai, zirai veya mesleki nitelikteki teslim ve

hizmetleri 3065 sayılı Kanunun (1/3-g) maddesi uyarınca KDV'ye tabidir.

Belediyelerin veya il özel idarelerinin bünyesinde bir iktisadi işletme oluşması halinde KDV mükellefiyetinin, belediye veya il özel idarelerinin adına değil, bunların bünyesinde oluşan iktisadi işletme adına tesis edilmesi gerekmektedir. Belediye veya il özel idarelerine ilişkin mükellefiyet tesisinde, söz konusu iktisadi işletmelerin faaliyet konuları dikkate alınacak ve unvanında faaliyet konusuna yer verilecektir.

Buna göre, belediye ve il özel idarelerinin bünyelerinde oluşan iktisadi işletmelerin taşınmaz satışları, 3065 sayılı Kanunun (17/4-p) maddesindeki istisna kapsamında değerlendirilmeyeceğinden, söz konusu iktisadi işletmelerin taşınmaz satışlarında genel hükümlere göre KDV uygulanacaktır."

Görüleceği üzere belediyelerin taşınmaz satış işlemlerinde katma değer vergisi uygulamasına istisna getirilmiştir. Burada karşımıza çıkacak olan durum belediye kavramının nasıl düşünülmesi gerektiğidir. Kanun koyucu belediye ve il özel idaresi vurgusu yapmış, bağlı kuruluşlar için ayrı bir ifade benimsememiştir. Kanunun uygulaması açısından bağlı kuruluşların, müstakil bütçesi ve kamu tüzel kişiliği olsa da belediye bünyesinde düşünülmesi doğru olacaktır.

www.balioglu.net

Bu doğrultuda yapılan incelemelerde, 31.05.2018 tarih ve 14606 yevmiye numaralı ödeme emri belgesinde, ASKİ Genel Müdürlüğüne ait 13658 ada ve 3 parseldeki taşınmazın Ankara Büyükşehir Belediyesine toplam 98.640.000,00 TL bedelle satılmasında 8.640.000,00 TL KDV hesaplandığı tespit edilmiştir. Buna binaen satış dosyası incelenmiştir. Dosyanın muhtevasında satışa konu olan taşınmazın, Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından Adalet Bakanlığına hizmet binası olarak kullanılması saikiyle tahsis edilmek üzere satın alındığı görülmüştür. İdarenin bağlı kuruluşundan satın aldığı taşınmaz için KDV hesaplanması doğru olmamaktadır. Nitekim İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığının İSKİ Genel Müdürlüğünün 04.05.2010 tarihli özelge talebine cevap verdiği 6405 sayılı yazısında, taşınmazın ticaretinin yapılması, ticari organizasyon içinde satılması ya da devamlılık arz edecek şekilde ticari faaliyet konusu halinde katma değer vergisinin doğacağını, haricinde istisna kapsamında düşünülmesi gerektiği vurgusu yapılmaktadır. Açıklamalardan da anlaşılacağı üzere satış işleminin ticari nitelik taşımaması, büyükşehir belediyesiyle bağlı kuruluşu arasında gerçekleşen ve istisna kapsamında değerlendirilmesi gereken bir işlem olmasından dolayı KDV hesaplanmasının doğru olmayacağı düşünülmektedir.

Sonuç olarak, satışa konu taşınmaz, idare ile bağlı kuruluş arasında gerçekleşen ticari

bir nitelik taşımayan ve daha sonra kamu hizmetinde kullanılması amacıyla tahsis edilecek bir taşınmazdır. Katma değer vergisi mevzuatı ve uygulaması gereği belediyelerin satış işlemlerinde KDV istisnasının, bağlı kuruluşları da kapsayacak şekilde düşünülmesi doğru olacaktır.

Kamu idaresi cevabında; "Ankara Büyükşehir Belediyesinin, bağlı kuruluşu olan ASKİ'den, Adalet Bakanlığına tahsis edilmek ve Bakanlığın hizmetlerinde kullanılmak üzere satın aldığı taşınmaz için istisna kapsamında olması ve ticari amaç taşımamasına rağmen katma değer vergisi ödediği tespit edilmiştir, denilmektedir.

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunun 17-4/p maddesinde;

Hazinece yapılan taşınmaz teslimi ve kiralamaları…… belediyeler ve il özel idarelerinin mülkiyetindeki taşınmazların satışı suretiyle gerçekleşen devir ve teslimlerinin KDV'den istisna olduğu.

Katma Değer Vergisi Uygulama Tebliğinin 4.15 bölümünde ise;

"3065 sayılı Kanunun (17/4-p) maddesine göre belediyeler ve il özel idarelerinin mülkiyetindeki taşınmazların satışı (belediye ve il özel idarelerinin bünyelerinde oluşan iktisadi işletmelerin taşınmaz satışları hariç) KDV'den istisnadır. Diğer taraftan, bölge sakinlerinin mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan belediyelerin bu amaçları kapsamında yapmış oldukları işlemler KDV'nin konusuna girmemekle birlikte, belediyelerin ticari, sınai, zirai veya mesleki nitelikteki teslim ve hizmetleri 3065 sayılı Kanunun (1/3-2) maddesi uyarınca KDV'ye tabidir. Belediyelerin veya il özel idarelerinin bünyesinde bir iktisadi işletme oluşması halinde KDV mükellefiyetinin, belediye veya il özel idarelerinin adına değil, bunların bünyesinde oluşan iktisadi işletme adına tesis edilmesi gerekmektedir. Belediye veya il özel idarelerine ilişkin mükellefiyet tesisinde, söz konusu iktisadi işletmelerin faaliyet konuları dikkate alınacak ve unvanında faaliyet konusuna yer verilecektir. Buna göre. Belediye ve il özel idarelerinin bünyelerinde oluşan iktisadi işletmelerin taşınmaz satışları. 3065 sayılı Kanunun (17/4-p) maddesindeki istisna kapsamında değerlendirilmeyeceğinden, söz konusu iktisadi işletmelerin taşınmaz satışlarında genel hükümlere göre KDV uygulanacaktır. " Hüküm altına alınmıştır. "

Taslak Raporda. Belediye kavramının nasıl düşünülmesi gerektiği hususunda. Kanun koyucunun Belediye ve İl Özel idare vurgusu yaptığını, fakat Bağlı Kuruluşlar için ayrı bir ifade benimsemediğini, dolayısıyla Kanunun uygulaması açısından bağlı kuruluşların, müstakil

www.balioglu.net

bütçesi ve kamu tüzel kişiliği olsa da "belediye" bünyesinde düşünülmesinin doğru olacağı ifade edilmiştir.

Gerek Katma Değer Vergisi Kanunun 17-4/p maddesinde, gerekse Uygulama Tebliğinde açıklandığı üzere; "Belediye" ve Belediyelerin bünyesinde oluşan "iktisadi işletmeleri" ismen sayılmış olmasına karşın "bağlı idare/kuruluş" ifadesi geçmemiştir. Kanun koyucu murat etmiş olsaydı istisnalarla ilgili olarak Katma Değer Vergisi Kanununun 17/4-p maddesinde Su ve Kanalizasyon İdarelerini de ismen sayabilirdi. Örnek vermek gerekirse Katma Değer Vergisi Uygulama Tebliğinin, kısmi tevkifat uygulaması kapsamında KDV tevkifat yapmak üzere sorumlu tutulabilecekler arasında. Tebliğinin I/C-2.1.3.1/b bölümünde "Su ve Kanalizasyon İdareleri" ayrıca ismen sayılmıştır.

*ASKİ Genel Müdürlüğü, 2560 sayılı İSKİ Kanunu gereğince Ankara Büyükşehir Belediyesine bağlı müstakil bütçeli ve kamu tüzel kişiliğine haiz bir kuruluştur. Sayıştay Genel Kumlu tarafından 2011 yılında verilen İçtihatın birleştirilmesi hakkında kararında (Tarih: 01.12.2011. Karar: 201 1/5333/1) "*Bahse konu idareler, kamu tüzel kişiliğine sahip olduğundan, başka bir anlatımla müstakil genel müdürlük statüsünde bulunduğundan, görevin yürütülmesi için alınan kararlarda her hangi bir makamın iznine, onayına ve denetimine tabi bulunmamaktadır. Bu idareler tarifeleri belirlemekte, kamulaştırma kararlarını kendileri almakta, bu kararların iptali ve kamulaştırma bedelinin artırılması için açılan davalarda hasım gösterilmekte, kamulaştırma bedelinin tespiti için açılan davaları yine doğrudan bunlar tarafından açılmakta, idarelerin yapmış olduğu herhangi bir faaliyeti nedeniyle Büyükşehir Belediyesi aleyhine açılan davaların, su ve kanalizasyon idarelerinin ayrı tüzel kişiliğe sahip olduğu gerekçesiyle mahkemece reddedildiği durumlar bulunmaktadır. " *("Esas Yönünden İnceleme" bölümünden)*

Yukarıda açıklanan gerekçelerle: İdaremiz tarafından yapılan söz konusu taşınmazın. Ankara Büyükşehir Belediyesine satış işleminde. KDV mevzuatı ve uygulamasına göre bağlı kuruluşlar KDV istisnası kapsamında değerlendirilmemiş ve bu doğrultuda işlem tesis edilmiştir." demektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, Katma Değer Vergisi Kanunu ve Uygulama Tebliğinde bağlı kuruluş ibaresi geçmediğinden taşınmaz satışlarında istisna uygulanmayacağını belirtmiştir.

www.balioglu.net

Her ne kadar gerek Kanun gerekse de Tebliğ hükümlerinde 'bağlı kuruluş' ibaresi yer almasa da konumuz itibariyle bağlı kuruluşun belediye bünyesinde düşünülmesi doğru olacaktır. Çünkü satış işleminin ayrıntısı incelendiğinde, ticari nitelik taşımadığı, Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından Adalet Bakanlığına hizmet binası olarak kullanılması saikiyle tahsis edilmek üzere satın alındığı ve belediye ile bağlı kuruluşu arasında gerçekleştiği görülmektedir. Bu çerçevede taşınmaz satışının istisna kapsamında değerlendirilmesi gerektiği düşünülmektedir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

www.balioglu.net

9. EKLER

EK 1: KAMU İDARESİ TARAFINDAN SUNULAN MALİ TABLOLAR

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ 31.12.2018 TARİHİ İTİBARİYLE BİLANÇOSU

		2016 YILI		2017 YILI		2018 YILI				2016 YILI		2017 YILI		2018 YILI	
		TL	Kr	TL	Kr	TL	Kr			TL	Kr	TL	Kr	TL	Kr
AKTİF								**PASİF**							
I	DÖNEN VARLIKLAR	6048470393	62	7403904576	68	8089289577	16	III	Kisa Vadeli Yabanci Kaynakl	2382199023	42	3156281058	25	4252959243	64
A	Hazır Değerler	244775665	59	292740854	37	268377027	45	A	Kisa Vadeli Iç Mali Borçlar	941886014	62	1308324895	91	1925556958	62
101	Alınan Çekler Hesabı	0	00	0	00	200000	00	300	Banka Kredileri Hesabi	565612945	11	282901826	00	181633889	11
102	Banka Hesabı	219422818	63	296998942	35	262353343	91	303	Kamu Idarelerine Mali Borçl	376273069	51	1025423069	91	1743923069	51
103	Verilen Çekler ve Gönderme	-12896152	78	-48153584	53	-6897312	47	C	Faaliyet Borçlari	1055350803	10	1370160545	34	1567090588	40
105	Döviz Hesabı	24668	54	725828	86	3084354	35	320	Bütçe Emanetleri Hesabi	1055350803	10	1370160545	34	1567090588	40
108	Diğer Hazır Değerler Hesabı	26394	73	55294	96	55891	59	D	Emanet Yabanci Kaynaklar	258819643	96	274269670	38	531761471	02
109	Banka Kredi Kartlarindan Al	38197936	47	43114372	73	9580750	07	330	Alinan Depozito ve Teminatl	73210989	59	88915511	47	164911749	47
C	Faaliyet Alacaklari	388267225	59	646305899	42	688698989	87	333	Emanetler Hesabi	185608654	37	185354158	91	366849721	55
120	Gelirlerden Alacaklar Hesab	0	00	142100174	86	33439504	91	G	Ödenecek Diger Yükümlülükl	38804708	84	44605969	33	63470425	88
121	Gelirlerden Takipli Alacakl	387484729	16	502945821	21	650663727	16	360	Ödenecek Vergi ve Fonlar He	8999526	50	8432333	93	15284664	38
126	Verilen Depozito ve Teminat	782496	43	1259903	35	4595757	80	361	Ödenecek Sosyal Güvenlik Ke	3029457	19	3616002	29	6125082	38
D	Kurum Alacaklari	2206789453	19	2422202737	14	2576930223	68	362	Fonlar veya Diger Kamu Idar	1198152	96	1277083	59	1197361	81
132	Kurumca Verilen Borçlardan	2196611601	58	2419424980	15	2576930223	68	363	Kamu Idareleri Paylari Hesa	25577572	19	31280549	52	40863317	31
139	Diğer Kurum Alacakları Hesa	10177851	61	2777756	99	0	00	H	Borç ve Gider Karsiliklari	0	00	3884390	81	3884390	81
E	Diger Alacaklari	28869860	73	30084477	25	45311262	68	372	Kidem Tazminati Karsiligi H	0	00	3884390	81	3884390	81
140	Kisilerden Alacaklar Hesabi	28869860	73	30084477	25	45311262	68	I	Gelecek Aylara Ait Gelirler	0	00	148263731	41	154423553	84
F	Stoklar	444747565	31	646792990	06	669690658	45	381	Gider Tahakkuklari Hesabi	0	00	148263731	41	154423553	84
150	Ilk Madde ve Malzeme Hesabi	444675466	72	646720891	47	669618559	86	J	Diger Kisa Vadeli Yabanci K	87337852	90	6771855	07	6771855	07

www.balioglu.net

157	Diger Stoklar Hesabi	72098	59	72098	59	72098	59	397	Sayim Fazlalari Hesabi	80565997	83	0	00	0	00
G	Ön Ödemeler	8195255	70	16278429	81	11063904	13	399	Diger Çesitli Kisa Vadeli	6771855	07	6771855	07	6771855	07
162	Bütçe Disi Avans ve Kredile	8195255	70	16278429	81	11063904	13	IV	Uzun Vadeli Yabanci Kaynakl	1685106729	68	2187514856	03	1663131666	19
J	Diger Dönen Varliklar	2726825367	51	3349499188	63	3829217510	90	A	Uzun Vadeli Iç Mali Borçlar	1665087701	86	1640788091	35	1257803888	31
190	Devreden Katma Deger Vergis	2726825367	51	3349499188	63	3829217510	90	400	Banka Kredileri Hesabi	559275756	92	1076373930	92	894740041	81
II	Duran Varliklar	24435621295	48	25312212788	68	26615204026	31	403	Kamu Idarelerine Mali Borçl	1105811944	94	564414160	43	363063846	50
C	Faaliyet Alacaklari	0	00	2475495	68	157635298	94	H	Borç ve Gider Karsiliklari	0	00	43920935	03	59351067	59
220	Gelirlerden Alacaklar Hesab	0	00	2475495	68	15364098	30	472	Kidem Tazminati Karsiligi H	0	00	43920935	03	59351067	59
227	Gelirlerden Alacaklar Hesab	0	00	0	00	142271200	64	I	Gelecek Yillara Ait Gelirle	0	00	484720411	43	330296857	59
E	Mali Duran Varliklar	850787439	88	931910738	22	1111207238	67	481	Gider Tahakkuklari Hesabi	0	00	484720411	43	330296857	59
240	Mali Kuruluslara Yatirilan	563338151	53	621212459	43	644165864	38	J	Diger Uzun Vadeli Yabanci K	20019027	82	18085418	22	15679852	70
241	Mal ve Hizmet Üreten Kurulu	287449288	35	310698278	79	467041374	29	499	Diger Uzun Vadeli Yabanci K	20019027	82	18085418	22	15679852	70
F	Maddi Duran Varliklar	23123000782	98	23904643900	73	24956000505	80	V	Öz Kaynaklar	26416785936	00	27372321451	08	28788402693	64
250	Arazi ve Arsalar Hesabi	12740474726	04	12364611119	33	12609155132	03	A	Net Deger	21663451001	89	22774298814	55	23769178386	56
251	Yeralti ve Yerüstü Düzenler	3851872850	10	5989903910	97	6095026495	89	500	Net Deger/Sermaye Hesabi	21663451001	89	22774298814	55	23769178386	56
252	Binalar Hesabi	3362735899	00	3173748657	76	3119359058	53	H	Geçmis Yillar Olumlu Faaliy	4853853017	30	3693845222	39	3650600038	08
253	Tesis, Makine ve Cihazlar H	98471184	33	174311912	35	180545913	38	570	Geçmis Yillar Olumlu Faaliy	4853853017	30	3693845222	39	3650600038	08
254	Tasitlar Hesabi	228447605	24	248548670	75	253766995	20	I	Geçmis Yillar Olumsuz Faali	0	00	-100518083	19	-100518083	19
255	Demirbaslar Hesabi	213397751	50	267365872	14	229367861	97	580	Geçmis Yillar Olumsuz Faali	0	00	-100518083	19	-100518083	19
257	Birikmis Amortismanlar Hesa	-1196481935	28	-1695062549	30	-2686087448	03	J	Dönem Faaliyet Sonuçlari	-100518083	19	1004695497	33	1469142352	19
258	Yapilmakta Olan Yatirimlar	3824082702	05	3381216306	73	5154866496	83	590	Dönem Olumlu Faaliyet Sonuc	0	00	1004695497	33	1469142352	19
260	Haklar Hesabi	3268320	42	5327734	41	8361144	31	591	Dönem Olumsuz Faaliyet Sonu	-100518083	19	0	00	0	00
268	Birikmis Amortismanlar Hesa	-3268320	42	-5327734	41	-8361144	31								
J	Diger Duran Varliklar	461833072	62	473182654	05	390360982	90								
294	Elden Çikarilacak Stoklar v	469200068	65	487140301	36	499379294	06								
299	Birikmis Amortismanlar Hesa	-7366996	03	-13957647	31	-109018311	16								
	AKTİF TOPLAMI	**30.484.091.689,10**		**32.716.117.365,36**		**34.704.493.603,47**			**PASİF TOPLAMI**	**30.484.091.689,10**		**32.716.117.365,36**		**34.704.493.603,47**	

www.balioglu.net

IX	Nazim Hesaplar	4811873244	74	2733188756	17	3334212411	91	IX	Nazim Hesaplar	4811873244	74	2733188756	17	3334212411	91
B	Nakit Disi Teminat ve Kisil	0	00	1151290785	99	1172709068	11	B	Nakit Disi Teminat ve Kisil	0	00	1151290785	99	1172709068	11
910	Teminat Mektuplari Hesabi	1122719248	74	1151286876	89	1172705159	01	911	Teminat Mektuplari Emanetle	1122719248	74	1151286876	89	1172705159	01
912	Kisilere Ait Menkul Kiymetl	3909	10	3909	10	3909	10	913	Kisilere Ait Menkul Kiymet	3909	10	3909	10	3909	10
C	Taahhüt Hesaplari	0	00	1581897970	18	2161503343	80	C	Taahhüt Hesaplari	0	00	1581897970	18	2161503343	80
920	Gider Taahhütleri Hesabi	3689150086	90	1581897970	18	2161503343	80	921	Gider Taahhütleri Karsiligi	3689150086	90	1581897970	18	2161503343	80
								990	KIRAYA VERILEN DURAN VARLIK	-80520190	00	-105569222	00	-93325968	00
								999	DİĞER NAZIM HESAPLAR KARŞIL	80520190	00	105569222	00	93325968	00
AKTİF GENEL TOPLAMI		**35.295.964.933,84**		**35.449.306.121,53**		**38.038.706.015,38**		**PASİF GENEL TOPLAMI**		**35.295.964.933,84**		**35.449.306.121,53**		**38.038.706.015,38**	

01.01.2018-31.12.2018 TARİHLİ FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Hesap Kodu	Ekonomik Kod 1	GİDERİNİN TÜRÜ	TL 2016 YILI	TL 2017 YILI	TL 2018 YILI	Hesap Kodu	Ekonomik Kod 1	GELİRİNİN TÜRÜ	TL 2016 YILI	TL 2017 YILI	TL 2018 YILI
630		GİDERLER HESABI	4.195.826.334,00	4.068.537.143,00	4.061.549.536,34	600		GELİRLER HESABI	4.095.308.250,00	5.073.232.640,00	5.530.691.888,53
630	1	Personel Giderleri	296.035.052,84	303.987.941,63	348.736.727,68	600	1	Vergi Gelirleri	130.995.533,01	187.776.425,13	117.085.039,05
630	2	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderler	42.158.321,47	41.794.913,56	48.421.655,92	600	3	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	101.810.991,65	172.010.093,81	380.475.060,53
630	3	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	1.739.687.632,00	1.656.695.072,00	1.565.518.716,35	600	4	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	29.137.224,17	16.850.680,61	80.006.912,79
630	4	Faiz Giderleri	174.413.246,61	775.086.874,18	0,00	600	5	Diğer Gelirler	3.612.690.156,00	4.651.427.731,00	4.917.267.591,52

www.balioglu.net

630	5	Cari Transferler	83.920.116,46	130.898.000,82	246.218.373,21	600	11	Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	215.606.005,76	18.095.657,37	35.854.884,64
630	11	Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	48.129.985,50	20.282.233,91	96.534.183,94	600	25	Kamu İdarelerinden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan Elde Edilen Gelirler	5.068.340,03	27.072.052,91	2.400,00
630	12	Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	31.750.203,14	28.097.776,52	61.834.367,76			**Faaliyet Gelirleri**	**4.095.308.250,00**	**5.073.232.640,00**	**5.530.691.888,53**
630	13	Amortisman Giderleri	936.409.582,46	508.621.484,36	1.089.118.972,48			**Faaliyet Sonuçları**	**-100.518.083,10**	**1.004.695.497,00**	**1.469.142.352,19**
630	14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	721.872.204,41	533.159.570,43	545.091.619,34						
630	20	Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	1.846.019,84	18.879.171,87	18.156,00						
630	25	Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devredilen Mali Olmayan Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	37.203.982,23	30.411.446,36	51.385.512,53						
630	30	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	1.806.413,14	9.810.796,91	2.328.918,30						
630	99	Diğer Giderler	80.593.574,01	10.811.860,36	6.342.332,83						
		Faaliyet Giderleri	**4.195.826.334,00**	**4.068.537.143,00**	**4.061.549.536,34**						

EK 2: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl/Yıllar**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
Basılı Evrak Bedeli Üzerinden Katma Değer Vergisi Hesaplanmaması	2017	Kısmen Yerine Getirildi	2018 yılı denetiminde konuya ilişkin yapılan incelemede, bazı basılı evraklardan KDV alınmaya başlandığı bazı basılı evraklar için ise Hazine ve Maliye Bakanlığından görüş istenildiği görülmüştür.
Hizmet Alım İşi Hak edişlerinden Kesilen Asgari Ücret Destek Tutarlarının Emanetler Hesabı Yerine Gelirler Hesabında İzlenmesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Kentsel Donatı Elemanlarının İlgili Maddi Duran Varlık Hesabında İzlenmemesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Eğlence Vergisi Mükellefi Olan Bazı İşletmelerin Eğlence Vergisi Tahakkuk Kayıtlarının Yapılmaması	2017	Kısmen Yerine Getirildi	2018 yılı denetiminde konuya ilişkin incelemede, eğlence vergi mükelleflerinden bir kısmının tahakkuk kayıtlarının yapıldığı bir kısmını ise tahakkuklarının yapılması

www.balioglu.net

			için çalışmaların devam ettiği görülmüştür.
Gerçek ve Tüzel Kişiler Tarafından İşletilen Müzelerden Belediyeye Pay Aktarılmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Belediyenin Kiraya Vermiş Olduğu Bazı İşyerlerinin İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmadan Faaliyet Göstermesi	2017	Kısmen Yerine Getirildi	İşyeri açma ve çalışma ruhsatı olmayan yerlere denetimler yapılarak tebligat yapıldığı, bazı işyeri sahiplerinin ruhsat işlemlerinin tamamlandığı diğer işyeri sahiplerine ilişkin ruhsat işlemlerinin ise devam ettiği görülmüştür.
İlan ve Reklam Vergi Mükellefi Olan Bazı İşletmelerin İlan ve Reklam Vergisi Tahakkuk Kayıtlarının Yapılmaması	2017	Kısmen Yerine Getirildi	İlan ve reklam mükelleflerine tebligatların yapıldığı, bazı mükelleflerin tahakkuk kayıtlarının yapıldığı, diğer mükelleflerin tahakkuk kayıt işlemlerinin de devam ettiği görülmüştür.
Belediye Şirketine İşletme Hakkı Devredilen Yerlerin İhale Yapılmaksızın Üçüncü Kişilere Kiralanması	2017	Kısmen Yerine Getirildi	Konuya ilişkin Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığından alınan bilgilerde, 2017 yılında ortaya koyduğumuz açıklamalar

www.balioglu.net

			doğrultusunda işlem tesis edildiği, üçüncü kişilere devredilen yerlerin bir kısmının sözleşmesinin sonlandırıldığı, tahliye süreci devam eden yerlerin olduğu ve bazı kiracıların mahkeme yoluna gitmesi dolayısıyla (bilhassa otoparklarda) sürecin aksadığı anlaşılmıştır.
Devlet İhale Kanunu Kapsamında İhalesi Yapılan Bazı Taşınmazların İhale Şartnamelerinde Rekabeti Engelleyici Hükümler Bulunması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Tahsis Edilen Taşınmazların Takip ve Kontrolünün Yapılmaması	2017	Yerine Getirilmedi	2018 yılı denetim raporunun Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler Bölümünün 14'üncü maddesinde bulgu konusu yapılmıştır.
Spor Kulüplerine Taşınmaz Tahsis Edilmesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
İç Kontrol Sisteme İlişkin Tespitler	2017	Kısmen Yerine Getirildi	İdare risklerini iç risk, dış risk veya stratejik risk, birim riski, faaliyet veya proje riski gibi bir sınıflandırmaya tabi

www.balioglu.net

			tutmamıştır. İş süreçlerinde var olan risklerin belirlenme çalışmaları devam etmektedir. İç kontrol sisteminin değerlendirilmesine yönelik değerlendirme formları ve raporu hazırlanmamıştır. İdarenin tüm ilgili ve bağlı birimlerinde hedef ve amaçların gerçekleşmesine makul güvence sağlamak üzere sistem yapılandırılması devam etmektedir.
Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında Yer Alan Sermaye Tutarları ile Şirket Mali Tablolarında Yer Alan Sermaye Tutarlarının Uyumlu Olmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Taşınmaz Envanteri ve İşlemlerine İlişkin Tespit Edilen Hususlar	2017	Kısmen Yerine Getirildi	2018 yılı denetim raporunun Denetim Görüşünün Dayanakları bölümünün 3'üncü maddesinde bulgu konusu yapılmıştır.

www.balioglu.net

www.balioglu.net

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

2018 YILI

SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM

RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. **ÖZET** **122**

2. **KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU** **123**

3. **SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU** **123**

4. **DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI** **123**

5. **GENEL DEĞERLENDİRME** **124**

6. **DENETİM BULGULARI** **125**

www.balioglu.net

TABLOLAR

Tablo 1: Performans Programlarında ve Faaliyet Raporlarında Yer Almayan Hedefler..... 126
Tablo 2: Stratejik Hedef ile "İlgililik" Kriterini Sağlamayan Performans Hedefleri..... 130
Tablo 3: Performans Hedefi ile "İlgililik" Kriterini Sağlamayan Göstergeler..... 132
Tablo 4: Girdi/Faaliyet Odaklı Hedefler..... 134
Tablo 5: Üstün ve Zayıf Yönler..... 138
Tablo 6: Faaliyet Raporunda Yer Verilmeyen Performans Göstergeleri..... 139
Tablo 7:Uyumlu Olmayan Performans Göstergeleri..... 142
Tablo 8: Farklı Olan Performans Gösterge Ölçü Birimleri..... 143
Tablo 9: Performans Programında Yer Verilmeyip Faaliyet Raporunda Gerçekleştirilen Hedefler..... 149

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Bulguları

1. Stratejik Planda Yer Alan Bazı Stratejik Hedeflerin 5 Yıllık Dönem İçinde Performans Programlarına Alınmaması ve Faaliyet Raporlarında Gerçekleşmelerin İzlenmemesi

2. Performans Programında Faaliyet Maliyetleri Tablosuna Yer Verilmemesi

3. Performans Programında Yer Alan Bazı Hedef ve Göstergelerin "İlgililik" Kriterini Karşılamaması

4. Performans Programındaki Bazı Hedeflerin Girdi-Faaliyet Odaklı Olması

5. İdare Faaliyet Raporunda Mali Bilgiler Başlığında Eksik Bilgi Sunulması ve Öneri ve Tedbirler Başlığına Yer Verilmemesi

6. İdare Faaliyet Raporunda Yer Alan Bazı Üstün ve Zayıf Yön Değerlendirmelerinin Mevzuata Uygun Yapılmaması

www.balioglu.net

7. Bazı Performans Hedefleri İçin Belirlenen Performans Göstergelerine Faaliyet Raporunda Yer Verilmemesi

8. Performans Programı ile İdare Faaliyet Raporunda Yer Alan Bazı Performans Göstergelerinin Birbiriyle Uyumlu Olmaması

9. Performans Programı ile İdare Faaliyet Raporunda Yer Alan Bazı Performans Göstergelerinin Ölçü İtibariyle Farklı Olması

10. Performans Programında Yer Almadığı Halde İdare Faaliyet Raporunda Gerçekleştirilen Hedeflerin Olması

1. ÖZET

Bu rapor Ankara Büyükşehir Belediyesi performans denetimi sonuçlarını ve bulgularını içermektedir.

6085 sayılı Kanunun 36'ncı maddesi uyarınca, Sayıştay "*hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim*" olarak tanımlanan performans denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

Ankara Büyükşehir Belediyesinin hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının değerlendirmesini sağlamak amacıyla aşağıdakiler denetlenmiştir:

- 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan,
- 2018 yılı Performans Programı,
- 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu ve
- Faaliyet sonuçları ölçümü yapan veri kayıt sistemleri.

www.balioglu.net

Performans esaslı bütçeleme sistemi gereği Ankara Büyükşehir Belediyesinin hazırladığı üç temel belge olan 2015-2019 Stratejik Planı, 2018 yılı Performans Programı ve 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu, raporlama gerekliliklerine uyum (mevcudiyet, zamanlılık, sunum) açısından incelenmiş ve bu incelemenin sonucunda üç belgenin de anılan nitelikleri sağladığı görülmüştür.

Ayrıca yukarıda sayılan dokümanlardan Stratejik Plan ve Performans Programı, performans bilgisinin içeriğine yönelik aranan şartlardan ilgililik, ölçülebilirlik ve iyi tanımlanma açısından değerlendirilmiş; İdare Faaliyet Raporu ise performans bilgisinin içeriğine yönelik şartlardan tutarlılık, doğrulanabilirlik, geçerlilik/ikna edicilik açısından incelenmiş ve bu incelemelerin sonucunda, söz konusu dokümanların bulgularda belirtilen nedenlerle bu kriterlere kısmen uyduğu kanaatine varılmıştır.

İncelenen veri kayıt sistemi açısından; üretilen performans bilgisinin gerçekleşmeleri doğru olarak yansıttığı, göstergenin tanımına dayalı olarak gerçekleşmelerle ilgili olmayan hususları içermediği ve bu nedenle incelenen veri kayıt sisteminin, hedef ve gösterge açısından performansın ölçülmesi ve raporlanması amacına uygun olduğu kanaatine varılmıştır.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresi yönetimi, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanmasına ilişkin yönetmelik ve kılavuzlara uygun olarak hazırlanmış olan performans bilgisi raporlarının doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından; bir bütün olarak sunulan bu raporların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından; kamu idaresinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının ölçülmesine ilişkin sistemlerin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden; performans bilgisinin dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, kamu idaresinin raporladığı performans bilgisinin güvenilirliğine ilişkin değerlendirme yapmak, performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemleri değerlendirmekle sorumludur.

www.balioglu.net

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil mevzuatıdır.

Denetimin amacı, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında TBMM ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi ile hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

Denetim, kamu idaresinin faaliyet raporunda yer alan performans bilgilerinin ve bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile gerçekleştirilir.

Bu çerçevede, Ankara Büyükşehir Belediyesi yayımladığı 2015-2019 dönemine ait

Stratejik Plan, 2018 yılı Performans Programı ve 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenmiştir.

5. GENEL DEĞERLENDİRME

2018 yılı performans denetimi kapsamında Ankara Büyükşehir Belediyesinin yayımladığı 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2018 yılı Performans Programı ve 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenerek faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığı değerlendirilmiştir.

Yapılan inceleme sonucunda; Kurumun, 2015–2019 yılı Stratejik Planının, Performans Programının ve Faaliyet Raporunun mevcut olduğu ve ilgili dokümanların mevzuatta belirtilen zamanlara ve sunum kriterine uyularak hazırlandığı görülmüştür.

Bunun yanında, Stratejik Plan ve Performans Programı, performans bilgisinin içeriğine yönelik aranan şartlardan ilgililik, ölçülebilirlik ve iyi tanımlanma açısından değerlendirilmiş; İdare Faaliyet Raporu ise performans bilgisinin içeriğine yönelik şartlardan tutarlılık, doğrulanabilirlik, geçerlilik/ikna edicilik açısından incelenmiş ve bu incelemelerin sonucunda, söz konusu dokümanların bulgularda belirtilen hususlar dışında bu şartları kısmen sağladığı kanaatine varılmıştır.

www.balioglu.net

Kurumun Stratejik Planı üzerinde yapılan incelemede, Planın ilgililik, ölçülebilirlik ve iyi tanımlanma kriterlerini sağladığı; Performans Programı üzerinde yapılan incelemede de, Programın ölçülebilirlik ve iyi tanımlanma kriterlerini sağladığı, ilgililik kriterini ise tam olarak sağlamadığı görülmüştür. Faaliyet Raporu üzerinde yapılan incelemede ise Raporun doğrulanabilirlik kriterini sağladığı, Performans Programında yer almadığı halde Faaliyet Raporunda gerçekleştirilen hedeflerin olduğu, bazı performans hedefleri için belirlenen performans göstergelerine ilişkin Faaliyet Raporunda bilgiye yer verilmediği, Performans Programı ile Faaliyet Raporunda yer alan bazı performans göstergeleri ve ölçülerinin birbiri ile uyumlu olmadığı, bu nedenle tutarlılık kriterini sağlamadığı, geçerlilik/ikna edicilik kriterinin ise sağlandığı tespit edilmiştir.

Yukarıda belirtilen tespit ve değerlendirmeler çerçevesinde Kurum, Stratejik Planı, Performans Programını ve Faaliyet Raporunu mevzuat hükümlerine uygun olarak hazırlamalıdır. Kurumun performans yönetim sistemini geliştirerek ileri bir seviyeye taşıyabilmesi için veri kayıt sisteminin, hedef ve faaliyetler için belirlenen performans göstergelerinin tümünü kapsayacak şekilde düzenlenmesi uygun olacaktır.

6. DENETİM BULGULARI

A. Stratejik Planın Değerlendirilmesi

BULGU 1: Stratejik Planda Yer Alan Bazı Stratejik Hedeflerin 5 Yıllık Dönem İçinde Performans Programlarına Alınmaması ve Faaliyet Raporlarında Gerçekleşmelerin İzlenmemesi

Ankara Büyükşehir Belediyesinin 2015-2019 Stratejik Planı, 2015-2019 yılları Performans Programları ve 2015-2018 yılları Faaliyet Raporlarının incelenmesi neticesinde, Stratejik Planda gerçekleştirilmesi hedeflenen bazı stratejik hedeflerin performans programlarına alınmadığı, bunların faaliyet raporlarında gerçekleşme göstermediği ve sonuç olarak 5 yıllık sürede yapılmadığı tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 9'uncu maddesine göre, kamu idareleri; kalkınma planları, Cumhurbaşkanı tarafından belirlenen politikalar, programlar, ilgili mevzuat ve benimsedikleri temel ilkeler çerçevesinde geleceğe ilişkin misyon ve vizyonlarını oluşturmak, stratejik amaçlar ve ölçülebilir hedefler saptamak, performanslarını önceden belirlenmiş olan göstergeler doğrultusunda ölçmek ve bu sürecin izleme ve değerlendirmesini yapmak amacıyla katılımcı yöntemlerle stratejik plan hazırlarlar. Yine kamu idareleri, yürütecekleri faaliyet ve projeler ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programı hazırlamakla yükümlüdürler. Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte stratejik plan;

"Kamu idarelerinin orta ve uzun vadeli amaçlarını, temel ilke ve politikalarını, hedef ve önceliklerini, performans göstergelerini, bunlara ulaşmak için izlenecek yöntemler ile kaynak dağılımlarını içeren plan" şeklinde tanımlanmaktadır.

Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzuna göre stratejik planın, kapsadığı zaman diliminde uzun vadede idarenin gerçekleştirmek istediklerini ve ulaşmak istediği yeri yansıtması, idarenin geleceğe yönelik "ideal" ve "ortak" bakışını ve durum analizi sonucunda ortaya çıkan ihtiyaçlar çerçevesinde amaçlar ve bu amaçları gerçekleştirmeye yönelik hedefleri içermesi gerekmektedir. Hedeflere ne ölçüde ulaşıldığının ortaya konulmasında da performans göstergeleri kullanılır. Stratejik planda yer alan stratejik hedef ve performans hedeflerinin yıllık uygulama dilimlerinde performans programına alınması ve gerçekleşmelerin faaliyet raporlarında gösterilmesi, 5 yılın sonunda da hedeflerin ve bunlara ne ölçüde ulaşıldığını ya da

www.balioglu.net

ulaşılmadığını gösteren performans programlarının gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Bu bağlamda, idarenin 2015-2019 Stratejik Planında yer alan bazı stratejik hedeflerin, performans programlarına alınmadığı ve faaliyet raporlarında gerçekleşmelerin izlenmediği görülmüştür. Buna ilişkin saptamalar aşağıdaki tablodadır.

Tablo 1: Performans Programlarında ve Faaliyet Raporlarında Yer Almayan Hedefler

Stratejik Amaç	**Gerçekleştirilmeyen Stratejik Hedef**
Stratejik Amaç 3 Yerel Diplomaside Türkiye'de Öncü Olmak	**Stratejik Hedef 3.2** Kardeş şehir uygulamaları ile farklı kültürlerin birbirlerini tanıması ve yakınlaşmasını temin etmek, halklar arasında kardeşlik duygusunu geliştirecek etkinlikler düzenlemek.
Stratejik Amaç 24 Sebze meyve ve balık ticaretinin kaliteli, standartlara ve gıda güvenliğine uygun olarak rekabet şartları içerisinde alınıp satılmasını sağlamak	**Stratejik Hedef 24.7** Toptancı haldeki işyerlerinin devir ve kiralama işlemlerinin yapılması **Stratejik Hedef 24.8** Hal gelirlerinin süresinde toplanması **Stratejik Hedef 24.9** Belediyemizce tesis edilen işlemlere ilişkin hukuki süreci takip etmek
Stratejik Amaç 26 Ankara'da işsizliğin önlenmesi için her türlü önlemi almak	**Stratejik Hedef 26.2** Sanayi bölgelerinde ara eleman ihtiyacını karşılamak amacıyla sanayi bölgeleri ile işbirliği yaparak kurslar açmak
Stratejik Amaç 28 Engellilerle ilgili kültürel, sosyal ve sportif projeler üretmek, onları meslek sahibi yapmak için kurslar açmak	**Stratejik Hedef 28.10** Günlük Engelli Bakım Evi'nde sınırlı bakım hizmeti vermek
Stratejik Amaç 30 Kadınlarla ilgili kültürel, sosyal ve sportif projeler üretmek, onları meslek sahibi yapmak için kurslar açmak	**Stratejik Hedef 30.3** Kadınların folklor grupları kurmasını teşvik etmek **Stratejik Hedef 30.4** Kadınların müzik grupları kurmasını teşvik etmek
Stratejik Amaç 31 Yaşlılarla ilgili kültürel, sosyal ve sportif projeler üretmek	**Stratejik Hedef 31.4** Şehrin merkezlerinde, yaşlıların vakit geçirebileceği "Yaşlılar Kulübü" sayılarını çoğaltmak **Stratejik Hedef 31.5** Huzurevlerinin sayısını çoğaltmak **Stratejik Hedef 31.8**

www.balioglu.net

	Yaşlı Sevgi Evleri kurarak ihtiyaç sahibi, yalnız yaşamak zorunda olan yaşlılara konut konforunda barınma imkânı sağlamak
Stratejik Amaç 32 Kültürel hizmetlerde çeşitlilik açısından Türkiye'de bir numara olmaya devam etmek	**Stratejik Hedef 32.11** Aşıklar şöleni düzenlemek **Stratejik Hedef 32.12** Pop-Jazz konserleri düzenlemek **Stratejik Hedef 32.13** Nostalji konserleri düzenlemek **Stratejik Hedef 32.14** Hemşeri geceleri düzenlemek **Stratejik Hedef 32.21** Sergiler açmak **Stratejik Hedef 32.24** Film gösterileri yapmak **Stratejik Hedef 32.25** Türk büyükleri anma programları yapmak **Stratejik Hedef 32.28** Uluslararası kültür günleri ve festival günleri düzenlemek **Stratejik Hedef 32.30** Kültürel CD'ler hazırlamak **Stratejik Hedef 32.31** Palyaço grupları oluşturmak
Stratejik Amaç 37 Ankara'yı bir üniversiteler şehri yapmak	**Stratejik Hedef 37.1** Üniversitelerle birlikte ortak projeler gerçekleştirmek
Stratejik Amaç 40 Yerli turizmde bir numara olmak	**Stratejik Hedef 40.7** Termal tesislerinin ve alanlarının yer ve özelliklerini tanıtmak, Ankara'yı termal cazibe merkezi haline getirmek
Stratejik Amaç 51 İmar faaliyetlerinde Türkiye'ye örnek olmak	**Stratejik Hedef 51.8** Estetik kurullarının kurulmasını sağlamak
Stratejik Amaç 53 Kamu kurum kuruluşları ile müşterek projeler üretmek, kurum ve kuruluşlarına karşılıksız destek olmak	**Stratejik Hedef 53.2** Ankara'nın daha güvenli bir şehir olabilmesi, çocuklarımızın uyuşturucudan uzak kalması amacıyla Ankara Emniyet Müdürlüğü ile müşterek projeler yürütmek, Ankara Emniyet Müdürlüğüne araç ve bina desteğinde bulunmak
Stratejik Amaç 56 Türkiye'de Kamulaştırma Hizmetlerinde Örnek	**Stratejik Hedef 56.3** Kamulaştırma işlemlerinin eksiksiz ve koordinatlarına

www.balioglu.net

Olmak	uygun yapılabilmesi için paket programlarının kullanılması **Stratejik Hedef 56.4** Tüm personelin aynı işi aynı derecede takip ve sonuçlandırabilmesi için mevzuatlara uygun standartların oluşturulması
Stratejik Amaç 69 Hukukun üstünlüğü ilkesinden hareketle, teknolojik gelişmelerden yararlanarak	**Stratejik Hedef 69.1** Müşavirlik hizmetlerinin elektronik ortamda yürütülebilmesine yönelik makine-teçhizat eksikliklerini tamamlamak **Stratejik Hedef 69.2** Mevzuat ve uygulama değişiklikleri nedeniyle güncel bilgilerin takibi için Hukuk Müşavirliği kaynak başvuru kitapları ile bilgi programlarının güncellenmesi
Stratejik Amaç 70 Öncelikleri iyi tespit ederek, danışmanlık ve denetim hizmetleri ile Belediyemiz kaynaklarının etkin, ekonomik ve verimli kullanılmasını sağlamak, yolsuzluk ve suiistimallerin önüne geçmek	**Stratejik Hedef 70.3** Uluslararası iç denetim standartları çerçevesinde denetim uygulamaları ile yolsuzluk ve suiistimallerin önüne geçmek
Stratejik Amaç 74 Belediye gelirlerinin artırılması çalışmalarını yürütmek	**Stratejik Hedef 74.4** Belediye sınırlarında kayıtsız mükellefin kalmamasını sağlamak **Stratejik Hedef 74.5** Üniversitelerle işbirliği içinde teknokentler kurarak müştereken gelir elde etmek **Stratejik Hedef 74.6** Belediye sınırları içerisinde belediyenin sahip olduğu arazileri kat karşılığı veya hasılat paylaşımı yolu ile ihale ederek yüksek gelir elde etmek

Kamu idaresi cevabında; "2015-2019 Stratejik Planında yer alan bazı stratejik hedeflerin, performans programlarına alınmadığı ve faaliyet raporlarında gerçekleşmelerinin izlenmediği belirtilmektedir. Bulgu konusu hususla ilgili olarak sorumlu Daire Başkanlıkları uyarılmış olup, Stratejik Plan-Performans Programı-Faaliyet Raporu ilişkisinin önemi vurgulanmıştır. 2020-2024 Stratejik Planı bulgu maddesindeki tespitler doğrultusunda daha öngörülebilir ve gerçekleştirilebilir amaç ve hedeflere yer verilerek hazırlanacaktır." demektedir.

www.balioglu.net

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, gerekli çalışmaların yapılacağını ifade etmiş, sonraki plan-program ve rapor süreçlerinde bu hususa dikkat edileceği belirtmiştir.

B. Performans Programının Değerlendirilmesi

BULGU 2: Performans Programında Faaliyet Maliyetleri Tablosuna Yer Verilmemesi

Ankara Büyükşehir Belediyesinin 2018 yılı Performans Programında faaliyet maliyetleri tablosuna yer verilmediği görülmüştür

Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri, özel bütçeli idareler, sosyal güvenlik kurumları ile mahalli idarelerin performans programlarının hazırlanması, ilgili idarelere gönderilmesi, kamuoyuna açıklanması ve bunlara ilişkin süreler ile diğer usul ve esasları belirlemek amacıyla Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmelik hazırlanmıştır. Kamu idarelerinin bu Yönetmelikle belirlenen esas ve usullere uygun olarak, performans programlarını hazırlamalarına ilişkin standartları, kullanılacak tablo ve formlar ile diğer bilgileri içerecek şekilde Performans Programı Hazırlama Rehberi yayımlanmıştır

www.balioglu.net

Performans Programı Hazırlama Rehberine göre performans programında yer alan performans hedefleri, idarenin ulaşmak istediği hedefleri göstermektedir. Performans hedefine ulaşmak için kullanılan faaliyetler ise bu hedeflerin nasıl gerçekleştirileceğini ifade etmektedir. Performans programı dönemine ilişkin olarak ortaya konulan hedeflere ulaşmak için ihtiyaç duyulan kaynak miktarının belirlenmesi süreci, bu hedeflere yönelik olarak yürütülmesi gereken faaliyetlerin ve bunların maliyetlerinin tespit edilmesi ile başlamaktadır. Faaliyet maliyetleri tespit edilirken, her bir faaliyet için hesaplanacak maliyet tutarlarından bütçe kaynakları ile finanse edilen kısımları analitik bütçe sınıflandırmasının ekonomik kodlarına uygun olarak belirlenmesi gerekmektedir.

Faaliyet maliyetleri tablosunun, performans programı hazırlık çalışmalarında üst yönetici ve harcama yetkilileri tarafından belirlenen her bir faaliyet için sorumlu birimler tarafından ayrı ayrı doldurulması gerekmektedir. Aynı faaliyetten sorumlu birden fazla harcama birimi olması halinde her harcama birimince bu tablo ayrı ayrı doldurulacak olup mali hizmetler birimi tarafından konsolide edilerek tek bir tablo haline getirilmektedir. Faaliyet maliyetleri tablosunda yer alması gereken açıklamalar bölümünde ilgili faaliyetin kapsamı, gerekçesi ve

önemine ilişkin bilgiler ile faaliyet maliyetinin hesaplanmasına ilişkin hususlara yer verilmesi gerekmektedir.

Ankara Büyükşehir Belediyesinin 2018 yılı Performans Programında faaliyet maliyetleri tablosuna yer verilmediği görülmüş olup, Performans Programı Hazırlama Rehberinde belirtildiği şekilde Faaliyet Maliyetleri Tablosu hazırlanmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Faaliyet Maliyetleri Tablosu performans programı hazırlık çalışmalarında üst yönetici ve harcama yetkilileri tarafından her bir faaliyet için sorumlu birimler tarafından ayrı ayrı doldurulması gerektiği bulgu konusu olarak belirtilmiştir. Ancak Faaliyet Maliyetleri Tablosuna yer verilmemesine rağmen 2019 Performans Programında aynı sonucu gösteren Belediyemiz Fonksiyonel ve Ekonomik Sınıflandırma Düzeyindeki Bütçe Tablosuna yer verilmiştir ve çalışmalarını yürütmekte olduğumuz 2020 Performans Programında Faaliyet Maliyetleri Tablosuna yer verilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, bulgu konumuzdaki öneriler doğrultusunda hazırlanmasına devam edilen 2020 Performans Programında Faaliyet Maliyetleri Tablosuna yer verileceğini belirtmiştir.

www.balioglu.net

BULGU 3: Performans Programında Yer Alan Bazı Hedef ve Göstergelerin "İlgililik" Kriterini Karşılamaması

Ankara Büyükşehir Belediyesi 2018 yılı Performans Raporunun incelenmesi sonucu, bazı performans hedef ve göstergelerinin ilgililik kriterini sağlamadığı görülmüştür.

Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu ve Performans Programı Hazırlama Rehberine göre; belirlenen performans hedeflerinin stratejik plandaki hedeflerle, performans göstergelerinin de performans hedefleriyle ilgili olması gerekmektedir. Ancak İdarenin 2018 yılı Performans Raporunun incelenmesi sonucu, bazı performans hedef ve göstergelerinin ilgililik kriterini sağlamadığı saptanmıştır.

Buna yönelik örnekler aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 2: Stratejik Hedef ile "İlgililik" Kriterini Sağlamayan Performans Hedefleri

Stratejik Hedef	Performans Hedefi	Değerlendirme
18.1 Hayvanat bahçesi yapmak	18.1.1 Hayvanat bahçesi ziyaretçilerine	Performans Hedefi stratejik Hedef gerçekleştikten sonra olabilecek

	hayvanlar ve doğa bilinci hakkında bilgi vermek	faaliyetlerdir. Bu nedenle Performans Hedefi Stratejik Hedef ile doğrudan ilgili değildir.
18.1 Hayvanat bahçesi yapmak	18.1.2 Hayvanat bahçesindeki hayvanların korunmasını ve bakımını sağlamak	Performans Hedefi stratejik Hedef gerçekleştikten sonra olabilecek faaliyetlerdir. Bu nedenle Performans Hedefi Stratejik Hedef ile doğrudan ilgili değildir
18.1 Hayvanat bahçesi yapmak	18.1.3 Nesli tükenmekte olan türlerin korunması çalışmalarına destek olmak	Performans Hedefi stratejik Hedef gerçekleştikten sonra olabilecek faaliyetlerdir. Bu nedenle Performans Hedefi Stratejik Hedef ile doğrudan ilgili değildir.
18.1 Hayvanat bahçesi yapmak	18.1.4 Doğada yaralanan hayvanların rehabilitasyonlarını sağlayarak doğaya geri kazandırmak ve Ankara'nın turizmine katkıda bulunmak	Performans Hedefi stratejik Hedef gerçekleştikten sonra olabilecek faaliyetlerdir. Bu nedenle Performans Hedefi Stratejik Hedef ile doğrudan ilgili değildir
18.1 Hayvanat bahçesi yapmak	18.1.5 Hayvanat bahçesine hayvan temin etmek	Performans Hedefi stratejik Hedef gerçekleştikten sonra olabilecek faaliyetlerdir. Bu nedenle Performans Hedefi Stratejik Hedef ile doğrudan ilgili değildir
18.1 Hayvanat bahçesi yapmak	18.1.6 Hayvanat Bahçesi çalışanlarının sağlığı ve güvenliği için önlemler almak, çalışma koşullarını denetlemek	Performans Hedefi stratejik Hedef gerçekleştikten sonra olabilecek faaliyetlerdir. Bu nedenle Performans Hedefi Stratejik Hedef ile doğrudan ilgili değildir
18.1 Hayvanat bahçesi yapmak	18.1.7 Personelin hayvan bakımı konusunda donanımlı hale gelmesi için eğitim almasını sağlamak	Performans Hedefi stratejik Hedef gerçekleştikten sonra olabilecek faaliyetlerdir. Bu nedenle Performans Hedefi Stratejik Hedef ile doğrudan ilgili değildir.
62.3 Yapılan yatırımları denetlemek ve verimliliği artırmak	62.3.1 Bilgilendirme amaçlı basılı ve yazılı materyaller	Performans Hedefi Stratejik Hedef ile doğrudan ilgisi bulunmamaktadır.

www.balioglu.net

Tablo 3: Performans Hedefi ile "İlgililik" Kriterini Sağlamayan Göstergeler

Performans Hedefi ile "ilgililik" kriterini sağlamayan Göstergeler		
Hedef	**Gösterge**	**Değerlendirme**
6.1.1 Yeşil alanları arttırarak kişi başına düşen yeşil alan miktarını artırmak	- Hazırlanan/hazırlattırılan spor alanı, mimari ve diğer projeler sayısı -Yapılan halı saha sayısı -Bakımı yapılan havuz ve fıskiye sistemleri sayısı	Performans Programında belirlenmiş olan göstergelerin Performans Hedefi ile doğrudan ilgisi bulunmamaktadır.
35.1.1 Ankara'daki açık-kapalı spor alanlarının sayısını arttırmak	-Nakdi ve ayni destek verilen kulüp ve dernek sayısı -Belediye spor hizmetlerinden sömestr tatilinde faydalanan ortaokul ve liseli gençlerin sayısı -Belediyemiz ve sivil toplum kuruluşları ile iş birliği yapılarak düzenlenen gençlik ve spor organizasyonları sayısı	Performans Programında belirlenmiş olan göstergelerin Performans Hedefi ile doğrudan ilgisi bulunmamaktadır.
72.1.1 Teknolojik imkanlardan yararlanıp, çalışanların kapasitesini, verimliliğini ve motivasyonunu yükseltmek suretiyle mevcut personel sayısının korunması	- Emekli olan memur sayısı - Emekli olan işçi sayısı	Performans Programında belirlenmiş olan göstergelerin Performans Hedefi ile doğrudan ilgisi bulunmamaktadır.
73.1.1 Belediyemize ait şirketlerin ve iştiraklerin belediyemizle koordineli olarak çalışmalarını sağlamak	-Belediyemize ait şirket ve iştirak sayısı	Performans Programında belirlenmiş olan göstergelerin Performans Hedefi ile doğrudan ilgisi bulunmamaktadır.

www.balioglu.net

Kamu idaresi cevabında; "2014-2019 Stratejik Planında stratejik hedef 18.1 hayvanat bahçesi yapmak olarak belirlenmiştir. Ancak plan dönemi içerisinde Hayvanat Bahçesi yapılmadığı için söz konusu performans hedeflerinde gerçekleşme olmamıştır.

Stratejik Hedef 62.3'ün Performans Hedefi 62.3.1 ile ilgili olmadığı belirtilmiş; ancak stratejik hedef ile, bu stratejik hedefin diğer performans hedefleri birlikte değerlendirildiğinde amaç ve hedefin doğal ve dolaylı olarak ilintili olduğu görülmektedir." demektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında**,** 2014-2019 Stratejik Planında stratejik hedef 18.1 hayvanat bahçesinin yapılmadığı için söz konusu performans hedeflerinde gerçekleşme olmadığını, Stratejik Hedef 62.3'ün Performans Hedefi 62.3.1 ile diğer performans hedeflerin birlikte değerlendirildiğinde amaç ve hedefin doğal ve dolaylı olarak ilintili olduğu belirtilmiştir.

Bulgumuzda yer alan hususlar ilgililik kriterini sağlamayan hedef ve göstergelerdir. 2014-2019 Stratejik Planında yer alan "18.1 hayvanat bahçesinin yapmak" hedefi yerine getirilmiş olsa dahi performans hedefi ile doğrudan ilgili değildir. Bahse konu performans hedefleri stratejik hedef gerçekleştikten sonra olabilecek faaliyetlerdir. Bu nedenle performans hedefi stratejik hedef ile doğrudan ilgili değildir. Stratejik Hedef "62.3 yapılan yatırımları denetlemek ve verimliliği artırmak" ile performans hedefi "62.3.1 Bilgilendirme amaçlı basılı ve yazılı materyaller" arasında doğrudan bir ilgi kurulamamıştır. İdare tarafından hazırlanan plan ve programdaki hedef ve göstergelerin Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu ve Performans Programı Hazırlama Rehberine göre ilgililik kriterini sağlayacak şekilde hazırlanması gerekmektedir.

BULGU 4: Performans Programındaki Bazı Hedeflerin Girdi-Faaliyet Odaklı Olması

Ankara Büyükşehir Belediyesi 2018 yılı Performans Programında yer alan bazı hedeflerin girdi- faaliyet odaklı olması nedeni ile "ilgililik" kriteri değerlendirilmesi yapılamamıştır.

Performans Programı Hazırlama Rehberinin "*tanımlar"* kısmında ;

"Faaliyet: *Belirli bir amaca ve hedefe yönelen, başlı başına bir bütünlük oluşturan, yönetilebilir ve maliyetlendirilebilir üretim veya hizmetlerdir.*

Girdi: *Bir ürün veya hizmetin üretilmesi için gereken beşeri, mali ve fiziksel değerlerdir.*

www.balioglu.net

Çıktı: *İdare tarafından üretilen nihai ürün veya hizmetlerdir.*

Sonuç: *İdarenin sunduğu ürün ve hizmetlerin, bireyler ve toplum üzerinde meydana getirdiği etkilerdir."* şeklinde tanımlanmıştır.

Aynı rehberde idare faaliyet raporları çıktı-sonuç odaklı olması gerektiği belirtilmiştir.

T.C. Sayıştay Başkanlığı tarafından hazırlanan Performans Denetim Rehberine göre;

"İlgililik değerlendirmesi yapılmadan önce performans hedeflerinin çıktı veya sonuç odaklı olup olmadığı değerlendirilir. Performans Programı Hazırlama Rehberine göre kamu idarelerinin performans hedefleri ya çıktılara ya da sonuçlara odaklı olmalıdır.

Çıktı: *İdare tarafından üretilen mal veya hizmetler*

Sonuç: *İdare tarafından üretilen mal ve hizmetlerin bireyler ve toplum üzerindeki etkisi*

Performans hedeflerinin çıktı veya sonuç odaklı olup olmadığı değerlendirmesi yapıldıktan sonra:

-Çıktı veya sonuç odaklı olarak belirlenen performans hedefleri için ilgililik değerlendirmesine devam edilir.

-Girdi veya faaliyet odaklı belirlenen performans hedefleri için ise ilgililik değerlendirmesi yapılmaz ve değerlendirme yapılmadığı raporlanır." şeklindedir.

Performans programında yer alan hedeflerin "ilgililik" kriteri açısından yapılan değerlendirilmesi sonucunda, aşağıdaki tabloda belirtilen hedeflerin çıktı ya da sonuç odaklı değil; girdi-faaliyet odaklı belirlenmiş olmasından dolayı performans hedefleri için ilgililik değerlendirmesi yapılamamıştır.

Tablo 4: Girdi/Faaliyet Odaklı Hedefler

Performans Hedefi	**Girdi/Faaliyet odaklılık**
Hedef 33.2.2 Ulusal ve uluslararası düzeydeki sivil toplum kuruluşlarının düzenlediği organizasyonlara destek olup, katılım sağlamak	Faaliyet odaklı
Hedef 62.1.1	Faaliyet odaklı

www.balioglu.net

Saha ziyaretleri yapmak	
Hedef 63.1.1 İlçelerde dönemsel ihtiyaç duyulacak makine ekipman ve sarf malzemelerin alımı	Girdi odaklı
Hedef 75.3.1 Belediyemiz birimleri (ASKİ ve EGO hariç) ile Daire Başkanlığımızın hizmet giderlerinin hızlı ve ekonomik bir şekilde temin edilmesi	Girdi odaklı
Hedef 75.3.2 Belediyemiz birimlerinin (ASKİ ve EGO hariç) sarf ve demirbaş malzeme ihtiyaçlarını en kısa sürede yeteri kadar temin etmek	Girdi odaklı
Hedef 75.3.4 Belediyemiz birimlerinin (ASKİ ve EGO hariç). Elektrik enerjisini minimum birim fiyatı ile serbest tüketici olarak tedarik etmek	Girdi odaklı
Hedef 75.3.5 Belediyemiz birimlerinin her türlü araç, iş makinesi ve ekipmanlarının bakım, onarım ve tamirinin yapılması ve bu faaliyetlerin yürütülmesi için gerekli olan avadanlık ve yedek parça temini ,akaryakıt ve yağ alımları, trafik sigortası ve stok işlemleri, sabit ve hareketli iş makinesi, alımları gerçekleştirmek	Girdi odaklı

www.balioglu.net

Kamu idaresi cevabında; "2018 Performans Programında yer alan hedeflerin ilgililik kriterini sağlamadığı tespit edilmiştir. 2020-2024 Stratejik Planı ve ona uygun olarak hazırlanacak Performans Programında performans hedefleri belirlenirken çıktı-sonuç odaklı olmasına dikkat edilecektir. "demektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, bulgumuzda yer alan açıklamalar doğrultusunda hareket edileceğini belirtmiştir.

C. Faaliyet Raporunun Değerlendirilmesi

BULGU 5: İdare Faaliyet Raporunda Mali Bilgiler Başlığında Eksik Bilgi Sunulması ve Öneri ve Tedbirler Başlığına Yer Verilmemesi

Ankara Büyükşehir Belediyesinin 2018 yılı İdare Faaliyet Raporunun incelenmesi sonucunda, Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik gereği 'Mali Bilgiler' başlığında eksik bilgi sunulduğu ve Raporda bulunması gereken 'Öneri ve Tedbirler' başlığına yer verilmediği görülmüştür.

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmeliğin *"Birim ve idare faaliyet raporlarının kapsamı"* başlıklı 18'inci maddesine göre, mali bilgiler başlığı altında, kullanılan kaynaklara, bütçe hedef ve gerçekleşmeleri ile meydana gelen sapmaların nedenlerine, varlık ve yükümlülükler ile yardım yapılan birlik, kurum ve kuruluşların faaliyetlerine ilişkin bilgilere, temel mali tablolara ve bu tablolara ilişkin açıklamalara yer verilmesi ayrıca, iç ve dış mali denetim sonuçları hakkındaki özet bilgilerin de bu başlık altında yer alması gerekmektedir. Yine, 'öneri ve tedbirler' başlığı altında faaliyet yılı sonuçları ile genel ekonomik koşullar, bütçe imkânları ve beklentiler göz önüne alınarak, idarenin gelecek yıllarda faaliyetlerinde yapmayı planladığı değişiklik önerilerine, hedeflerinde meydana gelecek değişiklikler ile karşılaşabileceği risklere ve bunlara yönelik alınması gereken tedbirlere yer verilmesi gerekmektedir.

2018 yılı İdare Faaliyet Raporunun incelenmesi neticesinde; mali bilgiler başlığı altında bütçe hedef ve gerçekleşmeleri ile meydana gelen sapmaların nedenlerine yer verilmediği, yükümlülükler ile yardım yapılan birlik, kurum ve kuruluşların faaliyetlerine ilişkin bilgilerin bulunmadığı görülmüştür. Ayrıca bulunması gereken 'öneri ve tedbirler' başlığına ve içeriğine de yer verilmediği görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemiz 2018 yılı İdare Faaliyet Raporunun incelenmesi neticesinde; "Mali Bilgiler" başlığında bütçe hedef ve gerçekleşmeleri ile meydana gelen sapmaların nedenlerine yer verilmediği, yükümlülükler ile yardım yapılan birlik, kurum ve kuruluşların faaliyetlerine ilişkin bilgilerin bulunmadığı ve raporda bulunması gereken "Öneri ve Tedbirler" başlığına da yer verilmediği tespit edilmiştir. 2018 yılı Faaliyet Raporunda gelir ve gider bütçe gerçekleşmeleri ile birimler itibariyle bütçe gerçekleşmelerine yer verilmiştir. Bütçe gerçekleşmeleri ile meydana gelen sapmaların nedenlerine ise "Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar" başlığı altında değerlendirilmiştir. Yardım yapılan birlik, kurum ve

www.balioglu.net

kuruluşların faaliyetlerine ilişkin bilgilere 2018 yılı Performans Programında yer verilmiştir. Ayrıca bulunması gereken "Öneri ve Tedbirler" başlığı bazı harcama birimleri tarafından Birim Faaliyet Raporlarında sunulmadığından İdare Faaliyet Raporunda yer verilememiştir.2019 Faaliyet Raporu hazırlık çalışmalarında ilgili birimler bulgu konusu hususlar ile ilgili uyarılarak söz konusu eksiklikler giderilecektir." demektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, bütçe gerçekleşmeleri ile meydana gelen sapma nedenlerine yer verildiğini, yardım yapılan birlik, kurum ve kuruluşlara ilişkin bilgilerin performans programında yer aldığını, 'öneri ve tedbirler' başlığına yer verilmediğini ve bulguda yapılan açıklamalar doğrultusunda sonraki süreçte daha dikkatli olunacağını belirtmiştir.

İdare tarafından, bütçe gerçekleşmelerinden meydana gelen sapmalara yer verildiği ifade edilse de buna yönelik açıklama ve bilgi bulunmamaktadır. Yine, yardım yapılan kurum, kuruluş ve birliklere ilişkin bilgilere tek başına performans programında yer vermek yeterli olmayıp gerçekleşmelerin faaliyet raporunda açıkça yer alması gerekmektedir. Son olarak, 'öneri ve tedbirler' başlığına ayrı olarak yer verilmesi gerekmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 6: İdare Faaliyet Raporunda Yer Alan Bazı Üstün ve Zayıf Yön Değerlendirmelerinin Mevzuata Uygun Yapılmaması

Ankara Büyükşehir Belediyesinin 2018 yılı İdare Faaliyet Raporunun incelenmesi sonucunda, Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik gereği, Raporda yer verilen bazı üstün ve zayıf yönlerin üstün ve zayıf yön olarak değerlendirilmemesi gerektiği görülmüştür.

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmeliğin *"Birim ve idare faaliyet raporlarının kapsamı"* başlıklı 18'inci maddesinde, kurumsal kabiliyet ve kapasitenin değerlendirilmesi başlığında, orta ve uzun vadeli hedeflere ulaşılabilme sürecinde teşkilat yapısı, organizasyon yeteneği, teknolojik kapasite gibi unsurlar açısından içsel bir durum değerlendirmesi yapılarak idarenin üstün ve zayıf yanlarına yer verileceği ifade edilmektedir. Üstün ve zayıf yönler ele alınırken idarenin teşkilat yapısı, organizasyon yeteneği, teknolojik imkânları gibi içsel ve sistematik değişkenlerin ön planda tutulması, gerçekçi ve objektif biçimde hazırlaması gerekmektedir.

2018 yılı İdare Faaliyet Raporunun incelenmesi neticesinde, aşağıda yer alan bazı üstün ve zayıf yönlerin üstün ve zayıf yön olmayacağı değerlendirilmektedir.

Tablo 5: Üstün ve Zayıf Yönler

Üstün Yön	Zayıf Yön
Belediye meclis üyelerinin nitelikli kişilerden oluşması	Gökçek yönetiminden önce belediye yöneticilerinin öngörüsüz ve sorumsuz davranışlarıyla borç batağı içerisine düşürülmesi. Bir başka deyişle Gökçek dönemi öncesi "benden sonra tufan" anlayışıyla belediyenin yönetilmesi
Türkiye belediyeleri arasında işsizliği ortadan kaldırma konusunda 1 numara olunması	Bir kısım personelin Belediye Başkanına karşı siyasi eğilimleri dolayısıyla kasıtlı olarak belediye projelerine yardımcı olmaması, takım ruhu eksikliği dolayısıyla inisiyatif alamaması

Kamu idaresi cevabında; "Bulgu maddesinde belirtildiği üzere 2018 yılı İdare Faaliyet Raporunda yer verilen bazı üstün ve zayıf yönlerin Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik gereği üstün ve zayıf yön olarak değerlendirilemeyeceği tespit edilmiştir. Bulgu konusu hususla ilgili olarak, 2015-2019 Stratejik Planında güçlü ve zayıf yönler Stratejik Plan Üst Kurulu tarafından Belediye Başkanının önerileri doğrultusunda belirlenmiştir. 2020-2024 Stratejik Planı hazırlık çalışmalarında üstün ve zayıf yönlerin idarenin teşkilat yapısı, organizasyon yeteneği, teknolojik imkânları gibi içsel ve sistematik değişkenler ön planda tutularak gerçekçi ve objektif biçimde olmasına özen gösterilecektir**."** demektedir**.**

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, 2020-2024 Stratejik Planın hazırlanmasında bulguda bahsedilen hususlar doğrultusunda hareket edileceğini belirtmiştir.

BULGU 7: Bazı Performans Hedefleri İçin Belirlenen Performans Göstergelerine Faaliyet Raporunda Yer Verilmemesi

Ankara Büyükşehir Belediyesi 2018 yılı İdare Faaliyet Raporunun incelenmesi sonucu, Performans Programında gerçekleştirilmesi planlanan bazı performans hedeflerine yönelik göstergelere ilişkin bilginin yer almadığı görülmüştür.

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmeliğin 18'inci maddesinde, performans bilgileri başlığı altında, idarenin stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyet ve projelerine, performans programında yer alan performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşme durumu ile meydana gelen sapmaların nedenlerine, diğer performans bilgilerine ve bunlara ilişkin değerlendirmelere yer verileceği belirtilmektedir.

Bu itibarla, Faaliyet Raporunda yer almayan performans hedeflerine yönelik göstergeler

www.balioglu.net

aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 6: Faaliyet Raporunda Yer Verilmeyen Performans Göstergeleri

Performans Programı			Faaliyet Raporu	
Performans Hedefi	**Performans Göstergesi**	**Hedeflenen Gösterge Düzeyi**	**Performans Göstergesi**	**Gerçekleşme Düzeyi**
Performans Hedefi 35.1.3 Her yaş grubundaki hemşerimizin spor yapmasını teşvik etmek amacıyla spor salonları açmak ve faaliyetleri sürdürmek	-Hizmet verilen kişi sayısı	7.000	-	-
Performans Hedefi 19.4.1 Hayvansal kökenli gıdaların kontrollerini yapmak	-Hayvansal gıda kapsamlı kontrol edilen iş yeri sayısı	200	-	-
Performans Hedefi 27.11.1 Merkezlerin faaliyetlerini tanıtmak amacıyla gazete ve dergi çıkarmak, kitap almak ayrıca merkezlere üye çocukların hazırladığı kitap, gazete, dergi, broşür vb. süreli veya süresiz yayınları yayına hazırlamak ve dağıtmak	-Çıkarılan Çocukça Dergisi ve Çocukların Ankara'sı Gazetesi sayısı	100.000	-	-
Performans Hedefi 19.1.1 Konut ve iş yeri hijyeni, pis su ve görsel çevre kirliliğinin giderilmesi	-İşlemi biten şikâyet sayısı	325	-	-
Performans Hedefi 19.2.1 Gıda denetimi, muayenesi ve kontrollerini yürütmek	-Denetimi yapılan iş yeri sayısı -Ruhsat verilen mezbaha sayısı -Denetimi yapılan mezbaha sayısı	375 1 10	- - -	- - -

www.balioglu.net

Performans Hedefi 8.2.1 Çevresel gürültünün değerlendirilmesi ve Ankara'nın stratejik gürültü haritasının çıkarılmasını sağlamak	-Gürültü kirliliği için yapılan denetim sayısı	200	-	-
Performans Hedefi 8.3.1 Hava kirliliğini önleme çalışmaları yapmak	-Birimimize yapılan şikâyete istinaden yapılan işlem (denetim vb) sayısı	300	-	-
Performans Hedefi 35.1.2 Vatandaşların Ankara'da yapılan spor salonları hakkında bilgi edinebileceği spor içerikli ve her branşta organizasyonlar hazırlamak	-Sivil toplum kuruluşları ile yapılan organizasyon sayısı -Gençlik ve spor organizasyonları için kullanılan tesis sayısı	25 8	- -	- -

www.balioglu.net

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemiz 2018 yılı İdare Faaliyet Raporunun incelenmesi sonucunda, Performans Programında gerçekleştirilmesi planlanan bazı Performans Hedeflerine yönelik göstergelere ilişkin bilginin yer almadığı tespit edilmiştir. Bu durum sorumlu harcama birimlerine bildirilmiş ve konuyla ilgili açıklamaları istenilmiştir. Gelen cevaplar doğrultusunda Faaliyet Raporunda yer almayan Performans Göstergeleriyle ilgili açıklamalar aşağıdaki gibidir:

Kent Estetiği Dairesi Başkanlığının açıklamasına göre; Performans Hedefi 10.3.1. maddesinde belirtilen "Paslanmaz Korkuluk" işiyle ilgili olarak "Kaldırımların tadilatı bordür" ve "Kaldırımların tadilatı tretuvar" işlerinin 15/05/2018 tarihli 41260834-160-E.7159 sayılı Başkanlık OLUR'u ile Fen İşleri Dairesi Başkanlığı Kaldırım Yapım ve Bakım Onarım Şube Müdürlüğü'ne devredildiğinden dolayı performans göstergesinde belirtilmemiştir. Performans Hedefi 8.5.1. Maddesinde belirtilen "Sıfır atık yönetimi için alınan makine, ekipman sayısı" bildirilmesi istenilmiş olup; Çevre Şehircilik Bakanlığı "Sıfır Atık Projesi" kapsamında çevre kirliliğinin giderilmesi amacıyla 2018 yılı için Ankara Büyükşehir Belediyesi ve İlçe Belediyelere şartı nakdi yardım (hibe) yapacağını duyurmuştur. Hibe kapsamında 2(İki) adet alınması planlanan Sıfır Atık Projesi Biriktirme Ekipmanları ve Geri Dönüşüm Ünitelerinin nakdi yardımı Bakanlık tarafından Aralık 2018 tarafımıza ulaştırılmıştır. Faaliyet Raporunun düzenlendiği dönemde nakdi yardımın yapılacağı zamanın belirsizliğinden dolayı performans göstergesi ve gerçekleşme düzeyi belirtilmemiştir.

Kırsal Hizmetler Mezarlıklar Dairesi Başkanlığının açıklamasında göre 63.1.1 kodlu performans göstergesinin faaliyetteki karşılığı başka bir konuyla ilişkilendirildiğinden ilgili performans göstergesi yerine sehven farklı bir faaliyete yer verildiği belirtilmiştir.

Fen İşleri Dairesi Başkanlığının açıklamasına göre 40.5.2 numaralı performans göstergeleri Mali Hizmetler Dairesi Başkanlığına gönderildiği ancak Belediyemiz 2018 Yılı İdare Faaliyet Raporunda sehven yer verilmemiştir." demektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, 10.3.1-8.5.1-63.1.1 ve 40.5.2 performans göstergelerine faaliyet raporunda ver verilmemesi hususunu açıklamıştır. Açıklama ve sehven yapılan hatalar göz önünde bulundurulmakla birlikte diğer performans göstergelerinin faaliyet raporunda yer almaması hususu açıklanmamıştır. Genel itibariyle performans programında yer alan performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşme durumu ile meydana gelen sapmaların nedenlerine, faaliyet raporunda yer verilmelidir.

BULGU 8: Performans Programı ile İdare Faaliyet Raporunda Yer Alan Bazı Performans Göstergelerinin Birbiriyle Uyumlu Olmaması

www.balioglu.net

Ankara Büyükşehir Belediyesinin 2018 yılı Performans Programı ile İdare Faaliyet Raporunda yer alan bazı performans göstergelerinin birbirinden farklı olduğu görülmüştür.

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmeliğin *"Tanımlar"* başlıklı 3'üncü maddesinde performans göstergesi;

"Kamu idarelerince performans hedeflerine ulaşılıp ulaşılmadığını ya da ne kadar ulaşıldığını ölçmek, izlemek ve değerlendirmek için kullanılan ve sayısal olarak ifade edilen araç" şeklinde tanımlanmaktadır. Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmeliğin 18'inci maddesine göre idare faaliyet raporlarında, performans programında yer alan performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşme durumu, meydana gelen sapma ve nedenlerine yer verilmesi gerekmektedir.

Buna göre, Programda hedeflere ulaşılıp ulaşılmadığını ölçmek için kullanılan performans göstergeleriyle Raporda yer alan göstergelerin ölçü itibariyle uyumlu olması; karşılaştırılabilirlik, güvenilirlik ve başarı değerlendirmesi yapılması açısından önem taşımaktadır.

İdare 2018 yılı Performans Programı ve Faaliyet Raporunun incelenmesi sonucu, Program ve Planda birbiriyle uyumlu olmayan performans göstergelerinin bulunduğu

görülmüştür.

Tablo 7:Uyumlu Olmayan Performans Göstergeleri

Performans Programı			Faaliyet Raporu
Stratejik Hedef	**Performans Hedefi**	**Performans Göstergesi**	**Raporda Yer Alan Performans Göstergesi**
Stratejik Hedef 32.22 Kent gezileri düzenlemek	**Performans Hedefi 32.22.1** Kent gezileri düzenlemek	-Kent gezilerinde otobüs sefer sayısı	-Kent gezileri düzenlemek
Stratejik Hedef 75.3 Öncelikleri iyi tespit etmek	**Performans Hedefi 75.3.3** Mülkiyeti Belediye Başkanlığımıza ait taşınmazlardan optimum faydanın sağlanması	-Verilen gayri sıhhi müessese ruhsatı sayısı -Verilen sıhhi müessese ruhsatı sayısı -Verilen hafta tatili çalışma ruhsatı sayısı	-Kirada olan iş yeri sayısı
Stratejik Hedef 75.3 Öncelikleri iyi tespit etmek	**Performans Hedefi 75.3.4** Ruhsatlandırma ve denetim yetkisi belediye başkanlığımızda bulunan işyerlerinin ruhsatlandırma işlemlerini çevre ve toplum sağlığını göz önünde bulundurarak en kısa sürede gerçekleştirmek	-Belediyemiz birimlerine tedarik edilen elektrik enerjisi (kw/h)	-Verilen gayri sıhhi müessese ruhsatı sayısı -Verilen sıhhi müessese ruhsatı sayısı -Verilen hafta tatili çalışma ruhsatı sayısı

www.balioglu.net

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemiz 2018 yılı Performans Programı ve Faaliyet Raporu incelenmesi sonucu Program ve Planda birbiriyle uyumlu olmayan performans göstergelerinin bunduğu tespit edilmiştir. Bulgu konusu hususla ilgili olarak, 2019 Mali Yılı Performans Programı ve Bütçe Çağrısı ile harcama birimleri uyarılmış olup, Stratejik Plan-Performans Programı-Faaliyet Raporu ilişkisinin önemi vurgulanmıştır. Ayrıca 2020 Performans Programı ve 2019 Faaliyet Raporunun hazırlanması aşamasında performans göstergelerinin birbiriyle uyumu kontrol edilerek karşılaştırılabilirlik, güvenilirlik ve başarı değerlendirmesi yapılması sağlanacaktır." demektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, bulgumuzda yer alan hususlar doğrultusunda hareket edileceğini belirtmiştir.

BULGU 9: Performans Programı ile İdare Faaliyet Raporunda Yer Alan Bazı Performans Göstergelerinin Ölçü İtibariyle Farklı Olması

Ankara Büyükşehir Belediyesinin 2018 yılı Performans Programı ile İdare Faaliyet Raporunda yer alan bazı performans göstergelerinin ölçü itibariyle birbirinden farklı olduğu görülmüştür.

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmeliğin *"Tanımlar"* başlıklı 3'üncü maddesinde performans göstergesi;

"Kamu idarelerince performans hedeflerine ulaşılıp ulaşılmadığını ya da ne kadar ulaşıldığını ölçmek, izlemek ve değerlendirmek için kullanılan ve sayısal olarak ifade edilen araç" şeklinde tanımlanmaktadır. Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmeliğin 18'inci maddesine göre idare faaliyet raporlarında, performans programında yer alan performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşme durumu, meydana gelen sapma ve nedenlerine yer verilmesi gerekmektedir.

www.balioglu.net

Buna göre, Programda hedeflere ulaşılıp ulaşılmadığını ölçmek için kullanılan performans göstergeleriyle Raporda yer alan göstergelerin ölçü itibariyle uyumlu olması; karşılaştırılabilirlik, güvenilirlik ve başarı değerlendirmesi yapılması açısından önem taşımaktadır.

İdare 2018 yılı Performans Programı ve Faaliyet Raporunun incelenmesi sonucu, Program ve Planda birbirinden farklı performans gösterge ölçü birimlerinin bulunduğu görülmüştür.

Tablo 8: Farklı Olan Performans Gösterge Ölçü Birimleri

Performans Programı			**Faaliyet Raporu**		
Performans Hedefi	**Performans Göstergesi ve Ölçüsü**		**Raporda Yer Alan Performans Göstergesi ve Ölçüsü**		**Raporda Yer Alan Performans Göstergesinin Gerçekleşmesi (ölçü)**
Performans Hedefi 27.1.1 Aile Yaşam Merkezleri üyelerinin ulaşımlarının sağlanması	-Otobüs sefer sayısı	47.000	-Otobüs sefer sayısı	60.000	65.748

Performans Hedefi 14.2.1 Dergi, bülten, telefon, mail, fax, yüz yüze ve sosyal medya üzerinden vatandaşlarımıza ulaşmak	-Alo 153 Birimine gelen başvuruları karşılama sayısı (mail, telefon, fax, yüz yüze ve sosyal medya başvuruları)	2.000.000	-Alo 153 Birimine gelen başvuruları karşılama sayısı (mail, telefon, fax, yüz yüze ve sosyal medya başvuruları)	1.200.000	1.479.944
Performans Hedefi 15.1.2 Ankara il sınırları içerisinde vatandaşların hizmet beklentilerini ölçmek amacıyla anketler yapmak	-Yapılan anket sayısı	25	-Yapılan anket sayısı	20	9
Performans Hedefi 8.4.1 Çevre kirliliğinin önlenmesi, çevre ve toplum sağlığının korunmasını sağlamak	-Vektörle mücadele edilen alan (ha)	293.402	-Vektörle mücadele edilen alan (ha)	302.000	326.050
Performans Hedefi 75.3.2 Belediyemiz birimlerinin (ASKİ ve EGO hariç) sarf ve demirbaş malzeme ihtiyaçlarını en kısa sürede yeteri kadar temin etmek	-Yapılan ihale sayısı -Gerçekleştirilen doğrudan temin sayısı	20 100	-Yapılan ihale sayısı -Gerçekleştirilen doğrudan temin sayısı	11 55	14 47
Performans Hedefi 9.1.1 Kentte yatırım alanları oluşturmak	-Yapılacak pazar yeri sayısı (adet)	2	-Yapılacak pazar yeri sayısı (adet)	1(devam ediyor)	1(devam ediyor)
Performans Hedefi 11.1.1 Modern sanayi altyapısının gelişmesine destek olmak	-Sanayi bölgesine açılan yol uzunluğu (m) -Sanayi bölgesinde bakım yapılan yol uzunluğu (m) -Sanayi bölgesine atılan asfalt miktarı (ton)	54.000 57.000 1.000.000	-Sanayi bölgesine açılan yol uzunluğu (m) -Sanayi bölgesinde bakım yapılan yol uzunluğu (m) -Sanayi bölgesine atılan asfalt miktarı (ton)	23.000 40.500 23.374	21.450 39.240 108.200
Performans Hedefi 11.1.2 Modern eğitimin gelişmesine destek olmak	-Üniversitelere ve okullara açılan yol uzunluğu (m)	9.000	-Üniversitelere ve okullara açılan yol uzunluğu (m)	11.000	12.171

www.balioglu.net

	-Üniversitelere ve okullara serilen asfalt miktarı (ton)	30.000	-Üniversitelere ve okullara serilen asfalt miktarı (ton)	15.000	20.316
	-Üniversitelere ve okullara döşenen tretuvar alanı (m^2)	50.000	-Üniversitelere ve okullara döşenen tretuvar alanı (m^2)	25.000	3.016
	-Üniversitelere ve okullara döşenen bordür uzunluğu (m)	45.000	-Üniversitelere ve okullara döşenen bordür uzunluğu (m))	8.000	5.885
Performans Hedefi 21.1.1 İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili en güncel uygulamaları yapmak, takip etmek	-İSG konusunda eğitim verilen kişi sayısı	4.000	-İSG konusunda eğitim verilen kişi sayısı	3.500	3.900
	-Poliklinik hizmetleri verilen kişi sayısı	8.000	-Poliklinik hizmetleri verilen kişi sayısı	26.670	25.398
Performans Hedefi 41.2.1 Trafikteki sorunları en alt düzeye indirmek	-Cadde ve bulvarlara döşenen New Jersey tipi beton bariyer uzunluğu (m)	100.000	-Cadde ve bulvarlara döşenen New Jersey tipi beton bariyer uzunluğu (m)	130.000	89.579
	-Cadde ve bulvarlara döşenen tretuvar uzunluğu (m^2)	1.000.000	-Cadde ve bulvarlara döşenen tretuvar uzunluğu (m^2)	1.500.000	437.491
	-Cadde ve bulvarlara döşenen bordür uzunluğu (m)	750.000	-Cadde ve bulvarlara döşenen bordür uzunluğu (m)	600.000	248.374
Performans Hedefi 68.2.1 Sosyal belediyeciliği geliştirmek	-Yapılacak aile yaşam merkezi sayısı (adet)	2	Yapılacak aile yaşam merkezi sayısı (adet)	1(devam ediyor)	-

www.balioglu.net

Performans Hedefi 60.1.1 Yeni itfaiye istasyonları kurulacak, araç sayısı artırılacak, teknik donanımlı personel sayısı artırılacak	-İtfaiye istasyon sayısı -Çok maksatlı itfaiye araç sayısı -Son teknolojiye uygun giysi sayısı (Yangına yaklaşma elbisesi	49 74 800	-İtfaiye istasyon sayısı -Çok maksatlı itfaiye araç sayısı -Son teknolojiye uygun giysi sayısı (Yangına yaklaşma elbisesi	46 61 550	46 61 750
Performans Hedefi 58.2.1 Eğitim tesisleri oluşturulacak, personellere hizmet içi eğitimlerin sürekliliği sağlanacak, dış kurumlarla karşılıklı eğitim transferi yapılacak	-Diğer il itfaiyelerinde eğitim verilen itfaiyeci sayısı -Dış kurumlardan alınan eğitimlere katılan personel sayısı	285 1.800	-Diğer il itfaiyelerinde eğitim verilen itfaiyeci sayısı -Dış kurumlardan alınan eğitimlere katılan personel sayısı	55 1.000	46 657
Performans Hedefi 65.1.1 Hayvancılığa destek olmak	-Yem bitkilerinin slaj balya paketlemesi (ton)	20.000	-Yem bitkilerinin slaj balya paketlemesi (ton)	15.000	15.000
Performans Hedefi 63.1.3 Bitkisel ve hayvansal ürün üretimi ile yöresel ürün ve el ürünleri üretimi yapanları; üretim, tanıtım, pazarlama ve satış için birlikler, kooperatifler vb. kurmasını teşvik etmek, kurulmasını desteklemek	-Okullara dağıtılan sebze fidesi (adet) -Dağıtım yapılan okul sayısı	3.000 50	-Okullara dağıtılan sebze fidesi (adet) -Dağıtım yapılan okul sayısı	2.400 45	2.400 45
Performans Hedefi 30.1.1 BELMEK kurslarında istikrarı ve elde edilen başarının devamını sağlamak	-BELMEK kurs yeri sayısı	151	-BELMEK kurs yeri sayısı	66	66
Performans Hedefi 68.2.2 Aile bireylerinin birlikte zaman geçirecekleri sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlerin	-Aile yaşam merkezi sayısı	12	-Aile yaşam merkezi sayısı	10	10

www.balioglu.net

yanı sıra eğitim, sağlık, rehberlik ve danışmanlık hizmetleri ile psiko-sosyal destek hizmetleri gibi birçok alanda hizmet verecek en son teknolojiye sahip yeni merkezler açmak ve şu anda 9 farklı noktada hizmet vermekte olan merkezlerimizde hizmet vermeye devam etmek.					
Performans Hedefi 29.4.1 Gençlerimize sosyal, kültürel, eğitime yönelik ve sportif tüm faaliyetleri sunacak en yeni teknolojiye sahip sosyal ve kültürel donatılar açmak	-Hizmet veren gençlik merkezi sayısı -Gençlik merkezlerinden yararlanan üye sayısı	26 200.000	-Hizmet veren gençlik merkezi sayısı -Gençlik merkezlerinden yararlanan üye sayısı	13 13.000	13 11.099
Performans Hedefi 39.2.2 Türbe, tarihi camilerin restorasyonlarının yapılarak korunmasını sağlamak	-Yapılan restorasyon-rekonstrüksiyon uygulamaları sayısı	8	-Yapılan restorasyon-rekonstrüksiyon uygulamaları sayısı	4	4
Performans Hedefi 55.1.2 Ankara İli sınırları içerisinde bulunan imar mevzuatına aykırı yapıların yıkılarak kentsel dönüşüm projeleri çerçevesinde modern şehir dokusunun oluşturulması (Kuzey Ankara Girişi Kentsel Dönüşüm Gelişim Projesi)	-Anlaşma yapılan arsa miktarı (m²)	12.500	-Anlaşma yapılan arsa miktarı (m²)	2.000	1.894
Performans Hedefi 23.1.1 Otistik bireylerin özel eğitim (rehabilitasyon) almasını sağlamak	-Eğitim verilen birey sayısı	50	-Eğitim verilen birey sayısı	38	38
Performans Hedefi 23.2.1 Otistik bireylerin yaz okulu ve spor etkinliklerinden faydalanmasını sağlamak	-Etkinliklerden faydalanan birey sayısı	75	-Etkinliklerden faydalanan birey sayısı	40	40

www.balioglu.net

Performans Hedefi 18.1.4 Doğada yaralanan hayvanların rehabilitasyonlarını sağlayarak doğaya geri kazandırmak ve Ankara'nın turizmine katkıda bulunmak	-Rehabilite edilen hayvan sayısı	300	-Rehabilite edilen hayvan sayısı	270	272
Performans Hedefi 31.7.1 Yaşlılarımızı yılın belli dönemlerinde eğitim ve dinlenme tesislerine götürerek tatil imkânı sağlamak	-Eğitim ve dinlenme tesisine götürülen yaşlı sayısı	5.000	-Eğitim ve dinlenme tesisine götürülen yaşlı sayısı	1.500	4.127
Performans Hedefi 27.16.1 Psikolojik Danışmanlık Merkezi faaliyetlerinin yürütülmesi	-Psikolojik danışmanlık hizmeti verilen aile sayısı	1.000	-Psikolojik danışmanlık hizmeti verilen aile sayısı	800	982

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemiz 2018 yılı Performans Programı ve Faaliyet Raporu incelenmesi sonucu 2018 yılı Performans programı ile Faaliyet Raporunda yer alan bazı performans göstergelerinin ölçü itibariyle birbirinden farklı olduğu tespit edilmiştir. Bulgu konusu hususla ilgili olarak, 2019 Mali Yılı Performans Programı ve Bütçe Çağrısı ile harcama birimleri uyarılmış olup, Stratejik Plan-Performans Programı-Faaliyet Raporu ilişkisinin önemi vurgulanmıştır. 2020 Performans Programı ve 2019 Faaliyet Raporunun hazırlanması aşamasında performans göstergelerinin birbiriyle uyumu kontrol edilerek Performans Programında hedeflere ulaşılıp ulaşılamadığını ölçmek için kullanılan performans göstergeleriyle Faaliyet Raporunda yer alan göstergelerin ölçü itibariyle uyumlu olması sağlanacaktır." demektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, bulgumuzda yer alan hususlar doğrultusunda hareket edileceğini belirtmiştir.

BULGU 10: Performans Programında Yer Almadığı Halde İdare Faaliyet Raporunda Gerçekleştirilen Hedeflerin Olması

Ankara Büyükşehir Belediyesi 2018 yılı Performans Programının ve İdare Faaliyet Raporunun incelenmesi sonucu, Programda yer almadığı halde Raporda gerçekleştirilen bazı hedeflerin olduğu görülmüştür.

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmeliğin 18'inci

www.balioglu.net

maddesine göre, kamu idarelerinde hazırlanacak faaliyet raporlarında, performans bilgileri başlığı altında, idarenin stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyet ve projelerine, performans programında yer alan performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşme durumu ile meydana gelen sapmaların nedenlerine, diğer performans bilgilerine ve bunlara ilişkin değerlendirmelere yer verilmesi gerekmektedir. Performans programında yürütülecek faaliyet ve projeler belirlenir ve bunların gerçekleşme sonuçları da faaliyet raporlarında gösterilir. Programa alınmayan faaliyetlere ilişkin, faaliyet raporunda bu faaliyetlerin gerçekleştirilme nedenlerinin açıklanması gerekmektedir.

Performans Programında yer almadığı halde Faaliyet Raporunda gerçekleştirilen hedefler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 9: Performans Programında Yer Verilmeyip Faaliyet Raporunda Gerçekleştirilen Hedefler

Stratejik Hedef	Performans Hedef	Performans Göstergesi
Stratejik Hedef 1.1 Belediyemizce yapılan çalışmaların yabancı misyon temsilcilerine tanıtılması, yurt içinde ve yurt dışında düzenlenen çeşitli toplantılarda sunulmasını teminen yazılı ve görsel materyal geliştirilmesi	**Performans Hedefi 1.1.1** Ülkemizde bulunan Misyon Şeflikleri nezdinde lobi faaliyetleri yapmak	-Ağırlanan heyet sayısı
Stratejik Hedef 1.2 Yerel yönetimler alanında faaliyet gösteren uluslararası kuruluşlar nezdinde belediyecilik faaliyetlerimizin etkin tanıtımını yapmak, tecrübe aktarımı gerçekleştirmek	**Performans Hedefi 1.2.1** Uluslararası konferans toplantı seminerler katılmak/ Kardeş kent belediyelerimize tecrübelerimizi aktarmak	-Giden heyet sayısı
Stratejik Hedef 1.3 Uluslararası alanda en çok ödül alan belediye olmaya devam etmek	**Performans Hedefi 1.3.1** Uluslararası verilen ödülleri almak ve dünya kentlerine tecrübe aktarımı sağlamak	-Ödül başvuru sayısı
Stratejik Hedef 2.3 Uluslararası yerel yönetim örgütlerinin genel kurul ve yönetim kurul toplantılarını organize etmek, katılmak ve başkanlıklarını almak.	**Performans Hedefi 2.3.1** Uluslararası örgütlerin toplantılarını Ankara'da gerçekleştirmek	-Düzenlenen organizasyon sayısı
Stratejik Hedef 3.3 Kardeş şehir uygulamaları ile farklı kültürlerin birbirlerini tanıması ve yakınlaşmasını temin etmek, halklar arasında kardeşlik duygusunu	**Performans Hedefi 3.3.1** Kardeş kent günleri düzenlenmesi	-Düzenlenen kültür günleri sayısı

www.balioglu.net

geliştirecek etkinlikler düzenlemek		
Stratejik Hedef 40.6 Tarihi kent merkezlerini geliştirmek ve yenilerini kurmak	**Performans Hedefi 40.6.1** Turizmin gelişmesine destek olmak	-Restore edilen tarihi kent merkezi sayısı (adet)
Stratejik Hedef 53.1 Kamu kurum kuruluşları, eğitim kurumları ile ibadethanelerin çevre düzenlemelerine destek olmak	**Performans Hedefi 53.1.1** Eski kamu binaları, cami ve türbelerin restorasyon ve çevre düzenleme projelerini yapmak ve uygulamak	-Yapılan restorasyon ve çevre düzenleme projelerinin uygulama sayısı

Kamu idaresi cevabında; "Bulgu konusu hususla ilgili olarak, 2019 Mali Yılı Performans Programı ve Bütçe Çağrısı ile harcama birimleri uyarılmış olup, Stratejik Plan-Performans Programı-Faaliyet Raporu ilişkisinin önemi vurgulanmıştır. Ayrıca 2019 Yılı İdare Faaliyet Raporunun hazırlanması aşamasında Performans Sonuçları Tabloları bölümünde ait olduğu yıla ilişkin performans programı ile faaliyet raporunun birbiriyle uyumu kontrol edilecektir." demektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, bulgumuzda yer alan hsusular doğrultusunda hareket edileceğini belirtmiştir.

D. Faaliyet Sonuçlarının Ölçülmesi Ve Değerlendirilmesi

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

www.balioglu.net